

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

THE WAY TO TRANSLATION

ရွှေမင်းဝန်
ဦးဘုန်းမြင့်

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ဒို့အရေး
ဒို့အရေး
ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုးပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဘင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး
- အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ခိုင်မာသည့်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံတော် သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ရှေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပိတ်ဆို့စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာ များ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

စာအုပ်အမှတ်(၉)

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

The way to Translation

ရွှေမင်းဝန်
ဦးဘုန်းမြင့်

မြန်မာ့ရေး

မလားကာလဂျူစာအုပ်တိုက်

Asia Plaza အခန်းအမှတ်(၂၅)၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊
ဆိပ်ကမ်းသာလမ်းနှင့် ဥစလမ်းထိပ်၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။
ဖုန်း - ၀၁-၇၃၀ ၅၁၁၉၀၊ ၀၉-၅၀-၄၃၁၆၄၊ ၀၁-၅၄၃၈၃၆

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၄၀၁၂၄၆၁၁၁၀

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၄၀၁၃၁၈၁၂၁၀

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

နေမင်း (Knowledge Bridge)

ကွန်ပျူတာစာစီ

ဇွန်ပွင့်ကွန်ပျူတာ

ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်

ပထမအကြိမ်

ထုတ်ဝေသည့်ကာလ

ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၁

အုပ်ရေ

၅၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ဝင်းမာတင် (ဇွန်ပွင့်စာပေ)

အမှတ် (၇၇/ဒီ)၊ ဓမ္မပါလလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်

ဦးတင်အောင်ကျော်(စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက်)

အမှတ် ၁၄၇၊ ၅၁ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

တန်ဖိုး

၁၅၀၀ ကျပ်

ဘုန်းမြင့်၊ ဦး၊ ရွှေမင်းဝန်

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ / ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်။

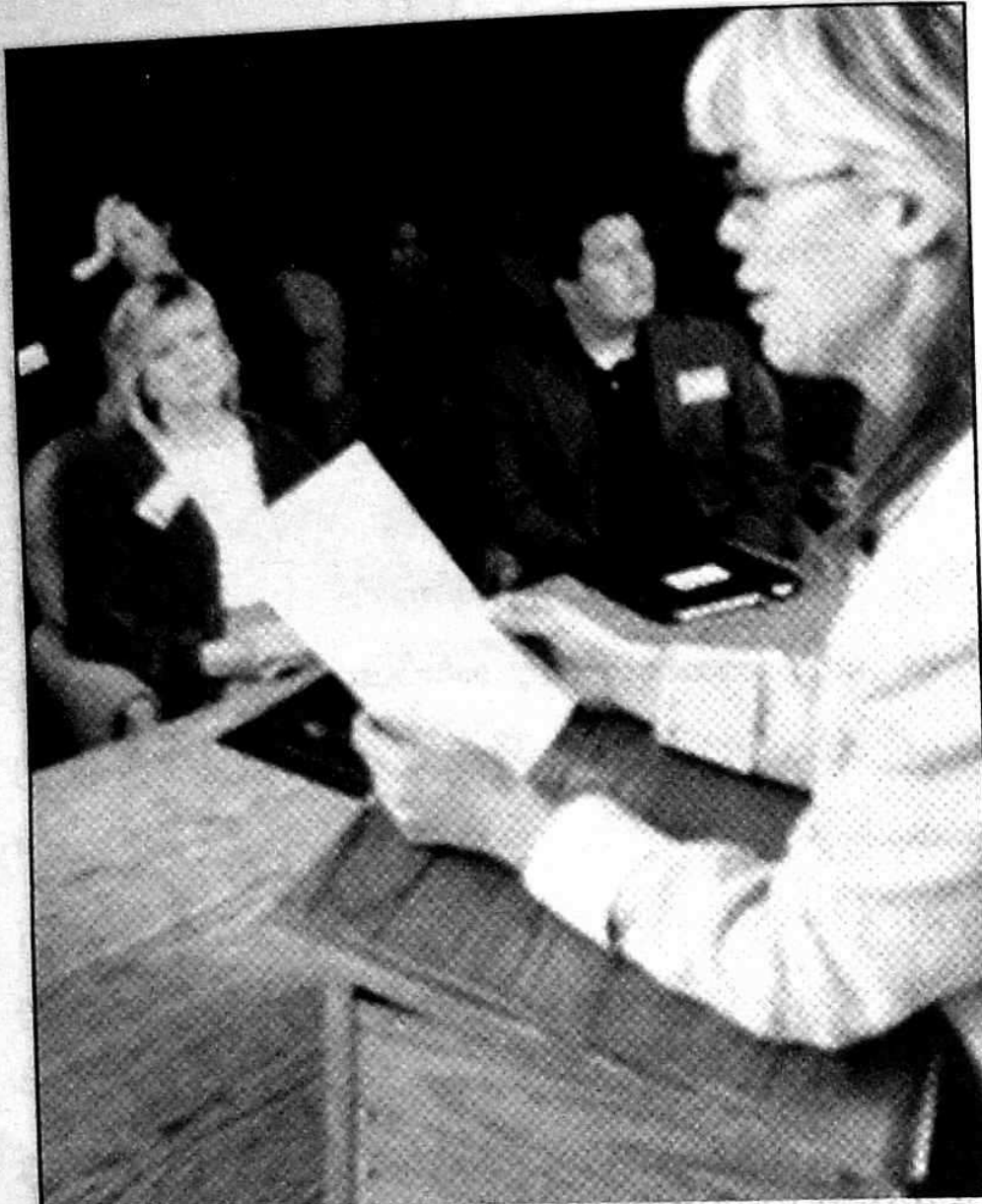
ရန်ကုန်၊ ဇွန်ပွင့်စာပေ၊ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၀။

၁၂၀ - စာ၊ ၂၁ x ၁၃.၅ စင်တီ။

(၁) ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

မာတိကာ

● စကားဦး	၈
၁။ ဘာသာပြန်ဆရာကြီးများ၏အမြင်	၁၀
၂။ ကျွန်တော်နှင့် ဘာသာပြန်အတွေ့အကြုံ	၁၇
၃။ နှစ်ဘာသာ ကျွမ်းဖို့လိုပါသည်	၂၁
၄။ ဒေါက်တာဘဦးနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ	၂၇
၅။ ဒေါက်တာဘမော်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ	၃၇
၆။ ဒေါက်တာထင်အောင်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ	၄၅
၇။ စည်သူဦးသန်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ	၅၂
၈။ မြန်မာပြည်အပျိုကြီး တစ်ကိုယ်တည်း	၅၈
၉။ စုံနဲ့သာမြိုင်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ	၆၄
၁၀။ ဘွားကနဲ ဆုံကြရာဝယ်	၇၅
၁၁။ အကွေ့အဝိုက်	၈၀
၁၂။ သူချစ်ကိုယ်ချစ်	၈၅
၁၃။ သင်တိုင်းလဲ မပေါက်ပါ	၈၉
၁၄။ ချစ်မိပြီဆိုမှဖြင့်	၉၃
၁၅။ အနမ်းမိုးရွာချင်	၉၈
၁၆။ လာလေကွာ စမ်းကြည့်လိုက်ရအောင်	၁၀၄
၁၇။ နဲ့လိုက်ရအောင်	၁၀၈
၁၈။ မွေးသမိခင်	၁၁၅

No man who masters his own language
can master another.

မိမိဘာသာစကားကို ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်မှု မရှိပါက
အခြားဘာသာစကားကို ပွန်းပွန်းတီးတီး မရှိနိုင်ချေ။

SHWE MIN WUN U PHONE MYINT

Born in 1941 in kyaiklat, a town of Ayeyawaddy delta. His parents were the traders, U Mg Sein and Daw Hla Kyi. He got scholarship and become an outstanding student in his school days. First he started his career as a prove reader at a press in Yangon. After graduating from the university, he joined I.W.T as a pilot. He, however, worked there for a short period. After that he worked at the deditorial staff of Hanthawaddy Daily and Thintbawa Magazine for about a decade. Then he became one of the editors and translators of U.S.I.S. He had worked as a lecturer at Soft Guide Computer Centre in Yangon.

He wrote many articles and some books in Myanmar and in English. His professional career is teaching English and publishing books. Some of his well-known works are 'How to speak English well' (1993), 'Shortcuts and Better English' (1996), 'Well Said' (1997), 'Dialogue on History of Buddha' (1998), 'Don't' (1999), 'Sheba's Dream book and Short to the Point' (2000), 'The Speaker's hand book' (2001), 'Flowery English and Spot Light To Business Dialogue' (2002), 'Take to heart' (2003).

စကားဦး

ဤစာအုပ် 'ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ' 'The way to Translation' စာအုပ်မှာ ၂၀၀၉၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် Knowledge Bridge Magazine ၌ ဖော်ပြပါရှိခဲ့သော ဆောင်းပါးများအပြင် The Light Magazine ၌ ကျွန်တော် ရေးခဲ့သော ဒေါက်တာထင်အောင်၊ ဒေါက်တာဘဦး၊ ဒေါက်တာဘမော်နှင့် ဦးသန့်တို့၏ အင်္ဂလိပ်စာ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သည့် အကြောင်းကိုပါ ပြန်လည်စုစည်းတင်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဆာဂျော့စကော့၏ ဇနီး G.E Mitton ရေး 'A bachelor girl in Burma (Myanmar)' စာအုပ်ကို ကိုးကားပြီး 'မြန်မာပြည်အပျိုကြီး တကိုယ်တည်း' ဆောင်းပါးကို 'စာပေလုပ်သားမဂ္ဂဇင်း' ၌ ကျွန်တော် တစ်ချိန်က ရေးသားခဲ့ရာ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီး စာရေးဆရာမတစ်ယောက်၏ အရေးအသား နုညက်ပြောင်မြောက်ပုံကိုလည်း လေ့လာလျှင် အကျိုးရှိနိုင်ပါကြောင်း . . . ။

စာဖတ်သူတို့အား အစဉ်လေးစားလျက်

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

Foreword

This book 'The way to translation' is taken out and collected the articles from 'Knowledge Bridge Magazine.' Also the publisher Min Min Zaw @ Nay Min (Knowledge Bridge) tried to be published.

Several years ago I wrote, in "The Light Magazine" of Dr. Htin Aung, Dr. Ba U, Dr. Ba Maw and U Thant. They were good in English; Speaking and writing in their times. G. E Mitton, the wife of Sir George Scott, (Shwe Yoe) another wrote 'A bachelor girl in Burma'. It was printed in 1907. Her English writing style is very smart and perfect and she could make the accounts in detail. I translated one of the parts.

I wish all the readers to get a good knowledge of Translation English into Myanmar and Myanmar into English by studing my book from some of the view points.

Regard to all the readers

Shwe Min Wun U Phone Myint

ဘာသာပြန်ဆရာကြီးများ အမြင်

ဘာသာပြန်ဆိုမယ့်သူဟာ စကားလုံးလေးတစ်လုံးကို ဘာသာပြန် ဆိုသည်ပဲဖြစ်စေ၊ လေးလေးနက်နက် တွေးဖို့လိုတယ်။ ပေါ့ပေါ့ဆဆ မတွေး ရဘူး။ မတွေးသင့်ဘူး . . . အဲဒါမှ လေးနက်မှန်ကန်မှု ရှိမှာပေါ့။

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်
(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မှန်နန်းရာဇဝင် တို့ကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သူ)

*

အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှာ ရေးထားတဲ့ Humorous တွေးပြီးပြုံးရတဲ့ အရသာရှိတဲ့ စာကို ဘာသာပြန်လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ "The great Expectation" "မျှော်တလင့်လင့်"ဟာ စာပေဓိမာန်ဘာသာပြန် ၁၀၀၀/- ဆုရပေမယ့် ခန့်ခန့်တည်တည်ပြုံးရတဲ့ အကွက်တွေကို ချန်ပစ်ခဲ့ရလို့ ကောင်းသင့်သလောက် မကောင်းခဲ့ဘူး။

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း

*

တစ်ခါက . . . အမျိုးသမီးစာရေးဆရာမလေးတစ်ယောက်ဟာ Coming with him closely ... ဆိုတဲ့စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ကို . . . ကပ်၍ လိုက်သည်၊ အနီးကပ်လိုက်သည်၊ အတူလိုက်သည် . . . စသဖြင့် ရေးရတာ လက်မတွေ့ဘဲ ဖြစ်နေတယ်။ "ထပ်ကြပ်မကွာ" လိုက်သည်လို့ ပြင်ပေးလိုက် တော့မှ "ခုမှပဲ ဘဝင်ကျသွားတယ် ဆရာကြီးရှင့်၊ ကျွန်မ ဒီစကားကို ရှာမရ ဖြစ်နေတာ" အဲသလို ပြောသွားဖူးတယ်။

ဆရာကြီး ဒဂုန်ရွှေမျှား

*

တစ်ခါက . . . ဂျပန်ခေတ်အတွင်းပေါ့။ "The ship went into the Davie Jone's Locker" ဆိုတဲ့ စာပိုဒ်ကို "သင်္ဘောကြီးသည် ဒေဗီဂျွန်းလော့ကားကြီးအတွင်းသို့ ဝင်သွားလေ၏" လို့ အရမ်းဘာသာပြန်တာ တွေ့လိုက်ရဖူးသည်။ အမှန်က Capital letter စာလုံးကြီးနဲ့ ရေးထားကတည်းက သတိထား သင့်တာပေါ့။ အင်္ဂလိပ်အိဒီယံစကားတွေက တစ်မျိုးဖြစ်နေတာ သိရမယ်လေ။

ဆရာကြီးသခင်ဘသောင်း

အင်္ဂလိပ်က မြန်မာဘာသာပြန်တာ ခက်သလို၊ မြန်မာက အင်္ဂလိပ်ကို ပြန်ရင်လဲ အခက်အခဲတွေ့ရမှာပဲ။ သူတို့ အင်္ဂလိပ်တွေကိုလဲ အထင်သေးလို့ မရဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံကို နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ နီးပါးအုပ်စိုးသွားရာ မှာ . . . အုပ်ချုပ်သူအင်္ဂလိပ်တွေကိုယ်တိုင် မြန်မာရာဇဝင်၊ မြန်မာစာ တီးမိခေါက်မိ ရှိကြရတယ်။ ဆရာယုဒသန်ဆိုရင် . . . ခရစ်ယာန်ပေမယ့် မြန်မာစာ ဘယ်လောက်ကျွမ်းသလဲဆိုရင် သူရေးတဲ့ . . . ယုဒသန် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာအဘိဓာန်မှာ -

ability to speak ကို	အာစလျာစ
good quality ကို	သမ္ဘာရင့်
wise-seeing ကို	ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော
beyond bearing ကို	မချိတရီ
boldly man ကို	ကျားကျားလျားလျား ယောက်ျား
god ကို	ဘုမ္မစိုး
god father ကို	ခေါင်းကိုင်အဖေ
Extra ordinary person ကို	လူကုံမသား
Light-fingered ကို	လက်ဆော့သော

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၁၃

Original character ကို	ပင်ကိုယ်စရိုက်
Juice of flowers ကို	ပန်းဝတ်ရည်
Judgement seat ကို	တရားပလ္လင်
Joy ကို	ပီတိ၊ မုဒိတာ၊ ရွှင်လန်းသည်
Faithless lover ကို	ရည်းစားပျက်

အဲဒီလို မြန်မာစကား ဝိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပြန်နိုင်တာက ဆရာယုဒသန် (ဂျိဆင်)ရဲ့ အရည်အချင်းပေါ့ကွာ . . . ။

သတင်းစာဆရာကြီး ဦးသိန်းမောင်

*

The residence of minister ကို ဝန်ကြီးရဲ့အိမ်တော်လို့ ပြန်တာတော့ ဟုတ်ပြီ။ raised 12 feet high ကို ၁၂ ပေ မြင့်တင်ထား တယ်လို့ - ပြန်လိုက်တော့၊ ချော်တောငဲ့သွားရော၊ 'A mong pagodar and fair ladies' စာအုပ်မှာ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာမက အထက်မြန်မာပြည် မှာ သီပေါမင်းပါတော်မူပြီးစက မန္တလေးရွှေမြို့တော် ရောက်တဲ့အခါ သူ့ အမြင်နဲ့ မှတ်တမ်းတင်စာအုပ်ထဲ ထည့်ရေးတာ၊ အမှန်က “ဆင်ဝင်အိမ်” ဒါမှမဟုတ် “ခြေတံရှည်အိမ်” အဲဒီလိုပြန်မှ အဆင်ပြေမှာပေါ့။

ဆရာကြီး သခင်မြတ်ဆိုင်

*

ဘာသာပြန်တဲ့နေရာ၊ သတိထားမှ တော်ကာကျမယ်။ လွယ်လေ ခက်လေပဲ မှတ်ရမယ်။
ဥပမာ - မြန်မာစကား “ကိုကိုကလဲကွယ်”၊ “မောင်ကလဲလေ”၊ “အသဲရယ်”၊ “အချစ်ရယ်၊ အသက်ရယ်” အဲဒီစကား အနုအချွဲတွေ . . . အင်္ဂလိပ်

၁၄

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

ဘာသာပြန်တယ်ဆိုပါတော့၊ ရုတ်တရက်ခက်သွားမယ်နော်။ တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်ရင် သွားရော - "my dear" သို့မဟုတ် "my darling" ဒါမှ မဟုတ်သေးရင် "my beloved" "my love" အဲဒါဆိုရင် အင်္ဂလိပ် ဘာသာရဲ့ sense ဝင်သွားတာပေါ့။

ဒါရိုက်တာ စာရေးဆရာကြီး ဦးသုခ

*

ကျွန်တော် "War and Peace" စစ်နဲ့ငြိမ်းချမ်းရေး စာအုပ်ကြီးကို ဘာသာပြန်တော့ "ဦးကုလား မဟာရာဇဝင်" ကို . . . လက်မလွတ်တမ်း အသုံးချခဲ့တယ်။

Under the clear sky ကို "မိုးစဲသောအခါသမယ"၊ the crownprincess ကို "ထိပ်ထား" စသဖြင့်ပေါ့။ ရုရှမှုရင်းကလဲ ထီးသုံး နန်းသုံးတွေဆိုတော့ မြန်မာရာဇဝင်စကားတွေနဲ့ ဖလှယ်ဖို့သတိထားရတာ ပေါ့ဗျာ။

ဆရာမြသန်းတင့်

*

ဘာသာပြန်သူသည် နှစ်ဘာသာစလုံးကို စွယ်စုံကျွမ်းကျင်ရမည်။ ပြန်ဆိုသော ပညာရပ်ကိုလည်း ကျွမ်းကျင်ရမည်။ ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းသည် ကျွမ်းကျင်မှုအရည်အချင်းကို အမှန်တကယ်လိုအပ်သော လုပ်ငန်းဖြစ်ပါ သည်။ ရှေးကအရေးကြီးပုံနှင့် ယခုခေတ်အရေးကြီးပုံမှာ အနှစ်သာရအား ဖြင့် ကွာခြားသည်။ ရှေးကလက်အောက်ခံနိုင်ငံများတွင် တိုင်းရင်းသားတို့ သည် နိုင်ငံခြားဘာသာစကားတို့၏ အသုံးတော်ခံများဖြစ်သည်။ ယခု ခေတ်၌မူကား နိုင်ငံခြားဘာသာစကားတို့သည် လွတ်မြောက်သော

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

အမျိုးသားနိုင်ငံတို့အတွက် အသုံးခံပစ္စည်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာသည်။ ဤအချက်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာပြန်ကျွမ်းကျင်မှု အရည်အသွေးကို ပြုစုပျိုးထောင်ရန် နှိုးဆော်ပေးနေသောအချက် ဖြစ်သည်။

ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြေခံအရည်အချင်းနှစ်ခု လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ ဘာသာဗေဒကျွမ်းကျင်မှု အရည်အချင်းနှင့် နည်းနိသျှကျွမ်းကျင်မှု အရည်အချင်းများပင်ဖြစ်သည်။ ဘာသာပြန်ကိစ္စ တွင် ဝေါဟာရသည် အလွန်ပရိယာယ်ကြွယ်ဝတတ်သည်။ ထိုပရိယာယ်ကို မသိလျှင် ဘာသာပြန်သူသည် မှုရင်းစာ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို စာဖတ်သူ သဘောပေါက်နိုင်အောင် တင်ပြနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

မြန်မာစာ၌ 'ကျပ်'ဟူသောအနက်သည် ငွေတစ်ကျပ်၊ ဖိုးသူတော် ကျပ်၌တစ်မျိုး၊ ကျပ်ထွက်သည်၌တစ်မျိုး၊ အသစ်ကျပ်ချွတ်၌တစ်မျိုး၊ ကျပ်စည်းသည်၌တစ်မျိုး အမျိုးမျိုးရှိသည်။ တစ်ခါတရံ ကာလရွေ့လျား သည်ကို လိုက်၍ အနက်အဓိပ္ပာယ် ရွေ့လျားသည်လည်း ရှိ၏။ ပုဂံခေတ်၌ လွတ်သည်ဟုဆိုလျှင် လျှာဒါန်းပူဇော်သည်ဟု နားလည်ကြသည်။ ယခု ခေတ်၌မူ လွတ်ခြင်းကို လွတ်အောင်လုပ်သည်ဟု နားလည်ကြပေသည်။

စာရေးဆရာကြီး မောင်ထင်

Language Link up!

ဘာသာစကား အချိတ်အဆက်

If you can't speak the language, take a phrase book.
Learn a few basic phrases such as, where's?
How much? Please ... and Thank you.

ဘာသာစကားကို မပြောတတ်လျှင် စကားတွဲစာအုပ်တစ်အုပ်
ယူလိုက်ပါ။ အခြေခံစကားတွဲလေးများကို သင်ယူပါ။
“ဘယ်မှာလဲ၊ ဘယ်လောက်လဲ...ကျေးဇူးပြု၍...
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်... စသဖြင့်ပေါ့။

If you can say "Good morning" to the natives
in their own language, they will love it and
you'll feel one of the family.

ကောင်းသော နံနက်ခင်းပါ...ဆိုတဲ့စကားလေးကို
ထူမျိုးတိုင်းကို သူ့ဘာသာစကားနဲ့ ဆက်သွယ်ပြောနိုင်ရင်
သဘောကျမှာ သေချာပေါက်ပဲ။ သူတို့မိသားစုလို ဖြစ်သွားတာပေါ့။

ကျွန်တော်နှင့် ဘာသာပြန်အတွေ့အကြုံ

ကျွန်တော် ဘာသာပြန်(အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ)ကို ဝါသနာပါခဲ့သည်မှာ ၁၆ နှစ် သား အရွယ်လောက်က ဖြစ်သည်။ (မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်)ကို ဝါသနာပါလာသည် ကား အသက် ၃၀ ကျော်မှဖြစ်သည်။ အသက် (၇၀)နီးပါး ရောက်လာသော ယခုအချိန်တွင်ကား နှစ်ဘာသာစလုံး အလဲအလှယ် ပြန်ဆိုခြင်းကို ခုံမင် လာ၏။ ဤနှစ်ဘာသာလောက်ကိုသာ ညွှန်းနိုင်သည်။ ကျန်ဘာသန္တရကိုမူ စိတ်ကူးထဲ မထည့်ရဲပါ။

၁၀ တန်း အောင်ပြီးပြီးချင်း ပုံနှိပ်တိုက်တွင် အလုပ်ဝင်စဉ် ဗိုလ်ချုပ် လမ်းရှိ စာအုပ်ဟောင်းတဆိုင်မှ မီလတန်ဆိုသူ ကဗျာဆရာကြီးရေးသော 'Paradise Lost' နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း ကဗျာစာအုပ်အဟောင်းကြီးကို ဒီ ပေး၍ ဝယ်သည်။ ဖ. ဆ. ပ. လခေတ် ငွေတန်ဖိုးရှိသည်။ အင်္ဂလိပ်စာ ခက်လွန်း၍ ဘာတစ်လုံးမျှ အဓိပ္ပာယ် မဖော်နိုင်ချေ။ ပုံနှိပ်တိုက်တွင် စာအုပ် လာရိုက်သော ပြင်သစ်သံရုံးမှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးက ဖတ်ပြသည်။ တစ်ပိုဒ်ချင်း ဘာသာပြန်ပြ၏။ ကောင်းလှပါသည်။ မျက်စိအကြောင်သား ဝေးကြည့်ရုံမျှသာ . . . ။

Retold ... အကျဉ်းရေးပြထားသော Treasure Island ရတနာကျွန်း (ဆရာကြီး ဒဂုံရွှေမျှား ဘာသာပြန်)ကို သဘောကျပြီး မဂိုလမ်းဒေါင့်ရှိ အင်္ဂလိပ်ကြီးတစ်ဦး ရောင်းသောစာအုပ်ဆိုင် (Book Land)သို့သွားပြီး 'Treasure Island' နာမည်ကို မေးလိုက်မိ၏။ ထိုလူကြီးက All finished!

ဟု ပြော၏။ ကျွန်တော်က စဉ်းစားသည်။ အင်း . . . ဒါ . . . ပြီးပြီ လို့ ပြောတာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အလုပ်နဲ့ ထမင်းစားပြီးတာကတော့ finished လို့ပြောတာ ကြားဖူးတယ်။ ပြောလိုက်တဲ့ finished က 'ကုန်သွားတယ်၊ မရှိတော့ဘူးနဲ့ အတူတူပဲ ဖြစ်ရမယ်. . . 'ဟု ကိုယ့်ဘာသာတွေးယူပြီး ပြန်ခဲ့ဖူးသည်။

တန်ခိုးကြီးဘုရားကို Popular pagoda ဟူ၍ အရမ်းဘာသာပြန် သော ဧည့်လမ်းညွှန်များ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှိနေဆဲ သိရသည်။ မီးရထားတွဲ sleeping car ကို 'အိပ်ပျော်နေသောကား' ဟူ၍ ဘာသာပြန်သဖြင့် ရယ်ရ သေးသည်။ Call girl ပြည့်တန်ဆာ၊ မိန်းမရွှင်ကို 'ဖုန်းဆက်သော မိန်း ကလေး'ဟု မထင်လိုက်ဖို့ အရေးကြီးလေသည်။

တခါက ဆရာမင်းသုဝဏ်သည် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားများကို ဘာသာ ပြန်ကြည့်ဖို့ လိုကြောင်း ပြောဖူးလေသည်။ ဆရာ့အယူအဆကို သဘောကျ ပါ၏။

Pillow Talk !
 သစ္စာတူပြိုင်
 Beautiful but bad.
 လှလေ ခက်လေ
 From Here To Eternity
 ရေမြေဆုံးစေတော့ကွယ်
 His Lady
 မြတ်နိုးသူ
 The second husband
 နောက်လင်
 I'll never forget you
 မမေ့နိုင်
 The way ahead.
 ခရီးပန်းတိုင်

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

Married and single

လင်နဲ့အပျို

Gentleman for a day

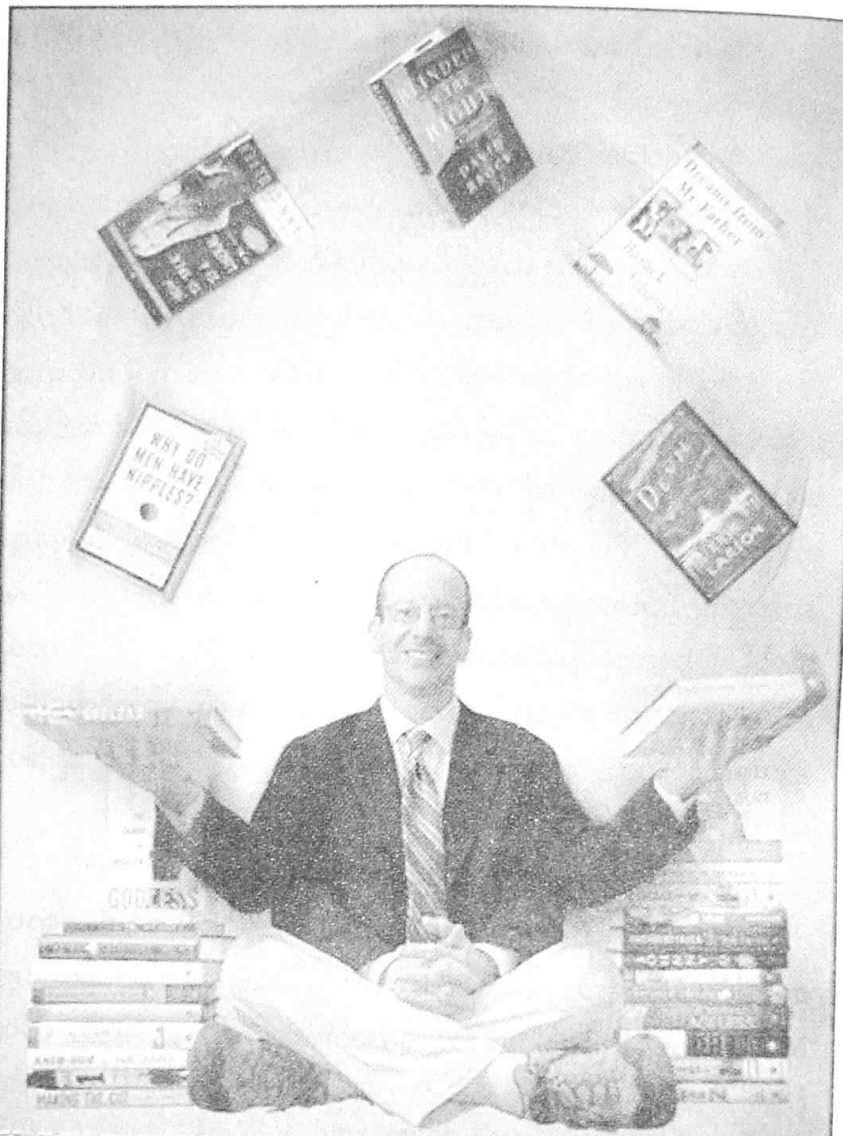
သူတော်ကောင်း ကြက်သူခိုး

စသည် ဖြစ်ပါ၏။ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း၏ ဘာသာပြန်များ ကောင်းကြောင်း ပြောစရာပင် မလိုတော့ပါ။ ရှာမှရှားပါပေသည်။ ဂျပန်ကိုကြီး (Brigadier Jarad) ဝတ္ထုတစ်အုပ်တွင် With pleasure ကို 'စိမ်လိုက်လေ' ဟု သူ့နေရာနှင့်သူ ကွက်တိပြန်ပုံများမှာ လိုက်မမီနိုင်အောင် ကောင်းပါ၏။ ဆရာကြီးဒဂုန်ရွှေမျှားကို ကျွန်တော် မေးကြည့်ဖူးသည်။ ဆာရိုက်ဒါ ဟတ်ဂတ်ရေး 'People of the mist' ကို 'မြူခိုးဝေဝေ' ဟုပြန်ရာ၌ 'ဆရာကြီး စဉ်းစားရသေးလား'ဟု မေးကြည့်ရာ ဆရာကြီးက "အင်းတိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ရင်တော့ နှင်းထုထဲက လူတွေပေါ့ . . ." စာအုပ်နာမည်ဆိုတော့ ဗမာ့နားဝင်အောင် "မြူခိုးဝေဝေ"လို့ မှည့်လိုက်ရတယ်။ နားမထောက်တော့ဘူးပေါ့လေ။ တောင်ပေါ်နေတဲ့ လူရိုင်းတွေကို ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ထားတာပဲလေ"

ကျွန်တော့်အဖို့တော့ သင်ခန်းစာဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ယခု "ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ" စာအုပ်ကို ရေးသားရာတွင် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော Knowledge Bridge Magazine နှင့် The Light Magazine တို့၌ ဖော်ပြခဲ့သော ဆောင်းပါးများကို ပေါင်းစုပြီး စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် သွက်သွက်လက်လက် စုစုစည်းစည်း ဖတ်ရှုသွားနိုင်အောင် ပြန်လည်တည်းဖြတ် စီစဉ်လိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသတည်း။

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်
(၄-၇-၂၀၁၀)

I never know a man of letters ashamed of his profession
(Thackeray)

ကျုပ်တော့ဖြင့်...သူ့စာပေလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
သူ့ကိုယ်သူ ရှက်ရွံ့သွားတဲ့ စာပေပညာရှင်ကဝိတစ်ဆူကို
မတွေ့ဘူးသေးဘူး။

(သက်ကရေ)

နှစ်ဘာသာကျမ်းဖို့ လိုပါသည်

ဘာသာပြန် . . . ဘာသာပြန်ဟု . . . ခဏ ခဏ ပြောကြ၊ ဆိုကြ၊ ရေးကြသည်မှာ အပ်ကြောင်း ထပ်နေပါပြီ။ ကျွန်တော့်ဆီသို့ . . . ၂၀၀၅ ခုနှစ်လောက်က အသက် ၄၀ ခန့်ရှိ တရုတ်ကပြားလို့ လူတစ်ဦး ရောက်လာသည်။ “ဆရာ . . . ကျွန်တော် ဘာသာပြန်အတတ်ကို တတ်ချင်တယ်။ အိအေအောင်ပြီးတာ ကြာပြီ။ အခု ကုမ္ပဏီထောင်ထားပါတယ်။ အဲဒါ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ၊ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ် ဘာသာကောင်းကောင်း ပြန်တတ်ချင်လို့ပါ” လူပုံသဏ္ဍာန်မှာ စောင့်ကြားကြားဟန် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်က . . . ပြီးပြီး တစ်ခွန်းနှစ်ခွန်း မေးကြည့်လိုက်မိသည်။

“ဟုတ်ပါပြီဗျာ . . . မြန်မာစာပေ . . . စကားပြေကျမ်းတွေ . . . ဥပမာ ဆိုပါတော့ . . . ဦးကုလား မဟာရာဇဝင်တို့ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့တို့ ဖတ်ဖူးပါသလား”

“ဟင့်အင်း အဲဒါတွေတော့ မဖတ်ဖူးဘူးဆရာ . . . ကာလပေါ်ဝတ္ထုတွေပဲ ဖတ်တယ်”

ဒါဖြင့် သိပ္ပံမောင်ဝတို့၊ ရွှေဥဒေါင်းတို့၊ ပီမိုးနင်းတို့၊ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးတို့ . . . နာမည်ကြီး စာရေးဆရာတွေပေါ့လေ၊ ဘာစာအုပ်တွေများ . . . သူတို့ရေးတာ ဖတ်ဘူးသလဲ။

“မမှတ်မိဘူးဆရာ၊ ဖတ်တော့ဖတ်တာပဲ”

ထောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

၂၂

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

ကျွန်တော် စကားဆက်မပြောတော့ပါ။ ထိုသူလည်း ပေါ်မလာ
တော့ပါ။

နောက်တစ်ဦး ရှိပါသေးသည်။ နာမည်ကြီးကျူရှင်ဆရာတစ်ယောက်၊
သူသည် သချ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ဘာသာရေးစာပေနှင့်ပတ်သက်
၍ . . . အင်္ဂလိပ်လို . . . သူရေးထားပါသည်ဆိုသော စာတစ်ပုဒ်ကို
ကျွန်တော့် လာပြ၏။ ကဘောက်တီးကဘောက်ချာ ဖြစ်နေသော စာပိုဒ်
တော်တော်များသည်။ ဘာမျှတော့ သူ့ကို မေးစမ်း၊ မလုပ်လိုက်ပါ။

တစ်ခုတော့ ပြောချင်သည်။ နှစ်ဘာသာကျွမ်းဖို့တော့ လိုအပ်၏။
Must have Knowledge and experience between the two Lan-
guages. ဆိုသော စကားမှာ အလွန်မှတ်ဖွယ်ကောင်းပါ၏။ ထို့ကြောင့်
မြန်မာ ဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ အလဲအလှယ်ကို စာမြည်းကြည်
ပါရန် . . .

၁။ နေမထိ ထိုင်မသာ ဖြစ်နေတယ်။

Feeling somewhat nervous.

၂။ မင်းက ဆရာလို့ ခေါ်ရမှာ ဝန်လေးသကိုး။

You're not-used to calling people 'sir'.

၃။ စိတ်ကူး ပေါက်မိတာပါ။

That's an idea.

၄။ အဲဒါမျိုးတစ်ခါမျှမတွေးမိပါဘူး။

I never thought of that.

၅။ သဘာဝနဲ့ ဆန့်ကျင်တာတော့ တစ်ခုမှ မလုပ်ပါနဲ့ကွယ်။

For Heaven's sake don't do anything unnatural.

၆။ မင်းကို ငါအားလုံး လုပ်ခွင့်ပြုလိုက်မယ်။

I'll let you do it all.

၇။ အဲဒါ အကွက်ဆိုက်တာပဲ။

That's a piont.

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

JR

- ၈။ သူတို့အတွေးတွေက တစ်ချိုးထဲပဲ။
Their thoughts were running on the same lines.
- ၉။ အကြည့်ချင်း ဖလှယ်ကြတယ်ပေါ့လေ။
Exchanged glances!
- ၁၀။ အဲဒီကတည်းက မင်းဘာလုပ်သေးလဲ။
Have you done any thing since then?
- ၁၁။ ပြောရမှာကတော့ စုံနဲ့သာမြိုင်ပဲ။
That's a rather a long story, 'sir'.
- ၁၂။ မင်းကသာ နောက်ပိုင်းက ငွေကြေးမထောက်ပံ့ရင် ငါအောင်မြင်ဖို့
မမျှော်လင့်နိုင်ဘူး။
I can't hope to succeed without your financial backing.
- ၁၃။ မင်းရဲ့ စိတ်ကူးအားလုံးကို ပြည်ဖုံးကားချရမယ်။
You must drop the whole idea.
- ၁၄။ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ရှာစမ်းပါ(အဖြေထုတ်စမ်းပါ)။
Find out for yourself.
- ၁၅။ ရှင့်ရဲ့ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကရော ဘယ်လိုတုန်း။
And how about your personally?
- ၁၆။ ရှစ်နာရီဆို မစောလွန်းဘူးလား။
Won't eight be a little early?
- ၁၇။ ချက်ချင်းရောက်လာမှာပါ။
I'll be right over.
- ၁၈။ မင်းနဲ့ . . . ခုဒီမှာ ငါနေစမ်းချင်ပါတီ။
I wish I were now with you.
- ၁၉။ စုံစမ်းရင်းနဲ့ ဘယ်နေရာရောက်သလဲ။
Are you getting anywhere with your enquires?
- ၂၀။ ကျွန်မရောသူရော အဲဒါကို မတတ်နိုင်ပါဘူးရှင့်။
Neither of us can.

၂၆

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

- ၂၁။ လွယ်လွယ်လေး ဆုံးဖြတ်ပြီးသားပါကွယ်။
That is easily solved.
- ၂၂။ ရှင်းပြဖို့ အတော်ခက်တာပဲ။
It's rather hard to explain.
- ၂၃။ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှိသလား။
Have you a business of your own?
- ၂၄။ ကိုယ်တိုင်လုပ်ရမှာ မလုပ်ချင်ဘူး။
I hate doing things myself.
- ၂၅။ ကဲ အထောက်အထားတွေ ပြောစမ်းပါဦး။
Now, what about references?
- ၂၆။ မမေ့နဲ့ သူတို့ငွေအကြောင်း ခုထက်ထိ မပြောသေးဘူးနော်။
"Don't forget they haven't mentioned money yet."
- ၂၇။ ဒို့ စကားအေးအေးဆေးဆေး ပြောကြခဲ့ကြတယ်လေ။
You and I had nice, long talk.
- ၂၈။ ဝမ်းသာပါတယ်ဗျာ။ (တွေ့ရတာ)
My pleasure!.
- ၂၉။ ငါစိတ်ပြောင်းလိုက်ပြီ။
I've changed my mind.
- ၃၀။ အဖြစ်က မင်းငါ့ကို လေးလေးနက်နက် ထည့်မတွက်တာပဲ။
It's that you don't take me seriously.
- ၃၁။ မင်း ဒီလိုပဲ အမြဲလောနေတာပဲ။
You're always in such a hurry.
- ၃၂။ အဲဒါ ပိုကောင်းချင် ကောင်းနိုင်တာပေါ့။
That might be better.
- ၃၃။ အချိန်တန်တော့ နပိန်ကန်တာ ဖြစ်နိုင်တယ်။
"May be that's what real is."

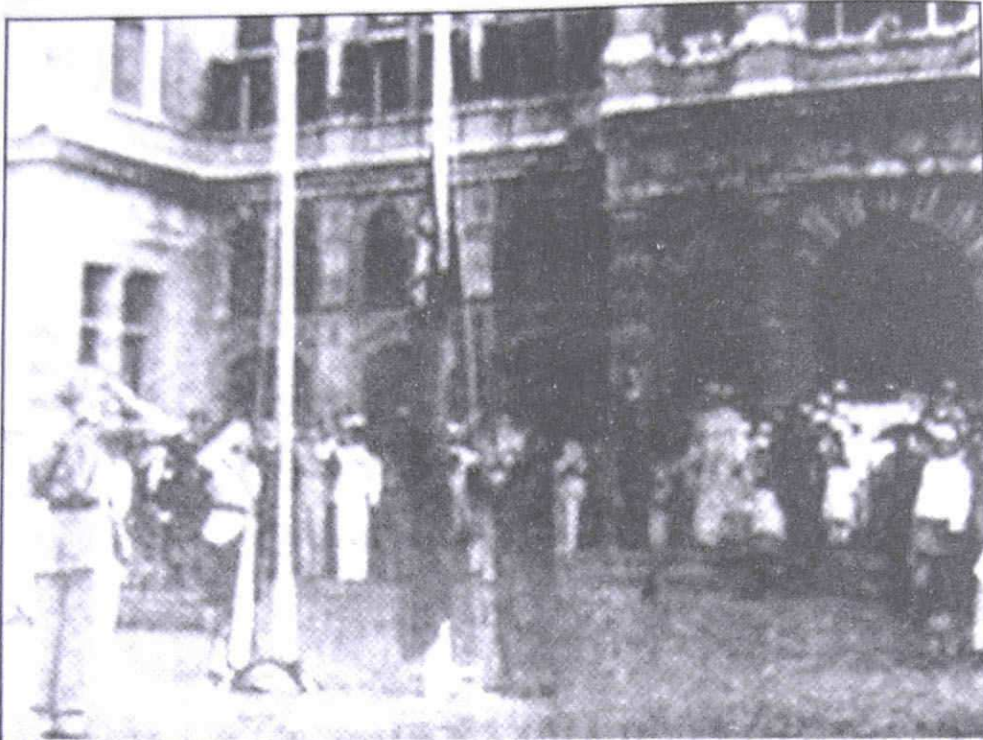
ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၂၅

- ၃၄။ သူလုပ်နိုင်ရင်တော့ ပြန်ပြီး ချောချောမောမော ဖြစ်သွားမှာပဲ။
It would be refreshing if he could.
- ၃၅။ အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူးလေ။ (ထည့်တွက်စရာ မဟုတ်ပါဘူး)
Nothing else matters.
- ၃၆။ မင်းဟာ ပကတိရိုးသားသူတစ်ယောက်ပါ။
You're such an innocent.
- ၃၇။ သူက တယ်စိတ်ကူးယဉ်ဆံတာကိုး။
Oh, he is very sensitive!
- ၃၈။ တစ်ယောက်တည်းပဲ နေနေရတယ်။
I have been so lonely.

Knowledge Bridge Magazine

Vol:1, No.1 July 2009

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး

Some European Ladies who stood by my side could hardly content themselves when they saw the Union Jack being hauled down. The wept capiciously.

Dr. Ba U (My Burma)
(Myanmar)

ကျွန်ုပ်အနီးတွင် ရပ်နေသော ဥရောပတိုက်သူအချို့မှာ
ဗြိတိသျှယူနီယံဂျက်အလံ နိမ့်ဆင်းလာသည်ကို
တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုကို
ထိန်းချုပ်မထားနိုင်ကြတော့ဘဲ ငိုကြီးချက်မ
ဖြစ်ကုန်ကြလေတော့သည်။

ဒေါက်တာဘဦး

ဒေါက်တာဘဦးနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရရှိပြီးနောက် နိုင်ငံတော်၏ ပထမဦးဆုံးသမ္မတ စဝ်ရွှေသိုက် ပြီးနောက် ဒေါက်တာဘဦး သမ္မတရာထူး ဆက်ခံခဲ့လေသည်။ ၁၉၅၂-၅၃-၅၄ ခုနှစ်များအခါကာလ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု ကမကထပြု၍ ကမ္ဘာအေးမဟာပါသန လိုဏ်ဂူတော်ကြီး၌ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်နေချိန် ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မြို့၊ ဂေါ်ဒဝင်လမ်း(ယခု မြို့မကျောင်းလမ်း)ရှိ အိမ်တော်ရာ မြူနီစီပါယ်ခေါ် မူလတန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိလေသည်။ စတုတ္ထတန်းတွင် လူရည်ချွန်နှင့် ပညာသင်စကောလားရှုစံဆု ကျွန်တော်ရခဲ့သည်။ သမ္မတကြီး ဒေါက်တာဘဦးက ဆုငွေနှင့်ခိုင်းကို သမ္မတအိမ်တော်တွင် ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့လေသည်။

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

ကျွန်တော်၏မိခင် မုဆိုးမကြီးမှာလည်း ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုးဈေးသည် မျှသာဖြစ်၍ ငွေကြေးမပြည့်စုံ။ ထို့ကြောင့် အစိုးရအထောက်ပံ့ခံ၊ ဆင်းရဲသားတို့ မှီခိုရာ မြူနီစီပယ် (ခေါ်) မူလတန်းကျောင်းမှာသာ ထားနိုင်ရှာ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ ဆွမ်းခံလိုက်ရသော ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝမှ တဆင့် စာသင်ကျောင်းတက်ခဲ့ရသဖြင့် ကျောင်းနှစ်မျိုးတက်သလို ဖြစ်ခဲ့လေရာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ဗုဒ္ဓဘာသာအဓွေအသက် စာပေများနှင့်လည်း ကလေးဘဝ ရင်းနှီးပွမ်းတီးခဲ့ရပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲဘဝမှာ ကုသိုလ်ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုချင်ပါ၏။

ထိုအခါကာလ မူလတန်းကျောင်းသို့ ကျွန်တော့်အမေ လိုက်လံ အပ်နှံခဲ့စဉ်က ငှက်ပျောသီးတစ်ဖီး၊ ကိတ်မုန့်တစ်ထုပ် (ငွေသုံးကျပ်) ဖိုးလောက်ဖြင့် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးထံ ၁၅ မိနစ်လောက် ပြောဆိုအပ်နှံပြီးစီးခဲ့သည့်အပြင် ထိုနေ့မနက်မှာပင် ကျောင်းတက်ရတော့၏။ ၈ နှစ်သားအရွယ်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ မြန်မာစာနှင့် ဂဏန်းသင်္ချာ၊ သုံးချက်တွက်နည်း အပါအဝင် တတ်မြောက်နေ၍ ပထမတန်းမှ စတက်ခဲ့ရသည်။

ဒေါက်တာဘဦးအကြောင်း . . . အင်္ဂလိပ်စာတော်ကြောင်းကို တိုက်ရိုက်မရေးဘဲ ကျွန်တော့်အကြောင်းပါ ဆက်နွယ်ပြီး ထည့်ရေးရခြင်းကို စာဖတ်သူများ ခွင့်လွှတ်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်မျှော်လင့်ပါသည်။

ဒေါက်တာဘဦးသည် ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ သမ္မတရာထူး ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ယူဂိုဆလပ်သမ္မတ မာရှယ်တီးတိုး၊ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နေရူး၊ ကျူးဘားမှ ကက်စထရို၊ တရုတ်ပြည်မှ ချူအင်လိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှားမှ ဆူကာနို၊ ဆိုဗီယက်မှ ခရူးရှော့ဗ် စသော ကမ္ဘာကျော် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ မြန်မာပြည်သို့ ချစ်ကြည်ရေးအတွက် တဖွဲဖွဲ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ပြည်လမ်းတစ်လျှောက် ကျွန်တော်တို့ မူလတန်းကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးများ အလံများ ဝှေ့ယမ်းအော်ဟစ် ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်ကို တွေးမိကာ လွမ်းမိပါသေး၏။ ထိုစဉ်က ဝန်ကြီးချုပ်

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

ဦးနုမှာ အာရှငြိမ်းချမ်းရေး စေ့စပ်ဖြေရှင်းမှု ခေါင်းဆောင် (A Key of Asia) ဟု အမည်တွင်ခဲ့ လေသည်။

ဒေါက်တာဘဦးသည် အင်္ဂလန်ပြည် ကင်းဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်မှ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအေဘွဲ့ရရှိခဲ့ပြီး၊ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် စက်ရှင်တရားသူကြီးရာထူးရခဲ့ပြီး၊ ၁၉၃၀ ခုနှစ်၌ ဟိုက်ကုတ်တရားသူကြီးဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဗြိတိသျှ လက်ထက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုရာထူးကို မြန်မာလူမျိုးထဲမှ ဒေါက်တာ ဘဦး ထူးထူးခြားခြား ရရှိလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်ခေတ်တွင် တရားသူကြီးရာထူး၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်တရားသူကြီးချုပ်ရာထူး စသည်ဖြင့် မြင့်မားသော ရာထူးကြီးများ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့လေသည်။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ တည်ကြည်ခြင်း၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် အခြေခံကောင်းခြင်း စသော အရည်အချင်းများအပြင် ဒေါက်တာဘဦး၏ အင်္ဂလိပ်စာ၊ စကားအရေး အပြောကောင်းသည့် ဂုဏ်အင်္ဂါရပ်မှာလည်း သမိုင်းတွင် ချန်လှပ်ထား၍မရ နိုင်ချေ။

ဒေါက်တာဘဦး ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ [My Burma (My Manmar ဟု ဖတ်ပါ)- the autobiography of a president] စာအုပ်ကို အမေရိကန်ပြည် နယူးရော့ခ်မြို့ Taplinger Publishing Co. မှ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့လေသည်။ ဒေါက်တာဘဦး၏ အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသားမှာ ရိုးရိုးရှင်းရှင်း၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ကောင်းလှ၍ အနောက်နိုင်ငံ သမိုင်းသုတေသီပညာရှင်တို့က ဤသို့ မှတ်ချက်ချလေသည်။

"My Myanmar is a many-splendored book. It's an important historical document. It is a rich contributicon to the world's understanding of a people and a way of life. It is autobiography at its best in timate, detailed, introspective, honest -gently humorous of the first ventures, incidentally, by a

Myanmar into this difficult art form. It is first and last good reading.

“ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာပြည်” စာအုပ်မှာ ခမ်းနားသိုက်မြိုက်သော ‘ဟင်းလေးအိုး’ စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်သည်။ သမိုင်းရေးရာ အထူးအရေးပါသော မှတ်တမ်းကြီးတစ်စောင်ပင်။ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘဝကို သရုပ်ဖော်ရာတွင် ကမ္ဘာ့စာဖတ်ပရိသတ် နားလည်သွားအောင် အတော်ကလေးအထောက်အကူပြုသော စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖြစ်ပေသည်။ ဒေါက်တာဘဦး၏အကြောင်းမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် သရဖူဆောင်းလေတော့သည်။ သမိုင်းအဆက် အစပ် တင်ပြပုံမှာလည်း မြန်မာလူမျိုးတစ်ယောက်အဖို့ ခက်ခက်ခဲခဲ ရသမြောက်အောင် ပထမဆုံးကြိုးပမ်းထားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ အစမှ အဆုံးထိဖတ်ချင်အောင် စွဲဆောင်သွားသည်ဟု ဆိုချင်ပါတော့သည်။

အထက်ပါကဲ့သို့ ချီးကျူးခန်းဖွဲ့ရအောင်လည်း ယင်းစာအုပ်တွင် ဒေါက်တာဘဦး ကလောင်စွမ်းပြသွားပုံမှာ လက်ဖျားခါလောက်အောင် ကောင်းလှပေသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက် မြန်မာလွတ်လပ်ရေး ရတော့မည့် နံနက်ခင်းမတိုင်မီ ဒေါက်တာဘဦးကိုယ်တိုင်၏ ရင်တွင်းမှ ပီတိလှိုင်းရိုက်ခတ်ပုံနှင့် မြန်မာပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ခံစားချက်များကို ဒေါက်တာဘဦးက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့တင်ပြသွားပုံမှာ မျက်စိထဲ တရေးရေး ထင်မြင်သွားလောက်အောင် သရုပ် ပေါ်ပါပေသည်။

"The date fixed for the transfer of power was January 4, 1948, and the time was 4:20 A.M. Long before that hour people were awake and astir. I do not think they slept at all. There was an axplosion of firecrackers, ringing of bells, blowing of horns, and playing of music. I myself could not

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၃၁

sleep. I went to bed late and lay awake for several hours, reviewing the past from my childhood up to that night. I could hardly believe that I had lived to see the day of independence, breathe the air of freedom, and look everybody in the face. I was filled with great emotions - emotions of happiness and joy. At long last I fell off to sleep, but woke with a start not long before 4:00 A.M. I knew that I would not sleep again, so I got up, shaved, had a bath, and dressed. I then went by car to the Secretariat.

"There I found a large crowd standing round a flag-pole in front of the Legislative Council Building. At the appointed time the Union Jack was hauled down slowly and solemnly to the accompaniment of the British national anthem and the flag of the Union of Myanmar was hauled up slowly and majestically to the accompaniment of the Myanmar national anthem and the booming of guns. It was not only a very solemn occasion, but also one of mixed feelings. The faces of some of the spectators were radiant with happiness and joy, while some wore an expression of sadness. Some European ladies who stood by my side could hardly control themselves when they saw the Union Jack being hauled down. They wept copiously.

အာဏာလွှဲပြောင်းရယူမည့်နေ့ကို ၁၉၄၈ ခု ဇန်နဝါရီ ၄ ရက် နံနက် ၄ နာရီ မိနစ် ၂၀ အချိန်ဟု သတ်မှတ်ထားလေသည်။ ထိုအချိန်မတိုင်မီ (တစ်ညလုံးလိုလို) ပြည်သူလူထုကြီးမှာ မအိပ်နိုင်၊ လှုပ်လှုပ်ရွရွ နေမထိ

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

ထိုင်မထိ ဖြစ်နေကြသည်။ ကောင်းကောင်းအိပ်ပျော်ကြမည်ဟုလည်း ကျွန်ုပ် မထင်မိပါ။ ဗျောက်အိုးဖောက်သံများကိုလည်း ကြားရသည်။ ခေါင်းလောင်း ထိုးသံများကိုလည်း နားစွင့်မိ၏။ တံပိုးခရာမှုတ်သံများကလည်း မစဲ။ တေး ဂီတသံများကလည်း ရင့်ကျူးလျက် ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း တမေးမျှ အိပ်မပျော်ချေ။ အိပ်ရာကို သက်ကြီးခေါင်းချချိန် အတော်ညဉ့်နက် မှ ဝင်ခဲ့၏။ သို့သော် သန်းခေါင်ကြက်တွန်သည့်တိုင် အိပ်မရ၍ ကလေးဘဝ မှသည် ထိုမြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးမရမီညအထိ အဖြစ်အပျက်အတိတ်ဇာတ် ကြောင်းများ မယုံနိုင်ဖြစ်ရသည်မှာ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးနေ့ကြီးကို မြင်ရ တော့မည့်အထိ ငါအသက်ရှင်နေပါတကား။ လွတ်လပ်ရေးရဲ့အရသာတည်း ဟူသော လေကို တစ်ဝကြီး ရှူရှိုက်ခံစားရတော့မှာပါကလား။ ဝမ်းပန်း တသာဖြစ်နေကြတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ မျက်နှာအသွင်အပြင်တွေကိုလည်း အားရပါးရ ကြည့်ရတော့မှာပါလားဟု အတွေးပေါင်းသောင်းခြောက်ထောင် ဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း။

ကျွန်ုပ်မှာ ရင်ထဲလှိုင်းထအောင် လှုပ်ရှားနေ၏။ ပျော်ရွှင်ခြင်း ပီတိ သောမနဿအဟုန်ကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ သန်းခေါင်ကျော်ကာမှ ကျွန်ုပ် မွေးကနဲအိပ်ပျော်သွား၏။ သို့သော် နံနက် ၄ နာရီမထိုးမီ ဖြတ်ကနဲ လန့်နိုး လေသည်။ ပြန်၍ အိပ်ရတော့မည်မဟုတ်သည်ကို ကျွန်ုပ် သိပါ၏။ ထို့ကြောင့် ရေမိုးချိုး၊ အဝတ်အစားလဲရတော့၏။ ထို့နောက် အတွင်းဝန်ရုံးသို့ ကားဖြင့် သွားခဲ့၏။

အတွင်းဝန်ရုံးသို့ ကျွန်ုပ်ရောက်သွားသောအခါ တရားမရုံး အဆောက်အဦ၏ ရှေ့တည့်တည့်အလံတိုင်၏ ဘေးပတ်လည်တွင် ပဒုအုံ ကြွသည့်နှယ် စုဝေးရောက်ရှိနေသော လူအုပ်ကြီးကို ကျွန်ုပ်တွေ့ရလေသည်။

သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကျရောက်သည်နှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ယူနီယံဂျက်အလံမှာ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသားသီချင်းဂီတသံနှင့်အတူ အလံတိုင် မှ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် တဖြည်းဖြည်း လျောကျသက်ဆင်းလာပြီး

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အလံမှာ မြန်မာ့အမျိုးသားသီချင်းဂီတသံနှင့် အတူ ခန့်ညားထည်ဝါစွာ တဖြည်းဖြည်းအပေါ်သို့ တက်သွားလေတော့၏။ သေနတ်သံများလည်း ပစ်ဖောက်ကြလေသည်။

ဤမြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး စတင်ရရှိသည့်နေ့ အခမ်းအနားမှာ လွန်စွာ လေးနက်တည်ငြိမ်မှုရှိသလို လူအသီးသီးတို့၏ ရင်ထဲမှာ ခံစားချက်များ ရောထွေးပြတ်သိပ်လျက်ရှိလေသည်။ လွတ်လပ်ရေးအခမ်းအနားသို့ တက် ရောက်ကြသူ ပွဲကြည့်ပရိသတ်အချို့၏ မျက်နှာတွင် ဝမ်းသာကြည်နူး ပျော်ရွှင်မှုအသွင်အပြင်ကို တွေ့ရသလို အချို့မျက်နှာများတွင်လည်း ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုအသွင်ကို ဆောင်လျက်ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်အနီးတွင်ရပ်နေသော ဥရောပတိုက်သူအချို့မှာ ဗြိတိသျှယူနီယံဂျက်အလံ နိမ့်ဆင်းလာသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုကို ထိန်းချုပ်မထားနိုင်ကြတော့ဘဲ ဝိုကြီးချက်မ ဖြစ်ကုန်ကြလေတော့သည်။

ဒေါက်တာဘဦး၏ "My Burma" (My Myanmar ဟု ဖတ်ပါ) ကျွန်ုပ်၏ မြန်မာပြည်စာအုပ်မှာ ဖတ်၍မငြီးအောင် အစအဆုံးကောင်းသည် ဟု နိုင်ငံခြားသားများ မှတ်ချက်ပြု ချီးမွမ်းထောပနာပြုထားသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ကလေးဘဝ အစပျိုးရေးထားပုံမှာ ကျောင်းသား တစ်ယောက် ရေးထားသလို ရိုးရိုးရှင်းရှင်း အင်္ဂလိပ်စာ Simple Sentence ကို အတက်အဆင်း လှလှပပ နိုင်နိုင်နင်းနင်းသုံးပြီး စွဲမက်ဖွယ် ဤသို့အဖွင့် ကောင်းသောကြောင့်ဟုလည်း ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။

Childhood

The first childhood incident I remember was going to school. I was then about five years of ago. My maternal grandfather, U Seik, was keen on my going to school. He insisted that be sent to a vernacular school which was only a

few doors away from our house. I went for a day or two, but then refused to go any more. My grandfather took hold of me by the feet and pretended to throw me headfirst into a big tub of water. I was terribly frightened and promised that I would go to school regularly. I never played truant again.

“ကလေးဘဝတွင် ဦးဆုံး ကျွန်ုပ်မှတ်မိသည်မှာ ကျောင်းသွားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်ုပ်မှာ ငါးနှစ်သားအရွယ်ဖြစ် ၏။ ကျွန်ုပ်၏မိခင် ဘက်မှ အဘိုးဖြစ်သူ ဦးဆိတ်မှာ ကျွန်ုပ်ကို ကျောင်းထားဖို့ ဆန္ဒအပြင်းပြဆုံး ပေတည်း။ ကျွန်ုပ်တို့အိမ်နှင့် ဆယ့်လေးငါးအိမ်ကျော်တွင်ရှိသော မြန်မာစာ သင်ကျောင်းကလေးတွင် ထားဖို့ အဘိုးက တိုက်တွန်းလေသည်။ ကျွန်ုပ် သည် တစ်ရက်တန်သည်၊ နှစ်ရက်တန်သည်လောက်တွင် ကျောင်းသွား သေး၏။ သည့်နောက် မသွားတော့ချေ။ အဘိုးက ကျွန်ုပ်၏ခြေထောက်ကို စုံကိုင်လိုက်ပြီး ခေါင်းဇောက်ထိုးဆွဲကာ ရေစည်ပိုင်းထဲ နှစ်မလို ခြိမ်းခြောက် တော့သည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အကြောက်ကြီးကြောက်လျက် ကျောင်းကို မှန်မှန် တက်ပါမည်ဟု ကတိပေးရလေသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ကလန်ကဆန် ဘယ်တော့မျှ ထပ်မလုပ်ရဲတော့ချေ။”

ဒေါက်တာဘဦးသည် ပုသိမ်တွင် ကလေးဘဝကျောင်းနေစဉ် အဖြစ် အပျက်ကို ဖော်ပြရာ၌ ကျွန်တော်သတိထားမိသည့်အချက်မှာ ရှေးလူကြီး သူမများသည် သားသမီး၊ မြေးမြစ်၊ တပည့်တို့အား ခပ်ကြမ်းကြမ်းကလေး မှတ်လောက်သားလောက်အောင် ဆုံးမတတ်သည်။ ဆုံးမခံရသော သူများ ကလည်း ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ကလန်ကဆန်ပြန်မပြော၊ နားမထောင်ဟူသော အကျင့်မရှိ။ လူကြီးသူမများကို အများအားဖြင့် လေးစားကြသည်ဟူသော အချက် ဖြစ်လေသည်။

တစ်ခေတ်တစ်ခါက နိုင်ငံတော် သမ္မတရာထူးအထိ အထွတ်အထိပ် ရောက်ခဲ့သော ဒေါက်တာဘဦး၏ အင်္ဂလိပ်စာတော်ပုံ၊ ကြိုးစားအားထုတ်မှု

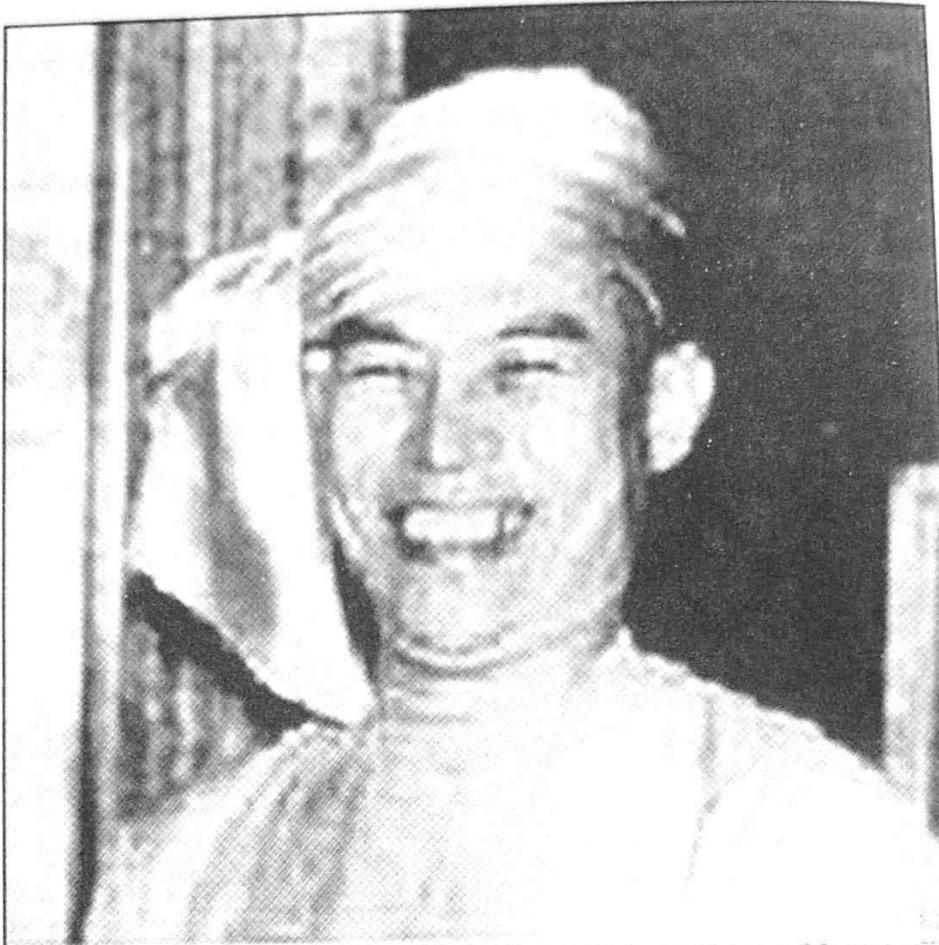
တယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၃၅

ကြီးမားပုံကို အတုယူကာ ခေတ်လူငယ် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အောင်
စိတ် မွေးမြူနိုင်ကြပါစေရန် ကျွန်တော် ဆန္ဒပြုလိုက်ပါသည်။
လွယ်လွယ်လေးနဲ့ ဆွဲဆောင်မှုရှိနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာအရေးအပြော
ဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။

The Light of English Magazine

November, 2003

He, Dr. Ba Maw, Speak slight stutter,
which was rather attractive.

U Myint Thein
(Chief of Justice) 1947

ဒေါက်တာဘမော် စကားပြောရာ၌
ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ဖြစ်သော်လည်း
အတော်ကလေး စွဲဆောင်မှု ရှိပါပေ၏။

ဦးမြင့်သိန်း
တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး

ဒေါက်တာဘမော်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ

“ဆရာ . . . ဆရာတို့ခေတ်က ဒေါက်တာဘမော်ဟာ အင်္ဂလိပ်စာ သိပ်တော်တယ်ဆို၊ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ကျောင်းသားဘဝတစ်လျှောက် လုံး ကြားဖူးနေတာသာရှိတယ်။ ဘယ်လိုတော်တယ်ဆိုတာ သိပ်သိချင်တာပဲ ပြောပြပါလားဆရာ”

“အေး - အင်္ဂလိပ်စကားပြောနဲ့ပတ်သက်လာရင်တော့ အင်္ဂလိပ် အစစ်တွေတောင် မျက်လုံးပြူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပေါ့ကွာ။ အတုခိုးလောက် အောင် စကားပြောကောင်းတယ်။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကောင်းအဆိုး ကိုတော့ မဝေဖန်လိုဘူး။ သူ အင်္ဂလိပ်လို ပြောတဲ့အခါ တချိုးချိုးတရွတ်ရွတ်၊ ဘိုသံတွေပေါက်လွန်းတော့ တို့များဆို သူစကားပြောတဲ့အခါ နားထောင် ကောင်းကောင်းနဲ့ ဝေးနေမိတာ များတယ်။ ဘာပြောလိုက်မှန်းတောင် မသိ လိုက်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်လို ပြောတဲ့နေရာမှာ စတိုင်တစ်မျိုးနဲ့ ထိပ်တန်းပဲကွ”

“စစ်မဖြစ်ခင် သူရိယသတင်းစာတိုက်မှာ ဆရာ အယ်ဒီတာချုပ်လုပ် တုန်းက ဒေါက်တာဘမော်နဲ့ အမြဲတွေ့မှာပေါ့နော်”

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

“ဆုံတာပေါ့သားရယ်၊ ဟန်ပန်အနေအထားကလည်း အတော်ကောင်းသကဲ့။ လူပုံချောသကဲ့။ သူ ခေါင်းပေါင်းတာကလည်း သည့်ပြင်လူနဲ့မတူဘူး။ ညာမျက်ခုံးကို တစ်ခြမ်းအုပ်ပေါင်းထားတာ။ မကြာခဏ ဦးဘဖေ (ဘကြီးအဖေ) မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာရဲ့ အခန်းထဲမှာ ဒေါက်တာဘမော်နဲ့ ဦးဘဖေတို့ အင်္ဂလိပ်စကား အပြိုင်ပြောကြတာပဲ။ အဲဒါကို မျိုးချစ်စိတ်အလွန်ရှိကြတဲ့ ဦးဥတ္တမကိုယ်တော်ကြီးတို့၊ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းတို့က မြင်ပြင်းကပ်ကြတယ်။ “ငါ . . . တယ် . . . ဆို့ထားလိုက်ရ . . . ” ဆိုပြီး တစ်တစ်ခွခွ ပြောကြလို့ တို့တတွေ ဟားနေကြရသေးတယ်။

ဒေါက်တာဘမော်အကြောင်းကို ကျွန်တော့်အား ပြောပြနေသူမှာ မြန်မာသူရဲကောင်းစာအုပ်၊ ရန်ကုန်ရာဇဝင်စာအုပ်၊ ပုသိမ်ရာဇဝင်စာအုပ်တို့ကို ရေးသားခဲ့သော စာရေးဆရာ၊ သတင်းဆရာကြီး ဦးသိန်းမောင်ဖြစ်သည်။ အချိန်မှာ ၁၉၅၉ - ၆၀ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကျွန်တော် ၁၇ နှစ်သားအရွယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရေကျော်ရပ်၊ အောင်မိတ်ဆက် စာပုံနှိပ်တိုက်၌ စာပြင်ဆရာအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့စဉ် ဖြစ်၏။

ဆရာဦးသိန်းမောင်၏ အသက်မှာ ၅၀ ကျော်၊ ၆၀ တွင်းလောက်ခန့်မှန်းရ၏။ ဆရာ ကွယ်လွန်သည်မှာ ကြာပေပြီ။ ဆရာသည် လူငယ်များနှင့် ဖော်ဖော်ရွေရွေ စကားပြောလေ့ရှိသည့်အပြင် ထိုအချိန်က ရန်ကုန်ရာဇဝင် ရိုက်နေလေရာ ကျွန်တော့်စားပွဲတွင် ထိုင်လျက် မြန်မာစာပေ၊ အင်္ဂလိပ်စာပေဆိုင်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာကို ပြောဆိုပညာပေးလေသည်။

ဒေါက်တာဘမော်သည် အင်္ဂလိပ်ခေတ် (၁၉၃၇) တွင် နန်းရင်ဝန်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဆင်းရဲသားပါတီကို တည်ထောင်ခဲ့၏။ ၁၉၄၃ ဂျပန်အစိုးရက ဒေါက်တာဘမော်ကို အဓိပတိရာထူး ခန့်အပ်လေသည်။ ထိုစဉ်အခါ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက ဒေါက်တာဘမော်နှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ မှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။

“ကျုပ်တို့ မြန်မာတွေဟာ အရှေ့အာရှတိုက်ကြီးအကြောင်းကို ဒေါက်တာဘမော် သိသလောက် မသိကြဘူးဆိုတာကိုတော့ ပြောရမှာပဲ။ အခု နိပုန်အစိုးရက ဒေါက်တာဘမော်ကို အဓိပတိခန့်တာ ကျုပ်တို့အခြေ

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

အနေအရ ကြိုဆိုရမှာပဲ။ နိုင်ငံရေးအနေနဲ့ ဒေါက်တာဘမော်ကို အခု သူ့ ရှေ့မှာပဲ ပြောချင်တာ ကလော်ဆဲတဲ့အခါလည်း ဆဲတာပဲ၊ ချီးကျူးထိုက်တာ တွေလည်း ချီးကျူးပါတယ်”

ဒေါက်တာဘမော်၏ မိတ်ဆွေရင်း တစ်ဦးဖြစ်သော တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးဦးမြင့်က ငယ်စဉ်အခါ စိန်ပေါလ်ကျောင်းသား မောင်ဘမော် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့မြင်လေသည်။

"He even spoke with slight stutter, which was rather attractive." သူ့စကားပြောရာ၊ ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်းဖြစ်သော်လည်း အတော်ကလေး စွဲဆောင်မှုရှိပါပေတယ်။

ဒေါက်တာဘမော်သည် ပညာရေးနှင့် အားကစားတွင် ရန်ကုန်ကော လိပ်ကျောင်း၌ အထူးချွန်ကြီး မဟုတ်ခဲ့ချေ။ ဘွဲ့ရပြီးသောအခါမှ အင်္ဂလိပ် စာကို အလွန်ဖတ်ပြီး ရန်ကုန်ကောလိပ်တွင် အင်္ဂလိပ်စာကထိကရာထူးကို ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်မှ အမ်အေဘွဲ့ရပြီးနောက် အင်္ဂလန်ပြည် ကင်းဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်တွင် ပညာဆည်းပူးသေးသည်။ ထို့ နောက် ပြင်သစ်ပြည် ဘောဇိုး(စ်) (Bordeaux) တက္ကသိုလ်မှဒေါက်တာဘွဲ့ ကို ရခဲ့၏။

ဦးမြင့်က ဒေါက်တာဘမော် အင်္ဂလိပ်စကားပြောကောင်းပုံနှင့် ပတ် သက်၍ "He became an accomplished speaker and early developed the personal style proved very useful in his future public career."

“ဒေါက်တာဘမော်ဟာ ထိပ်တန်းအပြောကောင်းသမားတစ်ယောက် ဖြစ်လာတယ်။ ပြီးတော့ သူ့ဟန်နဲ့သူ တစ်ပုံထူးတော့ နောက်အခါ ပြည်သူ့ ပြည်သားကို စွဲဆောင်တဲ့အလုပ်မှာ အောင်မြင်မှုရလာတာပေါ့”

" He became a busy jurist. Dr. Ba Maw had built up a lucrative practice, achieving his success by genuine intellect."

“သူဟာ အလုပ်များတဲ့ တရားဥပဒေ ပညာရှင်တစ်ဦးဘဝရောက် လာခဲ့တယ်။ ဥပဒေပညာကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချခဲ့တယ်။ ထက်မြက်တဲ့

ဉာဏ်စွမ်းကြောင့်လည်း အောင်မြင်မှုရခဲ့တယ်”

ဒေါက်တာဘမော်၏ စကားပြောဟန်ပန်ကို အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ၊ စစ်ခေါင်းဆောင်ဘဝတို့ကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရာ၌ သဘောကျအတုယူခဲ့သည်ဟု သိရလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဂျပန်ခေတ်တွင် လူဖြစ်ခဲ့၍ ဒေါက်တာဘမော်ကောင်းစားစဉ်ခေတ်ကာလကို သိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ သူ့နိုင်ငံရေးအယူအဆ အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်နိုင်သော ဉာဏ်ရည်လည်း မရှိပါ။ အင်္ဂလိပ်စာ အလွန်တော်တာပဲဟု လူပြောသူပြော ကြားဖူး၍သာ မိမိမှတ်မိသမျှ၊ ဖတ်မိသမျှကို ယခုခေတ်တက်လူ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ သိစေချင်၊ မှတ်စေချင်သော စေတနာအရင်းခံဖြင့် ရေးသားတင်ပြခြင်းဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ဂိုဏ်းစွဲမထားဘဲ လက်ခံကြလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသည်။

တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက် ဒေါက်တာဘမော် မကွယ်လွန်မီ ပြောသွားသော စကားတစ်ခွန်းရှိလေသည်။ ထိပ်တန်းအစိုးရ အရာရှိကြီး တစ်ဦးက သူ့ကို ဗိုလ်တထောင်ဘုရားမှ ဋ္ဌာပနာရတနာ ပစ္စည်းများကို ယူငင်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ရာ ဤသို့ချေပလေသည်။ “နိုင်ငံရေးသေသွားတဲ့အခါ အပြစ်ဖို့ ကြတာကို ခံနိုင်ရည် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုရားပစ္စည်းယူတယ်” လို့ ပြောတာတော့ မကောင်းပါဘူး။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဂျပန်လက်ထက်က နို့စို့အရွယ်လောက် ရှိမှာပေါ့။ ပြီးတော့ ကိုယ်မသိတဲ့အကြောင်းတွေ အမနာပပြောတာ ဆိုးဝါးလှတယ်။ ဂျပန်အစိုးရလက်ထက် အဓိပတိ အနေနဲ့ တာဝန်ရှိခဲ့ပေမယ့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်နု (ဦးနု) တို့ အပါအဝင် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေအပေါ် သစ္စာ စောင့်ထိန်းခဲ့တယ်။ သူတို့တွေ လှုပ်ရှားမှုကို ဂျပန်တွေ မသိအောင် ဖုံး ဖိပေးခဲ့တာပဲ။ ဘယ်သူ့ကြောင့် အသက်မသေတယ်ဆိုတာ အခု အသက်ရှင် ရက်ရှိသေးတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနုကို မေးရင်တော့ သိနိုင်တယ်” ဟု စိတ်ထိခိုက်စွာ ပြောသွားဖူးလေသည်။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းတစ်သက်တာ မှတ်တမ်းတွင် ရေးဖူးသကဲ့

ဘယ်လိုတာဘာသာပြန်မလဲ

သို့ ပြောရလျှင် “အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး၌ ဆိုးကွက်များရှိသော်လည်း ကောင်းကွက်များကိုလည်း ချန်မထားသင့်” ဟု ကျွန်တော်မြင်ပါသည်။

ဒေါက်တာဘမော် အင်္ဂလိပ်လိုဟန်ပန်နှင့် အပြောကောင်းပုံကို သူ့ ခေတ်တွင် ကျွန်တော်တို့ နို့စို့ကလေးသူငယ်အရွယ်သာသာ ရှိသေး၍ အကြားနှင့် လွမ်းရသော်လည်း သူ့စာများကိုမူ ဖတ်ခွင့်ကြုံပါသည်။ ဆရာ ကြီးရေးသော နာမည်ကျော် "Break Through in Burma" “မြန်မာပြည် ကို လွှမ်းမိုးဖြတ်ကျော်ခြင်း” စာအုပ်ကို ကျွန်တော် ရှားရှားပါးပါး နိုင်ငံခြားမှ ဝယ်ယူခဲ့ရသည်။ တန်ဖိုး ၃ သောင်းကျော်ပေးရသော စာအုပ်ဖြစ်၍ အဖိုးက နှင့်လှ၏။ ဆရာကြီးဒေါက်တာဘမော်၏ အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသားမှာ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနှင့် စာဖတ်သူအား ဒိုင်းကနဲအသိဉာဏ်ပေးသဖြင့် ကျွန်တော် ကြိုက်၏။ အင်္ဂလိပ်စာ မိုးပျံအောင် တတ်သော်လည်း စကားလုံးခက်ခက် မသုံး၊ လူတိုင်း လက်ခံနိုင်အောင် ကလောင်စွမ်းပြသွားရာ “ဪ - ဒါ ကြောင့် ကျော်တာ ပဲ” ဟု ကျွန်တော် မှတ်ချက်ချမိ၏။

ဒေါက်တာဘမော်သည် ၁၉၂၄ ခုနှစ် မိုးကုတ်ထောင်မှ လွတ်လာ ၏။ ထိုအချိန်တွင် ဂျပန်များက မြန်မာတစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းပြီးဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဘမော် မန္တလေးမြို့သို့ ရောက်လာပြီး တစ်ပတ်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက ဒေါက်တာဘမော်နှင့် လာတွေ့သည်။ ထိုအချိန် ဂျပန်ကင် ပေတိုင် အထူးတပ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ကို မျက်ခြေမပြတ် စောင့် ကြည့်နေ၍ သူ့ထံ အရပ်ဝတ်အရပ်စားဝတ်လျက် လာရောက်တွေ့ဆုံပုံကို ဒေါက်တာဘမော် ဤသို့ရေး၏။

"Aung San visited me within a week of my arrival in Mandalay. During this period my kempetai guard was keeping a close watch to prevent any of the B.I.A, men from getting near me, so Aung San and his companion had to come after dark and in civilian dress in order not to be recognised."

ထို့ပြင် ဂျပန်များ၏ မြန်မာများအပေါ်ထားရှိသော သဘောထားကို လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရိပ်စားမိကြောင်း ဒေါက်တာဘမော် သိလေ

သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဦးကျော်ငြိမ်းတို့ကဲ့သို့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုမရှိဘဲ အခြေအနေကို သုံးသပ်နိုင်သည်။ ဂျပန်တွေကို အပြစ်တင်မနေတော့ဘဲ ထွက်ပေါက်ရှာရန်လိုသည်ကို မြင်သည်။ ဘီ-အိုင်-အေ (မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်)၏ ပြဿနာကို ဘီ-အိုင်-အေ အတွင်း မညီမညွတ်ရှိသည့် အချက်များကိုလည်း သူ့ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရှင်းပြပြောဆိုကြောင်း ဒေါက်တာဘမော်က ဤသို့ရေးလေသည်။

"Aung San took a very practical view of the situation. For example, he did not talk emotionally about the matter as did he even put the blame on the Japanese as far as I can recollect, but he went straight to the need to find way out. He saw that a good part of the B.I.A. problem lay within the B.I.A. itself. This army had without the slightest doubt gone out of control of its separate units and were acting independently of each other."

ဒေါက်တာဘမော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပါအဝင် တူသားအရွယ် ရဲဘော်သုံးကျိပ်နှင့် နိုင်ငံရေးသမားများအား တရင်းတနှီးသာ ခေါ်ဝေါ်ဆက်ဆံလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဒေါက်တာဘမော်ထံ တစ်ကြိမ်သောအခါ စာရေးရာ My dear adipadigyi, ...ဟု တလေးတစား ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ပေသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနုသည် ဒေါက်တာဘမော်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ "Burma under the Japanese" "ဂျပန်လက်အောက်မှ မြန်မာနိုင်ငံ" စာအုပ်တွင် အတော်ကလေး ရေးထားလေသည်။

William S.Cornyn (ဝီလျံအက်စ်ကောနင်း) ခေါ် အမေရိကန် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးက ဒေါက်တာဘမော်၏ Break Through in Burma စာအုပ်ကို - an invaluable record and analysis of the struggle of an Asian people against foreign domination and their search for a goal to freedom and independence. "တန်ဖိုး

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

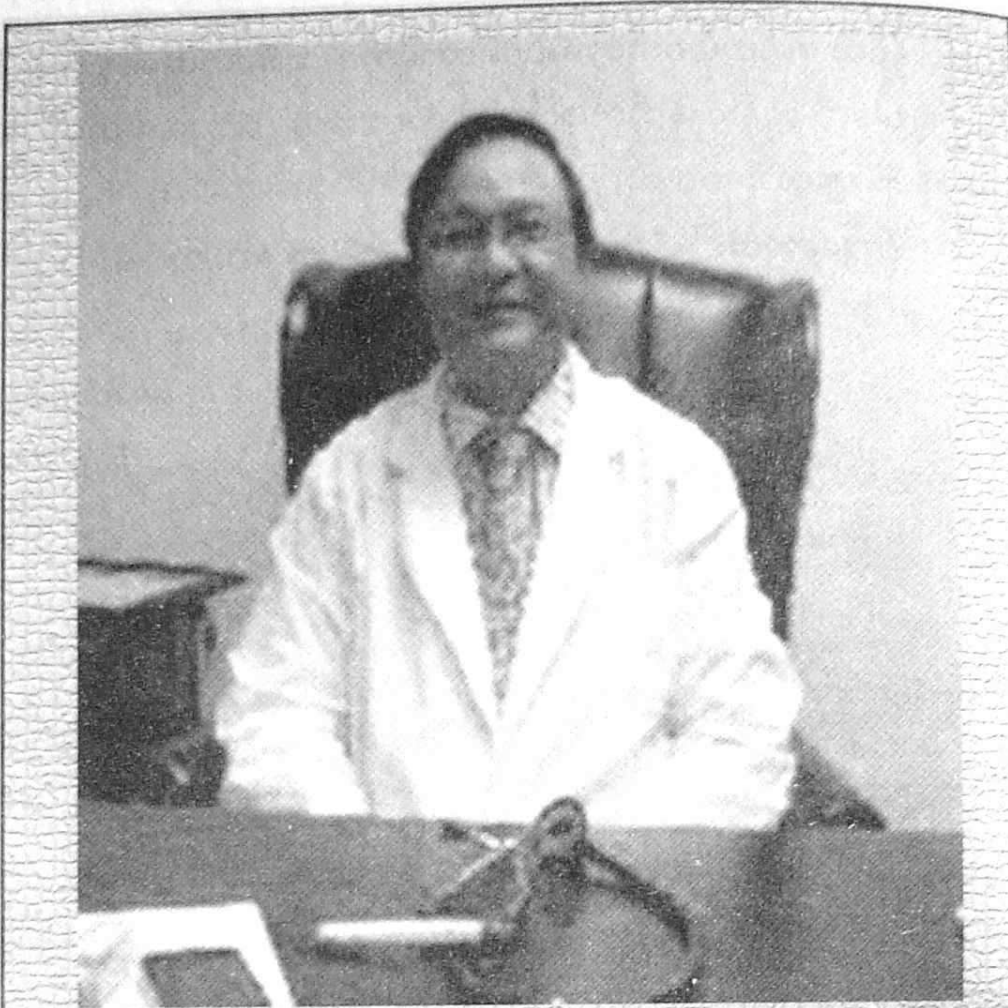
၄၃

မဖြတ်နိုင်တဲ့ မှတ်တမ်းတင်စာအုပ်ပဲ။ အာရှတိုက်သားတွေအနေနဲ့ တစ်ပါးနယ်ချဲ့ဝါဒကို တွန်းလှန်တိုက်ဖျက်မှုကို ရှာတာတွေ တင်ပြထားတယ်” ဟု ဝေဖန်ချီးကျူးထားပေသည်။

(ဤဆောင်းပါးမှ *Burma* ကို *Myanmar* ဟု ဖတ်ကြပါရန်)

The Light of English Magazine

July, 2003

If you walk on and on, you get
to your destination.
If you question much, you get
your information.
If you do not sleep and idle,
you preserve.

Dr. Htin Aung . . . "Burmese"
(Myanmar- "FolkTales")

သွားပါလျှား ခရီးရောက်၊
မေးပါလျှား စကားရ၊
မအိပ်မနေ အသက်ရှည်။

ပေါက်ကျိုင်း . . . စကားပုံ

ဒေါက်တာထင်အောင်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ

ခေတ်ပညာတတ် အသိုင်းအဝိုင်းလောကတွင် ဆရာကြီး၏အမည်မှာ ထွန်းတောက်ဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ နီးပါးမျှရှိခဲ့လေပြီ။ ဆရာကြီး ကွယ်လွန်ချိန်၌ အနောက်နိုင်ငံ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူများက “ဒေါက်တာထင်အောင်ရေးတဲ့ စာအုပ်ဆိုရင်တော့ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုပါတယ်။ စာမူတွေရှိတယ်ဆိုရင် အမြန်အကြောင်းကြားပါ” ဟု သက်ဆိုင်သူမိသားစုထံ ပြောကြားကြောင်း သိရပေသည်။

ဆရာကြီးမှာ အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသားအလွန်ပြောင်မြောက်သူဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်များ ကိုယ်တိုင်က အံ့ဩချီးကျူးရသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ အင်္ဂလန်ပြည် Oxford တက္ကသိုလ်ပုံနှိပ်တိုက်မှာ အထူးနာမည်ကြီးသည်နှင့်အမျှ တော်ရုံတန်ရုံ အင်္ဂလိပ်စာအဆင့်အတန်းရှိသော စာအုပ်များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည် မဟုတ်ချေ။ ဆရာကြီးရေးသားခဲ့သော "Burmese Folk Tales" "Thirty Burmese Tales", Burmese Drama", "Burmese Monk Tales" (သင်္ဃာစကားပုံ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်) "A History of Burma" နှင့် "Burmese Law Tales (ဓမ္မသတ်

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

၄၆

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

ပုံပြင်) စာအုပ်တို့မှ အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသားတို့ကို အနောက်နိုင်ငံ ပညာရှင်များက လေ့လာပြီး "He's a master of tales." ပုံပြင်အရေး ကောင်းသူ။ "His English is perfect and flawless." "ဆရာ့ရဲ့ အရေးအသား အင်္ဂလိပ်စာက အကွက်ထောက်လို့မရအောင် အပြစ်ကင်း တယ်" စသည်ဖြင့် မှတ်ချက်ချဖူးလေသည်။

စစ်ပြီးခေတ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ဆရာကြီးအား Rector ပါမောက္ခချုပ် အဖြစ် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ခန့်အပ်ခဲ့ပေသည်။ ဆရာကြီး သည် ငယ်စဉ် ကျောင်းသားဘဝအရွယ်ကပင် ပညာထူးချွန်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မဖြစ်မီ ဒီလစ်ဘွဲ့ယူရန် လန်ဒန်တက္ကသိုလ်တွင် သွား ရောက်ပညာဆည်းပူးခဲ့စဉ် (၁၉၃၀ -၄၀ ဝန်းကျင်) အာရှတိုက်မှ အသက် အငယ်ဆုံးနှင့် အတော်ဆုံး ပညာရှင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသူ ဖြစ် ပေသည်။ ဆရာကြီးတို့ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်မှာလည်း ပညာထူးချွန်သူများဖြစ် ကြ၏။

အိုင်စီအက်စ် ဦးတင်ထွဋ်၊ ဦးမြင့်သိန်း (တရားဝန်ကြီးချုပ်)၊ ဦးမြင့် သိန်း (တရားသူကြီး) တို့ဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထင်ရှားခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး များပင်တည်း . . . ။ ဆရာကြီးတို့၏ ဘေးတော်မှာ မြန်မာမင်းလက်ထက် က "မဟာမင်းလှမင်းထင်ရာဇာ" ဘွဲ့ရ ဝန်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်လေသည်။ ဆရာ ကြီးက သူ့အဘိုးကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် သူ၏နာမည်ကျော် မြန်မာ့ သမိုင်းစာအုပ် "A History of Burma" ရေးခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်နိဒါန်းအညွှန်းတွင် "To my great great grand father Mahaminhla minhtinyaza" ဟု အမှတ်တရ ရေးခဲ့လေသည်။ ၁၉၅၃-၆၀ ပတ်ဝန်းကျင် ကာလက ဆရာကြီးရေးသားခဲ့သော Thirty Burmese Tales(မြန်မာပုံပြင်သုံးဆယ်) နှင့် Burmese Folk Tales (မြန်မာပုံပြင်များ) နှင့် Burmese Drama မြန်မာပြဇာတ်တို့ကို အထက် တန်းကျောင်းသုံး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသုံး စသည်ဖြင့် ပညာရေးဌာနမှ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့လေသည်။

ဥပမာ - "Burmese Folk Tales" တွင် ပါရှိသော "မောင်

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

ပေါက်ကျိုင်း" ပုံပြင်တွင် ဆရာကြီးသည် မြန်မာစာကိုလည်း ကျွမ်းကျင်နိုင် နင်းသူ ဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်လို မြန်မာ့ဝေါဟာရကို ပြန်ဆိုရေးသားရာတွင်လည်း အရသာရှိအောင် Sensibility အာရုံသွင်း၍ ထိထိမိမိ ပြန်ဆိုနိုင်ခဲ့ပေသည်။

“ထောင်ပေးလို့ ဆုတ်”

“ရာပေးလို့ ချုပ်”

“ချစ်တဲ့သူအရိုး ဆံထိုးလုပ်” ဟူသော စကားထာကို ဝှက်၍ နဂါးနှင့် ညားနေသော မိဖုရားကြီးက မောင်ပေါက်ကျိုင်းကို ပညာစမ်းလေသည်။ ထိုစကားထာကို အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ဆိုရာ၌ ကာရံမိမိ ဆရာကြီးက ဤသို့ပြန် ဆိုခဲ့၏။

"For a thousand, he was torn"

"For a hundred, he was sewn"

"The loved one's bone was made into a hair pin."

ထို့ပြင် “ပေါက်ကျိုင်း” ပုံပြင်မှ -

“သွားပါများ ခရီးရောက်၊ မေးပါများ စကားရ၊ မအိပ်မနေ အသက်ရှည်” ဟူသော တက္ကသိုလ်ဆရာကြီး ဆုံးမသည့် ပညာရှိစကားကို

"If you walk on and on, you get to your destination. If you question much, you get your information. If you do not sleep and idle, you preserve your life!"

ဟု ပြန်ဆိုထားရာ မြန်မာလို ဆို၍ ကောင်းသလို၊ အင်္ဂလိပ်လိုလည်း ဆို၍ ကောင်းပါပေသည်။ လေးနက်သော အဓိပ္ပာယ်လည်း လွတ်၍ မသွား ချေ။ ငယ်စဉ်က ကျက်မှတ်ထားရာ ယခုတိုင် မမေ့သေးချေ။ ဆရာကြီး၏ ကျေးဇူးကြီးပါပေ၏။ “မအိပ်မနေ” ဟူသော မြန်မာစကားအတွက် "sleep and idle" စကားတွဲလေးကို နေရာတကျ၊ ထိထိမိမိ သုံးလိုက်ပုံမှာ အတုယူ စရာ ကောင်းလှပါသည်။

စလေဦးပုည၏ “ရေသည်ပြဇာတ်” အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ကို ကျွန် တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝ "Burmese Drama" တွင် ဖတ်ခဲ့ရသည်။ အလွတ်ကျက်ခဲ့မိသော စာပိုဒ်လေးကို ယခုထက်တိုင် မမေ့သေးချေ။

ရေသည်မိန်းမကိုတွေ့ရာ ရေသည်ယောက်ျားက ဆိုခဲ့သော စကား ဆိုင်းဆင့် -

“ဆံထုံးတော်ကြီး၊ တမာသီးနှင့်
ခါးဆည်းဝတ်လဲ၊ ချုပ်စပြုကို
တဲအပ်နဲ့တွယ်၊ လူမြင်သမျှ
စိတ်ပျက်အောင် လှပါတဲ့၊ မရေသည်”

ဆရာကြီးဒေါက်တာထင်အောင်က စလေဆရာ၏ အဘော်လည်း မလွတ်အောင်၊ အင်္ဂလိပ်စာတတ် လူမျိုးခြားများလည်း နားလည်အောင် ဤသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။

"My water-seller with luxuriant hair, aye, so luxuriant that the knot is as big as an orange pip, lady with a dress all patched up, lady who is so beautiful that men turn their eyes away."

ဆရာကြီး၏ ဘာသာပြန်မှာ ရှင်းရှင်းနဲ့သဘောပေါက်လွယ်ပေသည်။ စလေဦးပုည၏စာမှာ မြန်မာစာ ကာရံနဘေထပ် စာရွှန်းဖြစ်လေရာ Humorous ကို တစ်ဘာသာမှ တစ်ဘာသာအလဲအလှယ် လုပ်ရာ၌ မဖြစ်နိုင်သည်ကို သတိပြုရပေမည်။ ထိုအကြောင်းကို ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းက သူ၏တစ်သက်တာ မှတ်တမ်း၌ “ဆရာလွန်း (သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း) လေးချိုး စာရွှန်းများသည် မြန်မာဘာသာ ကဗျာအနေဖြင့် အလွန်ကောင်းသော်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၍ မဖြစ်နိုင်ချေ။” ဟု ရေးသားခဲ့ဖူး၏။ “ဆံထုံးတော်ကြီး” ကို ဆရာကြီးဒေါက်တာထင်အောင်က Luxuriant hair ဟု ပြန်ဆိုလိုက်ပုံမှာ နှစ်ဘာသာငုံမိသည်ဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်သည်။ Luxuriant မှာ အမွမ်းတင်သော၊ ချယ်သသောဟု အဓိပ္ပာယ်ရလေရာ ဆံထုံးမှာ မြန်မာအမျိုးသမီးတို့အတွက် ဆံပင်ကို ထင်ရှားမြင်သာအောင် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ရာ Luxuriant hair ဆိုသည်နှင့် မ သဘာဝပေါ်လွင်ပေတော့၏။

အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ချစ်ခင်နှစ်သက်၊ အလိုရမ္မက်ရှိက မျက်လုံးကျွတ်ကျခမန်းစိုက်၍ ကြည့်ပေလိမ့်မည်။

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

မတပ်မက်က မျက်နှာလွဲပေလိမ့်မည်။ ထိုအချက်ကို စလေဦးပုညက စာရွှန်း ဆရာကြီးပီပီ အလင်္ကာရသဖြင့် “စိတ်ပျက်အောင် လှပါတဲ့ မရေသည်” ဟု ရေသည်ပြဇာတ်တွင် ပြုံးကွက်ဖော်ရေး၏။ ဒေါက်ထင်အောင်က “So beautiful that men turn their eyes away.” “ချောလွန်းလှလွန်းတော့ ယောက်ျားဆိုတဲ့ ငနဲသားတွေက မကြည့်တော့ဘဲ မျက်လုံးတွေ လွှဲသွားကြ တာပေါ့” ဟု တိုင်းတစ်ပါးသား နားလည်ပြီး သူတို့အဘော်ဖြင့် ငုံ့မိအောင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုသွားခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီး၏ သဒ္ဒါနည်းကျကျ၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း၊ ပြေပြေပြစ်ပြစ်၊ အသုံးအနှုန်းလှလှပပ အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသားများကို စေ့စေ့ငုငု ရှာဖွေ လေ့လာနိုင်လျှင် ကျောင်းသူကျောင်းသားများနှင့် လေ့လာဆဲ ပညာရှင်များ အဖို့ အင်္ဂလိပ်စာပေဟုသုတ အတော်ကလေး ကြွယ်ဝနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်မိ ပါသည်။

“ဒေါက်တာထင်အောင်ရဲ့ ဦးနှောက်ကို အနောက်နိုင်ငံက ပညာရှင် တွေက အတော်အံ့သြကြတယ်။ ဒေါက်တာထင်အောင် သေဆုံးသွားခဲ့ရင် ခေါင်းကို ဝယ်ကြမတဲ့” ဟုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည် ဖြစ်စေ ကျွန် တော်တို့ ငယ်စဉ် ကျောင်းသားအရွယ်က ဤအတိုင်းပင် ကြားခဲ့ရသည်။ ဆရာကြီးသည် ဉာဏ်အင်မတန်ကောင်းပြီး အမ်အေ၊ ပီအိတ်ချ်ဒီ၊ ဒီလစ် စသော ဘွဲ့များ တသီးတသန်းကြီး ရခဲ့သည်ကိုကြည့်၍ ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ် သလို International standard အင်္ဂလိပ်စာကို နိုင်နင်းစွာ ရေးသားနိုင်ခြင်း ကြောင့် “ကမ္ဘာမှာ မြန်မာကွ” ဟု လက်ဖျားခါစရာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဆရာ ကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို ကျွန်တော်စုဆောင်းခဲ့ပါ သည်။ သို့သော် နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာပြောင်း၊ စိတ်ရှုပ်၊ အလုပ်ရှုပ်၊ စာအုပ်တွေ လည်း ရှုပ်နေရာ အတိအကျ ခုနှစ်များ ပျောက်ကုန်ပါသည်။ မှတ်မိသမျှ တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် စာပေမွေ့သူတိုင်းအတွက်တစ်ခုသော အတိုင်းအတာ အထိ အကျိုးပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသည်။

ဆရာကြီးဒေါက်တာထင်အောင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကျမ်းတစ်စောင်အဖွဲ့ စာပေလောကတွင် မကျန်ရစ်သည်မှာ စာပေလောကအတွက် ရင်နာဖွယ်၊

နုမြောဖွယ် ကောင်းလေသည်။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုစာပေ၊ သမိုင်း၊ ပုံပြင်၊ ဘာသာရေးတို့ကို ဥရောပတိုက်သားတို့ လက်ခံလာနိုင်အောင် အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသား ပိုင်နိုင်ဖို့မှာ မလွယ်ကူချေ။ တကယ်တော်မှ ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာ ပညာတတ်အများအပြားရှိသည့်အနက် ဒေါက်တာထင်အောင် ရေးသော စာအုပ်ဆိုလျှင် အနောက်နိုင်ငံ၊ အရှေ့နိုင်ငံ ပညာရှင်များက ဝမ်းပန်းတသာ ကြိုဆိုဖတ်ရှုခဲ့ကြခြင်းမှာ အားတက်ဖွယ်၊ ဂုဏ်ယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ ဆရာကြီး ဒေါက်တာထင်အောင်၏ အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသား ကောင်းပုံကို သူ၏ ကျော်ကြားလှသော စာအုပ်များမှ ကောက်နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ရာ အသင့်အတင့်သာဖြစ်၍၊ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိလိုသူများ၊ ဆရာကြီး၏ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုသင့်ပါသည်။ . . . ဟု အကြံကောင်းပြုလိုပါသတည်း။

The Light of English Magazine
May, 2003

He speaks English influently, and
it has assuming dispoition that
makes him the most exceptionally
popular both in Burma (Myanmar) and in U.N.

The Times (1970)

ဦးသန့်ဟာ... နိဝါတ သဘောသက်ဝင်တဲ့
(မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်း) အင်္ဂလိပ်စကားကို
ပြောဆိုတယ်၊ အဲဒီအချက်ကပဲ... သူ့ကို
မြန်မာပြည်နဲ့ ကုလသမဂ္ဂမှာ ကျော်ကြားထင်ရှားစေပါတယ်။

တိုင်းမ်မဂ္ဂဇင်း

စည်သူဦးသန့်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ

“If I may say so”

ကျွန်တော် ဒီလို ပြောမယ်ဆိုရင်

"You shouldn't say like that"

ဟင့်အင်း . . . ဒီလို မပြောရဘူး။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရာထူးတွင် ဦးသန့်ထမ်းဆောင် ခဲ့စဉ်က ကမ္ဘာ့အရေးအခင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသော စကားများ ကိုပြောတိုင်း တစ်ဘက်သား ထင်မြင်ချက်ကို တောင်းခံသည့် သဘောဖြင့် “ကျွန်တော် ဒီလိုပြောမယ်ဆိုရင်” ဟူသော စကားကို ပြောလေ့ရှိ သည်။ ကုလသမဂ္ဂအသိုင်းအဝိုင်းရှိ သူ့မိတ်ဆွေများကလည်း “ဟင့်အင်း . . . ဒီလို မပြောရဘူး” ဟု ရွတ်နောက်နောက်ဖြင့် ချစ်စနိုး ကျီးစယ်တတ် ကြလေသည်။ ဤမျှအထိ ဦးသန့်အား လူချစ်လူခင်များခဲ့လေသည်။

တစ်လောက ကျွန်တော်သည် မိတ်ဆွေသုံးလေးယောက်နှင့် စကား လက်ဆုံကျခဲ့ရာ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ဦးသန့်နှင့်ပတ် သက်၍ ပြောမိခဲ့ကြသည်။ တစ်ဦးက “ဦးသန့်ဟာ မြန်မာ့သားကောင်းပဲ။ အရည်အချင်းပြည့်ဝတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာ သိပ်တော်တယ်ဆိုတာတော့ သိပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာမဂ္ဂဇင်းစာစောင်၊ စာအုပ်ဂျာနယ်တွေမှာ ဘယ်လို တော်တယ်ဆိုတာကို မဖတ်ဘူးတော့ မသိဘူးဗျာ” ဟု ပြောရာမှ ကျွန်တော် ဤဆောင်းပါးရေးရန် စိတ်ကူးရလာပါသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ကွယ်လွန်ချိန်

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၅၃

အထိ ဦးသန့်သည် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရာထူးကို (၁၀) နှစ်ကျော် ကာလထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ အလွန်လူကြိုက်များခဲ့ပြီး ကမ္ဘာတွင် မြန်မာဟေ့ဟေ့ ခေါ်ယူရလောက်အောင် ကျော်ကြားထင်ရှားခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူ့အား အနောက်နိုင်ငံက လဝန်းကဲ့သို့ ကျက်သရေရှိလှသော မျက်နှာရှိပြီး အလွန် တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သော စိတ်နေသဘောထားရှိသူ "A great individual with integrity" ဟု တင်စားချီးကျူးထောပနာပြုခဲ့ကြပေသည်။ ထိုအရည်အချင်းများအပြင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရာထူးကို ယှဉ်ပြိုင်ဘက်များအား ကျော်လွန်၍ အနိုင်ယူခဲ့နိုင်သော ဦးသန့်၏ အရည်အချင်းတစ်ရပ်မှာ အင်္ဂလိပ်စာကို သူမတူအောင် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဦးသန့်သည် မြန်မာ့ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂသို့ မရောက်မီ အချိန်ကပင် မြန်မာပြည်ဝယ် အင်္ဂလိပ်စာအပြောအဆိုအသုံး အနှုန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သူဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် “၁၉၄၈-၄၉” ပြန်ကြားရေးဌာနအတွင်းဝန်အဖြစ် ဦးသန့်အား ထိုစဉ်အခါ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုက ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ အိုင်စီအက်စ်-ဘီစီအက်စ်ဘွဲ့ထူးရှင် ခေတ်ပညာတတ်အချို့က “ဘာဖြစ်လို့ဘွဲ့မရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခန့်အပ်ရတာလဲ။ အတွင်းဝန်ရာထူးဆိုတာ ကျုပ်တို့နဲ့မှ တန်တာ” စသည်ဖြင့် စကားတင်းဆိုကြသည်။ ထိုအခါ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက “ခင်ဗျား တို့ ဦးသန့်အရည်အချင်းကို စမ်းကြည့်လိုက်စမ်းပါ။ ပြန်ကြားရေးဌာနကို ကိုင်တယ်ဆိုတာ လူတန်းစားပေါင်းစုံနဲ့ ဆက်ဆံရတာဖြစ်လို့ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာနှစ်ဘာသာတော်မှ ဖြစ်တာ” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကိုယ်တိုင် ဦးသန့်နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံလိုက်ရ သောအခါတွင်မူ “ဒီရာထူးနဲ့ တကယ်ထိုက်တန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ” ဟု ပြော ကြလျက် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြရ၏။ ထိုအခါက ကျွန်တော်သည် အလယ် တန်းကျောင်းသားဘဝရှိသေးသော်လည်း ဦးသန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ကြားလိုက် မိသော အကြောင်းတစ်ခု ရှိသည်။ မြန်မာပြည်သို့ အလည်ရောက်လာသော ခရစ်ယာန် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက "U Thant speaks better English, he

has a good knowledge of the world, therefore I feel satisfied with him." "ဦးသန့်ဟာ ပိုကောင်းတဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားကို ပြောတယ်။ ပြီးတော့ ကမ္ဘာ့ဗဟုသုတလည်းရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ကျွန်ုပ်သဘောကျတယ်" ဟု ချီးကျူးခဲ့သည်။

မြန်မာ့အသံမှ ဦးသန့် မကြာခဏ အသံလွှင့်ခဲ့ဖူးရာ ကြည်လင်ပြတ်သားသောအသံ ကြားရသူတိုင်း မမေ့ခဲ့ကြချေ။ ကျွန်တော်သည် ဦးသန့်ကို ယခု ဒဂုံ(၂) မြို့မကျောင်းလမ်း ၉ယခင်ဂေါ်ဒဝင်) မြတ်မွန်ရတနာခန်းမတွင် တစ်ကြိမ်၊ ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီ(ယခုညွန့်မြန်မာ) "ပွဲခါညောင်ရေ" ဇာတ်ကား မင်းသမီး မေမြင့်အကယ်ဒမီရစဉ် တစ်ကြိမ်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ် ဦးသန့်မြန်မာနိုင်ငံသို့ အစိုးရဧည့်သည်တော်အဖြစ် ခေတ္တပြန်လာစဉ် တစ်ကြိမ်တွေ့မြင်ဖူးခဲ့သည်။ တတိယအကြိမ်မှာ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာဘဝဖြစ်၍ ပထမနှင့်ဒုတိယအကြိမ်မှာ ကျောင်းသားသူငယ်ဘဝ ဖြစ်သည်။

ဦးသန့်၏ မိတ်ဆွေရင်းတစ်ဦးမှာ အိုင်စီအက်စ်ဦးချမ်းသာဖြစ်သည်။ ဦးချမ်းသာမှာ ကျွန်တော်အား အင်္ဂလိပ်စာသဘောတရားများ ငုံ့မိအောင် သင်ကြားပေးခဲ့သော ဆရာဖြစ်သည်။ ဦးသန့်အလျင်ဝန်ကြီးချုပ်၏ အတွင်းဝန်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်ရာ ဆရာကြီးဦးချမ်းသာမကွယ်လွန်မီက ဤသို့ပြောဖူးပါသည်။ "ကိုသန့်က ဥပမိရုပ်ကောင်းသလို အင်္ဂလိပ်စကားပြောလည်း အတော်ကောင်းတယ်။ အင်္ဂလိပ်အသုံးအနှုန်း ပီပီရီရီသေသေ သပ်သပ်ရှိပြီး၊ စကားပြောရင် အစွန်းနှစ်ဘက်လွတ်အောင် ပြောတယ်။"

ဦးသန့်ကို "The world No.1 Civil Service" ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းဝန်ချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခဲ့စဉ်က အမေရိကန်မဂ္ဂဇင်းကြီးတစ်စောင်က ဤသို့မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။ "He speaks influent English and it has assuming disposition that makes him the most exceptionally popular bothe in Burma (Myanmar) and in UN." "ဦးသန့်ဟာ ကြွယ်ဝပြီး နိဝါတသဘောသက်ဝင်တဲ့ (မိမိကိုယ်ကိုနှိမ့်ချခြင်း) အင်္ဂလိပ်စကားကို ပြောသူတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအချက်ကပဲ ဦးသန့်ကို မြန်မာပြည်နှင့် ကုလသမဂ္ဂမှာ အထူးအောင်မြင်ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေတာပဲ"

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၅၅

ထို့ပြင် ဦးသန့်၏ အင်္ဂလိပ်စကားပြောလေသံကို "Oxford accent" အော့စဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်ကျောင်းထွက်လေသံဟု တင်စားချီးကျူးခဲ့ကြလေသည်။

၁၉၇၀ ခုနှစ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အမေရိကန်ပြန်ကြားရေးဌာန သတင်းစဉ်တွင် ဦးသန့်၏ ကမ္ဘာကျော်မိန့်ခွန်းများကို ကျွန်တော်တို့ဖတ်ရှုဘာသာပြန်ခဲ့ရသည်။ ဦးသန့်၏ အင်္ဂလိပ်စကားလုံး ရွေးချယ်မှု၊ ပီရီသေသပ်ပုံတို့မှာ အလွန်ထိထိမိမိရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။

ဦးသန့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုခေတ်ကာလက ထုတ်ဝေသော သတင်းစာဂျာနယ်မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်များတွင် တခမ်းတနား ဖော်ပြခဲ့ကြသော်လည်း ဦးသန့်ကိုယ်တိုင်ရေး၊ ကိုယ်တိုင်ပြော၊ အင်္ဂလိပ်စာအသုံးအနှုန်း ယဉ်ကျေးပိုင်နိုင်ပုံကို ဖော်ပြခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ နောင်လာနောက်သား တက်လူကျောင်းသားလူငယ်များ အတုယူနိုင်ကြစေရန် ကုလသမဂ္ဂ ၂၅ နှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနားတွင် ဦးသန့်ပြောကြားခဲ့သည့် ကမ္ဘာကျော် နှုတ်ခွန်းဆက်စကားတစ်ခုမှ အပြောတစ်ပိုဒ်ကို ကျွန်တော်အမှတ်တရ သိမ်းဆည်းထားရာက ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

"It's the custom in many countries to make a wish on the occasion of an anniversary." In Burma (Myanmar), too, we have the custom of "Su Taung" or bidding good wishes on the day of the anniversaries. Throughout the world such customs reflect the deep unity of men's aspirations.

On the occasion of the twenty-fifth I'd like to express as prescribed by the U.N and for the early involvement of the People Republic of China in the activities of the world organizations.

I address my best wishes "Su Taung" to all of you and to all men and women of good-will on this earth.

အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည်မှာ နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားကျင်းပတဲ့

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

၅၆

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

အခါ ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သတဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာ ရှိကြပါတယ်။ ကျွန်
 တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာလည်း “ဆုတောင်းမေတ္တာ” ပို့သတဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်း
 ဟာ နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနားများ ကျင်းပတဲ့အခါ ရှိလျက်ပါ။ ဒီကောင်း
 မြတ်တဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာဟာ ကမ္ဘာအနှံ့လူသားတို့ရဲ့ စုပေါင်းညီညာအောင်
 ကြောင်းပြောမှုကို ထင်ဟပ်စေပါတယ်။ ခုလို ၂၅ နှစ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ
 အခမ်းအနားမှာ အဖွဲ့အစည်းကြီးရဲ့ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ ရည်ညွှန်းချက်
 ကို ပြောချင်တာကတော့ နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အဖွဲ့အစည်းကြီးရဲ့ လှုပ်ရှားဆောင်
 ရွက်မှုတွေမှာ ပြည်သူ့တရုတ်ပြည်ကြီး စောစောစီးစီးပါဝင်လာရေးဖြစ်ပါ
 တယ်။

“ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ လူသားအားလုံးအပေါ်မှာ
 ရော၊ အခု အခမ်းအနားမှာ တက်ရောက်လာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကိုရော
 အကောင်းဆုံးဆန္ဒမွန်တွေလို့ ပြောရမယ့် “ဆုတောင်းမေတ္တာ” ကို ပို့သ
 လိုက်ပါတယ်ဗျာ။”

(ဦးသန်း၏ အမြော်အမြင်ကြီးမားစွာ ဆန္ဒပြုဆုတောင်းခဲ့သည့်
 အတိုင်း တရုတ်ပြည်သည် ဦးသန်းကွယ်လွန်ပြီး (၁၉၇၄) ခုနှစ်နောက်ပိုင်း
 တွင် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီနှင့် အထွေထွေညီလာခံတွင် နေရာ
 တစ်နေရာရနေပြီဖြစ်၏။)

The Light of English Magazine
April, 2003

___ Of all the sights of Rangoon (yangon)
none can come near the manvellous pagoda.

Other pagodas there are also ___.
Shwedagon is the pagoda above all in Burma.

It is seen in many aspects from many
points of view. It is always peeping at you,
and you can never while in Rangoon, lose
the consciousness of its existence.

-it draws you again and again to see it
under every aspect, under the garish light of day,
under the mellow light of evening, and
under the pure light of the moon.

It touches you as if it were a living thing.

မြန်မာပြည်အပျိုကြီးတစ်ကိုယ်တည်း

ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီးခေတ်အတွင်း အင်္ဂလန်မှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်လေ့လာကြသော ဗြိတိသျှ အမျိုးသမီး စာရေးဆရာများအနက် ယခုဖော်ပြမည့် စာရေးဆရာမကြီး ဂျီ၊ အီး၊ မစ်တန် (G.E Mitton) မှာလည်း တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဗြိတိသျှတို့ အုပ်စိုးချိန်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့အမြင်၊ သူတို့အတွေးတို့ကို ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြရာ မျက်နှာဖြူအမျိုးသားများနည်းတူ အမျိုးသမီးများကလည်း လက်စွမ်းပြနိုင်ခဲ့ကြသည်မှာ တနည်းအားဖြင့် ချီးကျူးဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

ဂျီ၊ အီး၊ မစ်တန်သည် “မြန်မာနိုင်ငံဝယ် အပျိုကြီးတစ်ကိုယ်တည်းကွယ်” (A Bachelor Girl in Burma) အမည်ရှိ စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ရာ ထိုစာအုပ်ကို ၁၉၀၇ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန်ပြည် လန်ဒန်မြို့ အဒမ်အင်ချားလ်စ်ဘလက် စာအုပ်ကုမ္ပဏီမှ ပထမဆုံးအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ပုံပေါင်း ၉၅ ပုံကို ဝေဝေဆာဆာ ထည့်သွင်းထားလေသည်။

ဂျီ၊ အီး၊ မစ်တန်သည် အပျိုကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အင်္ဂလန်မှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်ကာ အချိန်နှစ်လတာမျှ လေ့လာခဲ့သည်။ အလွန်ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သော မိတ်ဆွေတဦးဖြစ်သည့် မော်လမြိုင်မြို့နေ မစွတ်

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

ပါစီဗယ်မာရှယ် (Mrs Percival Marshall) ကလည်း မစ်တန်လိုအပ်သမျှ ကို ကူညီခဲ့ပေသည်။

မစ်တန်အား စာရေးနိုင်ရန် ကူညီကြသူများတွင် ထိုစဉ်အချိန်က ဒုတိယဘုရင်ခံ ဆာဟာဘတ် သာကယ်လ်ဝိုက် (Lieutenant Governor, Sir Herbart Thirkell White K.C.I.E) နှင့် ဇနီးတို့ကလည်း တတပ်တအား ပါရှိသဖြင့် အလွန်တိုတောင်းသော အချိန်နှစ်လတာကလေးနှင့် စာမျက်နှာ ၂၇၅ မျက်နှာရှိ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပုံရသည်။

စာရေးဆရာမကြီး မစ်တန်သည် ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မော်လမြိုင် စသည့် မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း၊ အောက်ပိုင်း မြို့ရွာနယ်ပယ်များကို အတော် နှံ့နှံ့ပတ်ပတ် ခရီးဆန်းခဲ့လျက် တွေ့ခဲ့သမျှ ကြုံခဲ့သမျှကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် မှတ်တမ်းပြုသွားခဲ့ပေသည်။

မစ်တန်သည် အင်္ဂလန်မှ ကိုလံဘို၊ ကိုလံဘိုမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ သင်္ဘောခရီးဖြင့် လာ၍ ရန်ကုန်မြို့ကို ရှေးဦးစွာ ခြေချခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အခါ ရန်ကုန်မြို့ကို စတင်တွေ့လိုက်ရသော မစ်တန်အဖို့ ကိုလံဘိုမြို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပြီး စိတ်ပျက်သွားပုံရ၏။

ထိုစဉ်အခါ ရန်ကုန်မြို့မှာ ပြုပြင်ဆဲဖြစ်၍ ဥရောပတိုက်သားများ သီးသန့်နေထိုင်ရာအရပ်ဖြစ်သည့် ရွှေတိဂုံဘုရားခြေတော်ရင်းရှိ ကန်တိုမင်တပိုက်သာ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိလေသည်။ ရန်ကုန်မြို့၏ လူနေရပ်ကွက် အများအပြားမှာ ညစ်ပတ်ပေရေလျက်ရှိသည်။

တိုက်တာအဆောက်အအုံများ အသင့်အတင့် ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲသားတို့၏ တဲကုပ်တဲစုတ်ကလေးများက ဝန်းရံနေသည်။ မြန်မာစစ်စစ်ဟု မတွေ့ရပဲ လူမျိုးစုံကို တွေ့နေရသည်။ ထိုအကြောင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မစ်တန်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီးကို ဖူးမြင်ရသောအခါ ဂျီ အီး မစ်တန်သည် အံ့ဩဝမ်းသာ ပီတိဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။ စေတီတော်မြတ်ကြီးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မစ်တန်က ရှုထောင့်တထောင့်မှ ဤသို့ သုံးသပ်ထားလေသည်။

Of all the sights of Rangoon (yangon) none can come near the marvellous pagoda.

Other pagodas there are also.

Shwedagon is the pagoda above all in Burma. It is seen in many aspects from many points of view. It is always peeping at you, and you can never while in Rangoon, lose the consciousness of its existence.

__it draws you again and again to see it under every aspect, under the garish light of day, under the pure light of the moon. It touches you as if it were a living thing.

“ကျွန်မဖူးတွေ့လိုက်သော ရွှေတိဂုံ စေတီတော်မြတ်ကြီးမှာ မြန်မာ နိုင်ငံတဝှမ်း ရှိရှိသမျှ စေတီပုထိုးများအနက် အကြီးမားဆုံး အသဟာယ်ဆုံး ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ စေတီတော်ကြီးကို အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှ ဖူးမြင်ကြည်ညို နိုင်လေရာ မသိသူမရှိဟု သိရပါတော့မည်။ စေတီတော်ကြီးကို မြင်လိုက်ရ သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထပ်တလဲလဲဖူးမြော်လိုစိတ်များ တဖွားဖွားပေါ်နေမည် သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကာလမရွေး နေ့နေ့ညည တဝင်းဝင်း တပြောင်ပြောင် ရွှေရောင်များ ဖိတ်ဖိတ်တောက်လျက် ရှိသည့် ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီး မှာ အံ့မခန်းဟုသာ ဆိုရပါမည်။ ကြည်ညိုသူများအဖို့ အမြဲပင် အသစ် အဆန်းဖြစ်နေပေမည်။ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ တည်တံ့ခဲ့သော ဘာသာရေး အဆောက်အအုံကြီး အဖြစ် ကျော်ကြားထင်ရှားသည့် ရွှေတိဂုံစေတီတော် ကြီးကို အများသူငါဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်မြတ် သက်တော် ထင်ရှားရှိတိအလားကြည်ညိုသဒ္ဓါပွားများနိုင်ပေသည်” ဟု ကျွန်မ ထင်မိပါ သည်။ (မူရင်းတွင် ဂျီအီးမစ်တန်က 'under the garish light of the moon, under the mellow light of evering ,and under the pure light of the moon' ဟု ကဗျာဆန်ဆန် ဖွဲ့သွားသော်လည်း ကျွန်တော်က စာပေလုပ်သားမဂ္ဂဇင်း၌ ဘာသာပြန်ဆောင်းပါးရေးခဲ့ရာတွင် 'ကာလမရွေး၊ နေ့နေ့ညည တဝင်းဝင်းတပြောင်ပြောင်ရွှေရောင်များ တောက်ပလျက်' ဟု

ဘယ်လိုတာသာပြန်မလဲ

ချို့ပြန်ခဲ့ပါသည်။)

မိန်းမသည် မိန်းမအကြောင်းကို ယောက်ျားများထက်၍ သိ၏။ အမျိုးသမီးစာရေးဆရာမကြီး မစ်တန်သည် မြန်မာအမျိုးသမီးတို့ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံ၊ နေတတ်ပုံ၊ ထိုင်တတ်ပုံတို့ကို တစေ့တစောင်းအမြင်ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ရေးဖွဲ့လသည်။

“မြန်မာအမျိုးသမီးတို့သည် ဘီးဆံထုံး၏ လက်ဝဲဘက်၌ ပန်းကလေးတစ်ပွင့်ကို ထိုးစိုက်ပန်ဆင်လေ့ရှိပါသည်။ အဖိုးတန်ဘီး၊ ရွှေလက်ကောက်များမှာလည်း မြန်မာအမျိုးသမီးတို့အဖို့ တမြတ်တနိုး အဆင်တန်ဆာများပင်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းကိစ္စ တရပ်ရပ်ကြောင့် အပြင်သို့ ထွက်သည့်အခါ ဖြစ်စေ၊ ပွဲလမ်းသဘင်သို့ သွားကြသောအခါ၌ဖြစ်စေ၊ မြန်မာအမျိုးသမီးများသည် ဝတ်ကောင်းစားလှများ ဝတ်ဆင်လျက် ပဝါစကို ပခုံးတဘက် တစချကာ ဟန်ဓာတ်ခုတ်လေ့ရှိသည်ကို ကျွန်မမကြာခဏ တွေ့မြင်ရပါသည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးတို့အဖို့ အသပ်ရပ်ဆုံး အဝတ်အစားမှာကား “ထဘီ”ပင် ဖြစ်ပါသည်။ “ထဘီ”မှာ ဘေးတဘက်က ဟ,ထားသော အနေအထားရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများ လမ်းလျှောက်သောအခါ ပေါင်သား၊ သလုံးသားတို့၏ အနေအထားအလှကို ပေါ်လွင်စေပါသည်။

“မြန်မာအမျိုးသမီးတို့ မျက်နှာကို အလှချယ်သော အကောင်းဆုံးပစ္စည်းမှာ ‘သနပ်ခါး’ ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သနပ်ခါးမှာ ဝါဝင်းသောအဆင်းကို ဆောင်သည်ဖြစ်ရာ ကြည့်ကောင်းလှပါသည်။”

တစ်ခုသာ ဆိုရန်ရှိပါသည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးတို့သည် ပစ္စည်းဥစ္စာကုံလုံကြွယ်ဝလာပြီဆိုလျှင် သူတို့၏သေးငယ်သော ခန္ဓာကိုယ်နှင့်မလိုက်အောင် တကိုယ်လုံး စိန်ထည် လက်ဝတ်လက်စားများ ညွတ်နေအောင် ဝတ်ဆင်ကြခြင်းမှာ ကျွန်မအမြင်တွင် မတင့်တယ်ပါ။

“ရွှေလက်ကောက်ကြီး ဝတ်ထားပြီး ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး ဟန်ပါပါသောက်သော မြန်မာအမျိုးသမီးကိုလည်း ကျွန်မတွေ့ခဲ့ရပါသည်”

“မြန်မာအမျိုးသမီးတိုင်းမှာ ခြေတလှမ်းကုဋေတသန်းဆိုသကဲ့သို့ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ လမ်းလျှောက်လေ့ရှိခြင်းမှာ ကြည့်မဝ၊

၆၂

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

ရှုမခန်းဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။”

ဂျီ အီး မစ်တန်သည် မြန်မာနိုင်ငံမှ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သွားပြီးနောက် နောင်အခါ The Burman His Life and Notions နှင့်အခြား မြန်မာ ပြည်အကြောင်း ကျော်ကြားသည့် စာအုပ်များကို ရေးခဲ့သူ ဆာဂျော့စကော့ (ရွှေရိုး) နှင့် နဖူးစာဆုံကာ အပျိုကြီးဘဝကို စွန့်လွှတ်ရလျက် အိမ်ထောင်ကျ ခဲ့လေသည်။ မစ်တန်သည် ခင်ပွန်းသည် စကော့ကွယ်လွန်ပြီးနောက် စကော့၏ မြန်မာပြည်ရေးရာ မှတ်တမ်းများကို စုပေါင်းလျက် Scott of Shan Hills စာအုပ်ကြီးကို ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့ပေသေးသတည်း။

စာပေလုပ်သားမဂ္ဂဇင်း

ဩဂုတ်လ၊ ၁၉၈၁

A Long Story

စုံနဲ့သာမြိုင်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ

Knowledge without common sense is folly.

ရိုးရိုးတွေ့ခေါ်မြိုင်မူလေးမရှိရင် အတတ်ပညာကလဲ

တုန်းသွားတာပဲ။

Without method, it is waste.

နည်းစံနစ်ကင်းမဲ့ရင်လဲ၊ အလဟဿဖြစ်ပြန်ရော။

Without Kindness, it is fanaticism.

ကြင်နာတဲ့ဘာတဲ့စိတ်ကင်းပြန်တော့၊ မှော်ရူးပေါ့။

Without religion, it is death.

ဘာသာမရှိပြန်တော့လဲ အဲဒီပညာဟာ အသက်ပဝင်တော့ဘူး။

Dictionary of Thoughts

စုံနဲ့သာမြိုင်နှင့် အင်္ဂလိပ်စာ

ဇူလိုင်လထုတ် 'Knowledge Bridge' မဂ္ဂဇင်းတွင် မြန်မာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆိုချက်များကို ကျွန်တော် တင်ပြခဲ့ပါ၏။ မြန်မာက တစ်မျိုး၊ အင်္ဂလိပ်ကတစ်မျိုး အဓိပ္ပာယ်အယူအဆတွင် အတွေးကတစ် ချက်စိတ်ကနှစ်ခွဲ 'Two minds, but with a certain thought' ဖြစ်တတ် သည့် သဘောရှိရာ တချို့က “ဆရာရယ် ရှင်းလင်းချက်လေးပါရင် ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့ သဘောပေါက်တာပေါ့၊ အခြေအနေအရ မြန်မာစာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ(ဘွဲ့ရပြီးပေမယ့်) သိပ်တော်ကြတာ၊ ဆရာသိတဲ့ အတိုင်းပဲလေ၊ ဒီလိုမလုပ်ပါနဲ့ 'စုံနဲ့သာမြိုင်'နဲ့ Talk a long story က တူတူပဲဆိုတာ ကျွန်မအဖိုး ပြောပြတော့မှ သဘောပေါက်တော့တယ်” ဟု အမျိုးသမီး တစ်ဦးက ပြောပါသည်။

“နတ်မောက် ဦးကြော့ဆိုတဲ့ ပညာရှိကြီးရေးတဲ့ 'စုံနဲ့သာမြိုင်ရှာပုံ တော်ကြီး' ဆိုတာကို a long story နဲ့ ဘာဆိုလို့လဲဆိုတော့ 'အေး... တောထဲမှာ လင်ပျောက်ကို လိုက်ရှာတာ ငိုချင်းရှည်၊ နင်တို့ ဘာသိမှာလဲ' အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်တော့ 'ရှည်သောဝတ္ထုတစ်ပုဒ်' ဆိုရင် ဘယ်နေရာ

တယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

ကျပါမတုန်း၊ နင်တို့က တယ်တုန်းတာကို ဒီဆရာရေးတဲ့အတိုင်းသာမှတ်”
လို့ ပြောသည်ကို ကျွန်တော်က ပြုံးကြည့်နေလိုက်ပါ၏။

“အေး. . ဒီတစ်ခါ၊ ကွယ်ဝှက်တဲ့. . အဓိပ္ပါယ်ပါလာရင် ဘာကြောင့်
ဤနှယ်၊ ထိုနှယ် ဘာသာပြန်ရသည်ကို လိပ်ခေါင်းရောဂါ ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါ
စေတော့၊ တတ်နိုင်သမျှ ရှင်းလင်းချက်လေးတွေ ရေးထည့် ပေးမယ်” ဟု
ကတိပြုလိုက်မိ၏။ ဆက်ဖတ်ကြည့်ကြပါစို့ -

(1) ဒီလိုလူမျိုးတော့ ကန်တော့ဆွမ်းပါတော်။

I don't want to love (get married) such a man.

(‘ကန်တော့ဆွမ်း’ ဆိုသော စကားကို ဘုန်းကြီးဆွမ်းလောင်း
သည့်သဘော မမှတ်ရကြောင်း မြန်မာစာနှင့် စကားစပ်သော နိုင်ငံခြား
သားနှစ်ဦးကို တစ်ခါက ရှင်းပြဘူးပါ၏။ အင်္ဂလိပ်အီဒီယံခက်သလို
မြန်မာအီဒီယံလည်း ခက်ပါ၏။)

(2) ကျွန်တော်/ကျွန်မကို မနှိပ်စက်ချင်ပါနဲ့ရှင်။

Be kind to me, please.

(3) လှေနှံနှစ်ဖက်နင်းသလို ဖြစ်နေပါတယ်။

I have two lovers. I couldn't make a choice.

(လှေမစီးဘူးသော နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးကို တောရွာသို့ အလည် ခေါ်ပြီး
ရှင်းပြရာ အတော်သဘောပေါက်သွား၏)

(4) ဒီကိစ္စ စိတ်ထဲ ခိုးလိုးခုလုနဲ့ (သောင်မတင်ရေမကျ ဖြစ်နေတယ်)

I have a doubt with this matter.

(5) ဟဲ့ မိဂွတ်ထော်။

Miss ugly! (ugly နှင့်ဆင်တူ idiom စကားရှိချင်ရှိနိုင်၏။ မိဂွတ်
ထော်ဆိုလျှင် မြန်မာလူမျိုးအဖို့ ဒိုင်းကနဲသိပါသည်။)

(6) ရှိကြီးခိုးပါရဲ့၊ မတော်ပါဘူး။

That shouldn't be. Please, don't.

(7) ကျားကုတ်ကျားခဲလုပ်မှ တော်ကာကျမယ်။

You must try hard, anyway.

- (8) ငါနစ်အောင် မအမ်းနဲ့လေ။
Off with the old love before we are on with the new
- (9) မင်းလုပ်လိုက်တာကပင်ကစင်ပါလေ။
You make badly act.
- (10) တော်တန်တီတိ။
No more words, please.
- (11) ခဲထပ်လောက်ပေးပါလား။
It is at some little distance.
- (12) နေ့ထန်းတစ်ဖျားခရောက်နေပြီ။
It is about 12 o'clock.
- (13) နို့ကိုလည်း လက်ထို့လိုက်အုံးနော်။
"Please, give an information to us."
- (14) နေ့စဉ်အထက် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်အိပ်သလား။
You sleep good during the day?
- (15) မင်းဘာဖြစ်ခဲ့သလဲ။
What else occurred to you?
- (16) ငါဖုန်းဆက်လိုက်မယ်လေ။
I shall call.
- (17) မင်းအဲဒါကို အံကျအောင်လုပ်သင့်တယ်။
You ought to get it fixed.* (That lock's broken)
- (18) ကြံ့မ္မာဆောင် ရှောင်လို့မရဘူး။
Accidents happen when they are fated to happen.
- (19) ဒီအကြံအစွဲအားလို့သဘောရတယ်။
I don't think it would be a wise idea, really.
- (20) အာမှမဖြစ်ဘူးဆိုတာ ငါကျိန်ပြောရဲတယ်။
I swear nothing happened.

ဘယ်လိုတာသာပြန်မလဲ

- (21) ရှင်ပြောတာကျွန်မသဘောမပေါက်ဘူး။
I have no idea what you said.
- (22) ရေးကြီးခွင်ကျယ် လုပ်မနေနဲ့။
Don't take it serious case.
- (23) စကားပလ္လင်ခံထားတာဘဲ၊ မှတ်ဉာဏ်မကောင်းဘူးလေ။
I said before. I haven't got a memory.
- (24) အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ရှင်းပြစမ်းပါဦး။
Please, explain to me in resonable way.
- (25) ဒီကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ဖို့ ဘာဖြစ်လို့ ချီတုံချီတုံဖြစ်နေတာလဲ။
Why don't you delay for that?
- (26) ချောက်မတွန်းနဲ့။
Don't force to get into trouble.
- (27) အိုးမလုံအုံပွင့်တာလား။
You want to speak your fault without asking.
- (28) စကားကြီးစကားကျယ်မပြောနဲ့။
Don't use highly words.
- (29) စိတ်ဆိုးလိုက်မှာနော်။
I shall hate you.
- (30) ဒီအပြောမျိုးတွေ . . ရှိုးနေပြီဆရာမ။
I don't believe you anymore.
- (31) လူရိုသေ ရှင်ရိုသေအလုပ်။
Respective Job.
- (32) အချိန်နည်းနည်းတော့ယူပါအုံး
Save a little time.
- (33) ကျွန်မစိတ်ထဲဝေဝေဝါဖြစ်နေတယ်။
I'm not clear about something.

- (34) တက်တက်စင်ပြောင်သွားပြီ။
All's gone. Nothing's left.
- (35) အဲဒါဝှင်မိပါတယ်။
That solves it.
- (36) ပြောမရုံ ကြုံဘူးမှသိမယ်။
You must have much experience.
- (37) ဝှတီးဝှတိုက်မလုပ်ပါနဲ့။
Don't be against.
- (38) လက်ခမောင်းခတ်ပေတော့ပဲ။
Be happy. You will get a great success.
- (39) သတ္တိရှိရင် စမ်းကြည့်ပါလား။
If you dare, try.
- (40) မိကောင်းဖခင်သားသမီးဘဲ။
She/He comes from a noble family.
- (41) ငါ ဒီကိစ္စမှာ တဖူနာသွားတယ်ကွာ။
I lost an opportunity in this matter.
- (42) တောင်မကျ၊ မြောက်မကျနဲ့ ဒုက္ခရောက်တော့မယ်။
He's neither here nor there, will be getting into trouble.
- (43) ဒို့ဘက်ကို ခြေဦးလေးများလှည့်စမ်းပါဦး။
Give me a favour.
- (44) ကျောခိုင်းတော့မယ်ပေါ့လေ။
Going to depart.
- (45) ခွေးတိုးဝက်ဝင်နေရတယ်။
I have to live in a narrow place.
- (46) အသဲကိုကျွဲခတ်သလိုဘဲ။
It hurts me badly. (My heart's broken)

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

- (47) ရိုးတီးယားတားမလုပ်နဲ့။
Don't disturb me.
- (48) ယဲ့ . . . အုတ်ကြားမြက်ပေါက်။
You're good-for- nothing fellow.
- (49) အလျှိုအလျှိုလာကြတယ်။
Come one after another.
- (50) မင်္ဂလာစကားပြတ်ပြီလား။
All finished to get married?
Going to finish to get married?
- (51) ပိုးစိုးပတ်စက်မနေနဲ့။
Avoid the shameless act.
- (52) ဒိုးကနဲ့၊ ဒေါက်ကနဲ့ပြောချလိုက်။
Talk directly.
- (53) ပြောလက်စပဲနော်။
To be continued.
- (54) ခုတုံးလုပ်တာလား။
You make me substitute.
- (55) အပျက်အပျက်နဲ့ နှာခေါင်းသွေးထွက်တဲ့ကိန်းဆိုက်ပြီ။
All's gone unexpectedly.
- (56) ရှင်ပြောတာစည်းလွတ်၊ ဝါးလွတ်ဖြစ်သွားပြီ။
You are out of your line.
- (57) ထမင်းထုပ်နဲ့လည်ရှာတောင်မလွယ်ဘူး။
It is not easy to get a good wife or husband.
- (58) တွေးတွေးပြီးကျောထဲကစိမ့်လာတယ်။
So frightened in thought.

- (59) ဟဒယမျက်ရှင်ဆေးတိုက်ကျွေးမယ်။
I'll make you laugh. (laugh is a medicine.)
- (60) မင်းစကားက ဘာလိုလိုညာလိုလို။
you hear something important or so!
- (61) မင်းဒီလိုအရမ်းတွေ ရှောက်ပြောမနေနဲ့။
Don't talk nonsense!
- (62) ဘာဖြစ်လို့ ရှင်ကကြားကဝင်ပြီးနာရတာလဲ။
Mind your own business not for others.
- (63) ပိုးသာကုန်၊ မောင်ပုံစောင်းမတတ်။
Unsuccessful attempt!
- (64) ငါ့အဖို့တော့ ပြောမယုံကြုံဖူးမှသိဖြစ်နေပြီ။
It makes me a complete surprise.
- (65) တစ်ပျော်တစ်ပါးကြီးစောင့်နေကြတယ်။
Happy waiting.
- (66) လေထဲမြောက်သွားအုံးမယ်။
Don't praise me too much.
- (67) မိမိလုပ်သမျှမှာ အကျိုးမနည်းပါစေနဲ့။
Always do your best.
- (68) အလုပ်လုပ်တဲ့အခါ မခိုမကပ်နဲ့။
Take care of the duty at work.
- (69) ကရောကမည်ပျက်ရယ်စကား မပြောနဲ့လေ။
Don't be funny.
- (70) ငါ့ကို . . . ကရော်ကမယ်မလုပ်နဲ့။
Don't make fun of me.
- (71) ကပျက်ယပျက်လုပ်တာ မကောင်းဘူး။
It is not fair to disturb.

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

- (72) သူတို့ကတိမ်းကပါးဖြစ်သွားတာကြပြီ။
They'd gone for years.
- (3) ဒီကောင်မလေး ကပိုကရိုနဲ့။
A charming girl without making beauty.
- (74) မခိုတရိုအပြုံးလေးနဲ့ ချစ်စရာလေးပဲ။
She's lovely with a half-smile.
- (75) သူ့စုံသွားပြီ။
She has got married.
- (76) ငှက်ပျောတုံးဖက်အိပ်တော့။
Live alone as a spenster.
- (77) မင်းဟိုကောင်မလေးကို မျက်စေ့ကျသလား။
You love her at first sight?
- (78) ရှင့်စကားက သုံးခွက်တစ်ခွက်တင်ပါ။
I'm not sure of you Never!
- (79) တာတေကိုလံရော။
The worst thing!
- (80) ဦးသုံးကြိမ်ချပါရဲ့။(မလုပ်ပါနဲ့)
I beg you please.
- (81) ငါကျားမြီးကိုဆွဲဆိုရင်ဆွဲပါမယ်။ (မလုပ်ချင်ဘူး)
I don't want to do it.
- (82) ကျမအတွက်တော့ အတော်ကလေးအရေးပါတယ်/ အဓိပ္ပါယ် ရှိတာပေါ့။
That would mean a lot to me.
- (83) တွေးပြီးကျောထဲကစိမ့်နေတယ်။
I feel frightened indeed.

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

၃၂

(84) မချွင်းမချန် ဖောက်သည်ချမယ်။

I will let you all I know.

(85) ဒါ ဒါတော်မှီလေးပဲ။

This is pretty of time!

(86) ဝါသနာပါပါတယ်။

I would actually love to.

(87) စွဲမက်စရာအပြည့်ပဲလေ။

This is absolutely fascinating.

(88) နင်ပွဲမတိုးသေးဘူး။

you haven't got any experience.

(89) နေချင်စရာလေး။

Nice place!

(90) ကြားနေရပြန်ပြီ။

Another voice!

(91) ရှက်တယ်ဆိုတာက စိတ်လှုပ်ရှားလို့ပါ။

Shame's the only revoluntary emotion.

(92) သူ့မှာ အကုသိုလ်တွေပိစီးနေတယ်။

He's an evil influence.

(93) သူမ မလုံအလဲ ဖြစ်နေတယ်။

She has got a shame.

(94) မလုံတလုံ မဝတ်နဲ့။

Don't get dressed in a half.

(95) မလိုလဲ၊ လိုလဲ ယူထား။

Take it necessary or not.

(96) မဖြစ်ညစ်ကျယ်မလုပ်နဲ့။

Don't try without courage.

ဘယ်လိုတာသာပြန်မလဲ

(၉၇) မပြေးသကံရာရှိတာပေါ့။
We can't help doing that.

(၉၈) ကိုယ့်အထာနဲ့ကိုယ်ပေါ့လေ။
Have a reason each.

(၉၉) ထထကြွကြွရှိစမ်း။
You must be alert and active.

(၁၀၀) နှမ်းမဖြူးနဲ့။
Don't over do it.

(Over do သည် အပိုလုပ်သည်ဟု တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပါယ်ရှိ၏။)

Knowledge Bridge Magazine

Vol.1, No.2 Augut, 2009

Unexpeted !
ဘွားကနဲ ဆုံကြရာဝယ်

What we learn with pleasure we never forget.

Alfred Mercier

ပီတိတွေလွမ်းပြီး လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ ကြုံခဲ့၊ သိခဲ့၊
ဖြစ်ခဲ့ရတာတွေဟာ ကျုပ်တို့တစ်သက် ဘယ်မေ့လို့ရပါ့မလဲဗျာ။

အဲလ်ဖရက် မာစီရာ

ဘွားကနဲ ဆုံကြရာဝယ်

ဇူလိုင်လဆန်းက . . . နှစ်အတန်ကြာ ကွဲကွာနေသော တပည့် တစ်ယောက်နှင့် ရန်ကုန်မြို့လည် လက်ဘက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်၌ မမျှော် လင့်ပဲ တွေ့ခဲ့ကြ၏။

“ဟာ . . . ဆရာရယ် . . . ဝမ်းသာလိုက်တာ၊ ကျွန်တော်နိုင်ငံခြားက ပြန်ရောက်တာ မကြာသေးဘူး . . . ဆရာစာအုပ်ဆိုင် လာသေးတယ်၊ ပြောင်းသွားပြီဆိုလို့”

“အေးပေါ့ကွာ . . . အခြေအနေအရပဲဟေ့၊ ဆိုင်လခတွေကလည်း နင့်နေအောင် တိုးလာတော့၊ ခဏနောက်ဆုတ်လိုက်တယ်”

“ဆုံတုန်းဆုံခိုက်၊ ဒီနေ့ညနေ စားသောက်ဆိုင်မှာ . . . ဆရာကို ဂါရဝပြုပါရစေ။ အိမ်လာပြီး သပ်သပ်ကန်တော့အုံးမယ်။ Unexpected! ‘ဘွားကနဲ’ နော်ဆရာ တွေ့ကြရတာ”

“ရပါတယ်ကွာ၊ ဆရာသမားတွေရဲ့ကျေးဇူးတရားကို မမေ့ဘူးဆိုတာ သိရတာကိုပဲ၊ ပီတိဖြစ်လှပါပြီ။ ဒါ့ထက် မင်းက နိုင်ငံခြားပြန်သာ ဆိုတယ်၊ မြန်မာစကား အသုံးအနှုန်းတွေ၊ တယ်ဟုတ်နေပါလား။”

“ဆရာတပည့်ပဲလေ၊ ကြိုးစားရတာပေါ့။ ရှေးမြန်မာ စာအုပ်တွေ လည်း လက်လှမ်းမီသမျှ Readable ဖတ်တာပဲ၊ နိုင်ငံခြားသွားတုန်းကလဲ သယ်သွားတာပဲ”

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

ရွှေမင်းဝန်ဦးကုန်းမြတ်

၃၆

ကျွန်တော့်တပည့်မှာ အင်္ဂလိပ်လို အရမ်းကာရာ ညှပ်ပြောလေ့ ရှိခဲ့၏။ ယခင်ကမူသူ့ကို ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းခဲ့ဖူးသည်။ ဝှင်မကျသဖြင့် ဖြစ်လေ၏။ ယခုမူ Timely အကွက်ကျကျ သုံးစွဲတတ်လာ၍ ချီးကျူး မိသည်။ ထို့ကြောင့် 'အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာကိုကြိုးစား'ဟု အားပေး လိုက်ရပေသည်။

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းသည် တစ်သက်တာမှတ်တမ်း၌ "ကျွန်ုပ်မူကား ယုံလွယ်တတ်သူ၊ မဟုတ်ခြင်းကြောင့်၊ Scientific minded ယုံကြည် လောက်လျှင် နောက်ဆုံးမှယုံတတ်သူ ဖြစ်သည်။

"ထိုအချိန်မှစ၍ အမေရိကန်ပြည်သားများသည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးနှင့် မတူ ကပ်ကပ်သတ်သတ် ရှိလွန်းသည်။ (Bad Business Like)ဟု မှတ်ချက် ချလိုက်ပါသည်" စသည်ဖြင့် ရေးသွားရာ မြန်မာစကား၊ အင်္ဂလိပ်စကား လေ့လာသူများအတွက်၊ စကားကိုပိုပြီး လေးနက်သွားစေပါသည်။

သို့သော် နေရာတကာညှပ်သုံးလျှင်၊ 'ငသိုင်းများ၊ ဟင်းစုံ' ဆိုသလို နားကလောတတ်ပါသည်။ ပြောတတ်မှ နားဝင်ချိပါ၏။ အင်္ဂလိပ်မှ မြန်မာပြန်ချက်အချို့ လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

1. For forty years the clock had kept perfect time until the other day.

နှစ်ပေါင်း ၄၀ကြာ တိုင်ကပ်နာရီကြီးက အချိန်မှန် သွားနေတာ တပြန်နေ့ကအထိပဲ။

(Perfect နှင့် the other day ကို သတိထားရန် ဖြစ်သည်)

2. I cried that night when the divorce was granted.

လင်မယားကွာရှင်းခွင့်ပေးလိုက်တော့ အဲဒီညက ကျွန်မ ငိုခဲ့ရ တယ်လေ။

(ဤစကား၌ granted ဟူသော စကားကို သတိထားရန် ဖြစ်သည်။

Passive Voice သုံး၏။ He took it for granted ဟုဆိုလျှင် ယုံကြည် မျှော်လင့်၍ လက်ခံသည်၊ ယူသည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ထွက်၏။ Granted ကို Verb သဘောမှတ်၍မဖြစ်ချေ။ Usage အသုံးအနှုန်းတမျိုး ဖြစ်သည်။)

- 3. Have a wider range of information.
သတင်းတွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရထားတယ်။
- 4. You'll be in much excellent company, and we need your help.
တကယ် လက်တွဲလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ထားတယ်။ ပြီးတော့လည်း ခင်ဗျားအကူအညီ ကျုပ်တို့ လိုနေတာကိုး။
- 5. I take the liberty to trouble you to give me your opinion.
ခင်ဗျားဆီက အကြံကောင်းဉာဏ်ကောင်း လိုချင် သဗျာ၊ အဲဒါကြောင့် အချိန်ကုန်ခံ၊ ဒုက္ခခံတာပေါ့။
(‘လေဘာတီ’ Liberty ဟူသောစကားကို ရှေးခေတ် အင်္ဂလိပ်စာ တတ်များ အတော်သုံး၏ . . . ယခုခေတ် အသုံးနည်းလေပြီ။)
- 6. 'I'll trouble you with another question if I may.
“ဖြစ်နိုင်ရင်ပေါ့လေ၊ နောက်မေးခွန်းတစ်ခု မေးချင်တယ်။ ဒုက္ခပေး တယ်လို့လဲ မအောက်မေ့ပါနဲ့နော်”
(If I may သို့မဟုတ် May I? ဟူသော အင်္ဂလိပ်စကားများသည် polite Manner ယဉ်ကျေးခြင်းသရုပ်ပြစကားများ ဖြစ်သည်။)
- 7. "I'm still more interested in what you say about your purpose."
မိတ်ဆွေကြီးရဲ့ ထင်မြင်ချက်အကြံပြု ပြောကြားတာတွေကို ကျုပ် စိတ်ဝင်စားနေတုန်းပါပဲဗျာ။
- 8. I think the incident is working good results.
ဒီဖြစ်သွားတဲ့အကြောင်းက အကျိုးသက်ရောက်မှု ကောင်းကောင်းကြီး ထွက်တယ်လို့ ကျုပ်ထင်သဗျာ။
(incident နှင့် accident လွဲမှားပြီး ပြောတတ်၏။ အသံကတ်သည်)
- 9. It's pretty generally understood.
ယေဘုယျအားဖြင့်(သမပြီး) ပြောရရင်တော့ နားလည်မှု ကောင်း ကောင်းရှိပြီးသားပေါ့လေ။

၈

ရွှေမင်းတင်္ဂါတန်းမြင့်

(pretty good မှာ very good နေရာတွင် အစား ထိုးဝင်လေရာ အတော်အပြောများ၏။)

10. I don't want to say a lasting word.

နောက်ဆုံးစကား (ရေပိတ်စပါး) မပြောချင် တော့ဘူး။

11. I'll take any chance making money out of it.

အဲဒီကိစ္စ အသုံးချပြီး ငွေရအောင်တော့ ဖန်ရမှာ ပဲလေ။

12. One of the hardest things in business is minding your own

လုပ်ငန်းမှာ အခက်ဆုံးတစ်ခုက ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် ဦးစားပေးနေ တာပဲ ဖြစ်တယ်။

(Minding မှာ take care သဘောနှင့်တူ၏။)

13. A statesman stands for something; a politician runs for something.

နိုင်ငံတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူက တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ အသင့်ဖြစ်နေ တယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်မှာတော့ အလုပ်တစ်ခုဖြစ်ဖို့ အတွက် အသေ့နှင့်နေရတယ်။

Knowledge Bridge Magazine

Vol.1, No.3 Spetember 2009

Turn By Turn
အကွေ့အဝိုက်

Time will bring to light whatever is hidden;
It will cancel and cover up what is now shining
with the greatest splendor.

Horace
(Chief of Justice) 1947

သိုဌက်ထားပါ။ ဝင်းကနဲပေါ်လာမှာပဲ။
လောလောဆယ် ထိန်ထိန်လင်းနေဦးတော့
အမှောင်ဖုံးချိန်ရောက်လာဦးမှာပဲ။

ဟိုရေ
တရားသူကြီးချုပ်၊ ၁၉၄၇

အက္ခေအဝိုက်

“ဘာသာပြန်တာ အတော်ခက်သလားဗျာ”

“ခက်မခက်သိရအောင် ကိုယ်တိုင်စမ်းကြည့်ပါလား ဆရာကြီး.ရယ်”

“အင်း. . . ခင်ဗျားပြောမှပဲ ရှင်းတော့တယ်”

“ဘာသာစကား လေ့လာပြီး စာရေးခြင်း အတတ်ပညာဘက် ကူးတယ်ဆိုတာ ငှက်ပျောသီး အခွံနွှာစားသလိုတော့ ဘယ်လွယ်ပါ့မလဲ။ သတိရသေးတော့ဗျာ၊ ဆရာကြီး ဒဂုန်ရွှေမျှားနဲ့ ဆရာမြသန်းတင့်တို့ ပြောဖူးတာလေး. . . ”

တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော့်အိမ်၌ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် စကား လက်ဆုံကျရင်း စာပေဝါသနာထုံလှသော ထိုမိတ်ဆွေ အငြိမ်းစား ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှာ ဘာသာပြန်(အင်္ဂလိပ်-မြန်မာနှင့် မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်) အက္ခေအဝိုက်၊ ဘယ်ပြန်ညာပြန်ပုံများ မေးနေ၍ အထက်ပါအတိုင်း ကျွန်တော်က ရှင်းပြနေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်က စကားစဖြတ်ထားသဖြင့် ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေက-

“ကဲ. . . သူတို့ပြောခဲ့တာလေးတွေ လုပ်စမ်းပါဦး၊ မှတ်ထားရ အောင်” ဟု တောင်းဆိုလာသည်။

ကျွန်တော်က စကားပြန်ဆက်ရပြန်၏။

“ဆရာကြီး ဒဂုန်ရွှေမျှားကို ၁၉၆၇-၆၈ ခုနှစ် ကပေါ့၊ နှစ်ခါ

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၈၁

ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံဖူးတယ်။ ဘောက်ထော်ဘက်မှာရှိတဲ့ ဆရာကြီး အိမ်မှာပါပဲ။ ဆရာကြီးဟာ အဲဒီအချိန်က အသက် ၈၀-နီးနေပြီ။ အသားဖြူဖြူ ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ စကားကို နူးနူးညံ့ညံ့ ပြောတတ်တယ်။ ဆရာကြီးက ဘာသာပြန်တာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒီလိုပြောခဲ့ပါတယ်။

‘Following me ...’ ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားလေးဟာ ရိုးရိုးဆိုရင် ‘ငါ့နောက်ကလိုက်’ပေါ့။ အဲဒါ ‘ထပ်ကြပ်မကွာ’ဆိုတဲ့ မြန်မာစကား မျိုးနဲ့ သုံးနိုင်မှ ဇာတ်လမ်းအရ ထိရောက်သွားတာမျိုးလဲ ရှိတယ်။ ‘People of the mist’ ကို ‘မြူခိုးဝေဝေ’၊ ‘The Holy Flower’ ‘ပန်း မြတ်မာလာ’ ပြီးတော့ ရှိသေးတယ်။ ‘Treasure Island’ ဝတ္ထုမှာ ချိုင်းထောက်နဲ့ ပင်လယ်ဓားပြကြီးဆိုတဲ့ သီချင်း -

‘Fifty men on a dead man's Chest, Yo, ho ho... a bottle of run...’

‘သေတဲ့လူရဲ့သေတ္တာကြီး လူ ၁၅-ယောက် ခွလို့စီး၊ မကောင်း ဆိုးဝါး မလိုက်ပါ၊ အရက်ပုလင်းက သောက်စရာ . . .’

(ဆရာကြီးဒဂုန်ရွှေများ ကွယ်လွန်သည်မှာ နှစ်ပေါင်းအတော် ကြာပါပြီ။ ကျွန်တော် မမေ့နိုင်သေးပါ)

“ဆရာမြသန်းတင့်ဟာ မျက်မှန်ထူကြီးတပ်ပြီး စာအင်မတန် ဖတ်၊ အင်မတန်ရေးနိုင်စွမ်းတာ။ သူ့ ‘စစ်နဲ့ငြိမ်းချမ်းရေး’ War and Peace ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုကြီး ဘာသာပြန် ၁၂-တွဲ ရှိတယ်ထင်တယ်။ ဇွဲကြီးကြီးနဲ့ ပြန်ခဲ့တာ။ ဒါကြောင့်လဲ စာပေဆုနဲ့ တကယ်ထိုက်တန် ပါတယ်ဗျာ”

“Under the clear sky ဆိုတဲ့စာပိုဒ်ကို ‘မိုးစဲသော အခါသမယ တွင်’ လို့ ဘာသာပြန်လိုက်တာ ‘The Crown prince’ ကို ‘ရွှေကိုယ် တော်’၊ ‘The Princess’ ကို ‘ထိပ်ထား’၊ ‘ugly girl’ ကို ‘ရွက်ကြမ်းရေကျို မိန်းကလေး’ လို့ ပြန်လိုက်တာတွေဟာ ဆရာမြသန်းတင့်ရဲ့ ချစ်စရာ

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

၈၂

ကောင်းတဲ့ မြန်မာပြန်လက်ရာလေးတွေပါပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၂၀-ကျော်ကာလ ဆရာနဲ့တွေ့ကြတုန်းက “ဆရာ ဦးကုလား မဟာရာဇဝင် အတော်လေ့လာသလား”လို့ ကျွန်တော်က မေးကြည့်မိတယ်။

“ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီစာအုပ်က မြန်မာစကားလုံးတွေ ‘စစ်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး’မှာ အတော်ထည့်သုံးရတယ်”လို့ ပြန်ပြောဖူးတယ်။

နောက်ဆုံး၌ ကျွန်တော်၏မိတ်ဆွေသည် “ရှင်းပါတယ်ဗျာ၊ စာအတော်ဖတ်ရမှာပဲနော်” ဟု ငိုချင်းချသွားလေသည်။ ထိုသူမှာ ပင်စင်စားအရာရှိ ခေတ်ပညာတတ်ကြီးဖြစ်၏။

ဘာသာပြန်ပုံပြန်နည်းကလေးများ ဆက်လက်လေ့လာကြပါစို့။

- 1. Love and truth can move people more strongly than any form of coercion.

လူတွေကို အနိုင်အထက်ပြုတဲ့ပုံစံထက် မေတ္တာနဲ့ သစ္စာတရားကသာ လှုပ်ရှားပြီး အားမာန်တက်စေနိုင်တာ။ (Coercion ‘ကိုအာရှင်း’ဟု အသံထွက်ပါ။)

- 2. The venerable monk, with a glowing smile spoke of the importance of looking upon the world with joy and sweetness .

ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ဟာ ကြည်လင်ဝင်းပတဲ့ အပြုံး ရှေ့ဆောင်ပြီး လောကဓံတရားရဲ့ အရေးကြီးပုံကို ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင် ချိုချိုသာသာ သုံးသပ်ဟောကြားတော်မူတယ်။

(ဤနေရာ၌ glowing smile နှင့် joy and sweetness ကို ဆင့်သုံးသွားခြင်းမှာ မှတ်ဖွယ်ဖြစ်၏။ the world ဟု ဆိုသည်နှင့် (လောကဓံတရား ၈-ပါး) အတိုင်း ဖြစ်နေရသော ဤလောကကြီး သက်ရှိ၊ သက်မဲ့၊ မမြဲ ခြင်းသဘောတရားကိုပါ ခြုံ၍ မြန်မာပြန်မှ လေးနက်မှု ရှိနိုင်ပါသည်။)

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

3. I must compliment you on the superb service which your ground and inflight crew rendered during my flight. The aircraft cabin and well maintained. The vegetarian meal ordered by us was well prepared and tasty.

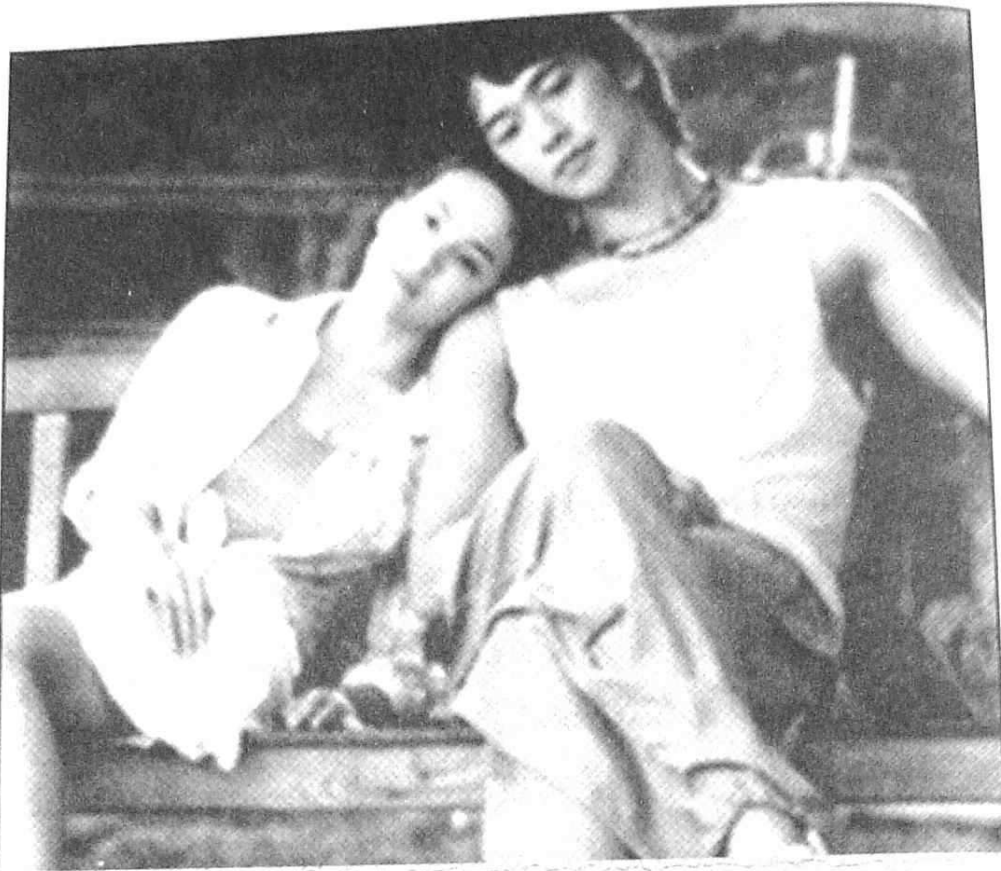
လေယာဉ်စီးပြီးသွားရတုန်းက လေဆိပ်မှာရှိတဲ့ အမှုထမ်းတွေ၊ လေယာဉ်ပေါ်မှာရှိတဲ့ အမှုထမ်းတွေရဲ့ ပြိုင်စံရှားအောင် ထာဝရကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်ပေးကိုင်ပေးပုံတွေကို ချီးမွမ်းခန်းဖွင့်ရတော့ဗျာ -

(အထက်ပါစကားကို ပြောခဲ့သူမှာ အိန္ဒိယပြည်မှ ကုလား လူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်၍ Thai လေကြောင်း 747 နှင့် ပတ်သက်၍ Times မဂ္ဂဇင်း၌ ဘာဘူ အင်္ဂလိပ်စာပီပီ လေရှည်ရှည် သုံးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ Well-maintained နှင့် Well-prepared တို့မှာ အတုယူဖွယ်ပင်) ကိုဘာဘူ က လေရှည်သလောက် ကိုအမေရိကန် က ခပ်ပြတ်ပြတ် ဤသို့ချီးကျူးခန်း ဖွင့်ပြန်၏။

4. "Most Pleased" very best service and courtesy any air-line. Will use whenever possible.

သိပ်သဘောကျသွားပြီ၊ ထိုင်းလေကြောင်းဟာ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနဲ့ ထိပ်တန်းဝန်ဆောင်မှု ပေးတယ်လေ၊ ဖြစ်နိုင်ရင် စီးအုံးမယ်။

The Light of English Magazine
Vol:1, No.4 October 2009

Love Begets Love

သူချစ်ကိုယ်ချစ်

It is books that teach us to refine
our pleasures when young, and to call them
with satisfaction when we are old

Leigh Hunt.

ကျုပ်တို့ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ စိတ်ပျိုကိုယ်နုဖြစ်စေဖို့
စာအုပ်တွေက သင်ပေးတယ်။ ကျုပ်တို့ ကြီးပြင်းလာတော့လဲ
အဲဒီကာလလေးတွေကို စားမြုံ့ ပြန်ရပြန်တယ်။

လိုင်ဟန်

သူချစ်ကိုယ်ချစ်

“ငါ့တပည့် မှတ်ထား . . . စာပေကို တကယ် ချစ်ရင် စာပေက ပြန်ချစ်လိမ့်မယ်”

ကျွန်တော် ငယ်စဉ်က . . . စာပုံနှိပ်တိုက် တစ်တိုက်တွင် စာပြင် ဆရာ လုပ်ဖူး၏။ ထိုစဉ်က ဆရာကြီး ဒေါက်တာမောင်မောင်ပြေသည် English and English ဆိုသော စာအုပ်တစ်အုပ်အပါအဝင် အခြား အင်္ဂလိပ်စာနှင့်ပတ်သက်သော စာအုပ်များကို ပုံနှိပ်ရန် လာရောက်အပ်နှံ သဖြင့် စာပြင်ပေးခဲ့ရစဉ် ဆရာကြီး ပြောဖူးသော စကားဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က အမှတ်တမဲ့ပင် ကြီးပြင်းလာ၍ အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်လာသော်လည်း ဆရာကြီးစကားကို သတိမရသေး။ ယခုအခါ သင်္ချိုင်း ခြေတစ်ဖက်နီးလာ တော့မှ “ဟာ . . . စာပေကိုချစ်ရင် စာပေက ပြန်ချစ်လိမ့်မယ်” တယ်မှန်ပါ လား။ ကံကောင်းလို့ “ငါ မြန်မာစာ အင်္ဂလိပ်စာကို တကယ်မချစ်ခဲ့ရင် သမံကာရှံကာနဲ့ ကျေနပ်ပြီး ရာထူး၊ ဂုဏ်ပကာသနမက်တဲ့ စိတ်၊ ငွေငမ်းတဲ့ ရောဂါ (Money making fever) အကြီးအကျယ် ဖြစ်ခဲ့ရင် ခုလောက်ဆို သွားပြီ” ဟု ရိပ်စားမိလာသည်။ ကျွန်တော့် အယူအဆ မှားချင်လည်း မှားနိုင် ပါသည်။ စိတ်အမျိုးမျိုး ရှိပါ၏။

၂၀၀၅ ခုနှစ်က ကျွန်တော် ယိုးဒယားသို့ အလည် အပတ်သွားစဉ် ဘန်ကောက်မြို့ရှိ စာအုပ်ဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်မှ မြန်မာငွေ ၆၀၀၀၀/- နီးပါး အင်္ဂလိပ်စာအုပ် ၃ အုပ်ကို ဝယ်ရာ အတူပါသော တပည့်က “ကျွန်တော့်ကို

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

ကြည့်ပြီး မျက်လုံးပြူးနေပါသည်။ ဝယ်သောပစ္စည်းချင်း မတူပုံကိုလည်း သူလက်တွေ့မြင်နေရ၍ “အော် ဆရာ စာတော်တော်ဝါသနာပါတယ်နော်” ဟု တအံ့တဩပြောတော့၏။ အတူပါလာသော နိုင်ငံခြားသားကလည်း -

You're Book worm and always reading a lot and writing a lot. Rare one.

“ခင်ဗျားဟာ စာဂျိုပိုးပဲ အမြဲတိုင်း . . . ဖတ်နေတယ်၊ ရေးနေတယ်။ ရှားပါးဗျာ”ဟု ပြောပြလေသည်။ ထိုသူမှာလည်း စားလိုက်၊ သောက်လိုက် Pat pone (ဘန်ကောက်ရှိ မိန်းမရွှင်တန်း)သွားလိုက်ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေတတ် သူဖြစ်ရာ၊ ကျွန်တော့် တပည့် ဖြစ်သူနှင့် အဖွဲ့ကျလျက် ရှိလေသည်။ I like social dealings ဟု သူက ပြောလိုက်ချေသေး၏။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာများသည် စာအုပ်ဝယ်ဖတ်၍ ကုန်ကျမည့် ပိုက်ဆံကို အလွန်နှမြော၏။ အနီးကပ် မှတ်ရကျက်ရတော့မည်ဆိုမှ “လုပ်ပါဦး၊ အရပ်ကတို့ ကယ်ကြပါဦး” ဟူ၍ မအော်ရုံတမယ်။ “ဘယ်စာအုပ် ဝယ်ဖတ်ရင် ကောင်းမလဲ၊ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ” ဟု မေးတတ်ပြောတတ် ကြသည်မှာ မွေးရာပါ အကျင့်လို ဖြစ်နေတော့၏။ ဤနေရာတွင် ဥရောပ တိုက်သား ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်များကို ကျွန်တော်တို့ အားကျသင့်သည်။ အမျိုးသားဖြစ်စေ၊ အမျိုးသမီးဖြစ်စေ သူတို့ လက်ထဲတွင် စာအုပ် သို့မဟုတ် မြေပုံ၊ လမ်းညွှန်အမြဲလိုပါတတ်သည်။ ခရီးသွားရာတွင် အကြောင့်အကျ ကင်းပေ၏။

ကျွန်တော်တို့မြန်မာများမှာ ဘယ်နိုင်ငံသွားသွား၊ သူတစ်ပါး အကူ အညီ အနီးကပ်ရှိမှ သွားတတ် လာတတ်သည်။ စာအုပ်၊ မြေပုံ၊ ဝေလာဝေး National value ကိုလည်း မြတ်နိုးရကောင်းမှန်း မသိသေး။

တစ်ယောက်တည်း ပြေးပြီး . . . အပြေးချန်ပီယံ ဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးဖို့ ကြိုးစားနေသောသူနှင့် နှိုင်းဖို့သာ ရှိလေရာ ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းလှပါ သည်။ စိတ်ရှိတိုင်းသာပြောရလျှင် Cutting tongued လျှာပြတ်ကျရုံသာ ရှိ တော့မည် . . . ။

ဘာသာပြန်ကဏ္ဍလေးကိုသာ ဆက်လိုက်ကြစို့။

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

(၁) ဆရာကောင်းတစ်ယောက်ရဲ့ တာဝန်က ငွေကိုချည်း မက်နေဖို့ မဟုတ်ဘူး။ မေတ္တာ ကရုဏာထားပြီး စာသင်ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။

Not to take only money but just to give love good-wish and kindness on teaching is the responsibility for a good teacher.

(၂) ဟိုအကြောင်း၊ ဒီအကြောင်း စဉ်းစားခန်းဖွင့်နေတာနဲ့ မျက်လုံးတွေ ကြောင်ပြီး၊ ညက အိပ်လို့မပျော်နိုင်ဘူး။

I could not sleep well last night-wide eyes, thinking about this and that.

(အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရာ၌ . . . well . . . ဆိုသော စကားအဖြည့် ကိရိယာဝိသေသန adverb . . . ထည့်ထားရာ ပို၍လေးနက်သည်။ this and that မှာ . . . လွယ်လွယ်လေးဖြင့် . . . “ဟိုအကြောင်း၊ ဒီအကြောင်း” ဖြစ်သွားသည်ကို သတိပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။)

(၃) အရွယ်က သင်္ချိုင်းခြေတစ်ဖက် လှမ်းနေပြီ။ လူတော်တော်များများနှင့် ဆက်ဆံခဲ့ဖူး၏။ တချို့သာ စိတ်သဘောထားဖြူစင်ပြီး ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်ကြ၏။

My age's going to be the end, dealt with several people in my life. Some of them, however, are good-natured and acted well.

(going to be the end = going to die, several = so many acted ဆိုသော စကားမှာ . . . အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ထွက်ရှိနေပါ၏။ အဘိဓာန်ကြည့်လျှင် သိသာပါသည်။)

(၄) ချစ်ခင်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကား ကွေကွင်း နောက်ဆုံး ရှိချေ၏။ Love, together in companionship, dealing with each other will be the last someday.

Teaching is not in touch for all

သင်တိုင်းလည်း မပေါက်ပါ။

Don't put all your eggs in one basket.

Proverb

ခြင်းတစ်ခြင်းထဲမှာ ကြက်ဥ၊ ဘဲဥတွေ စုပြုံမထည့်နဲ့။

စကားပုံ

သင်တိုင်းလည်း မပေါက်ပါ

အောက်ပါစကားပုံအသစ်ကလေးများ ဆောင်းပါးမှာ ၁၉၅၉ ခုနှစ် ထုတ် တိုင်းရင်းမေမဂ္ဂဇင်း၌ပါရှိသော တီထွင်ရေးထားသည့် အမျိုးသမီး စာရေးဆရာအသစ် တစ်ဦး၏ လက်ရာဖြစ်ပေသည်။ နယ်မှဖြစ်၏။ စာအတော်ဖတ်သည့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှန်း တွေးကြည့်လျှင် ရပါသည်။ သူ့ မြန်မာစာကောင်းလွန်း၍ တွေးမိ၏။ ညွှန်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် အနားမှာ ရှိနေသလော၊ မပြောတတ်ပါ။

ကျွန်တော်က အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၍ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ် ယှဉ်တွဲ ဖတ်ရှုနိုင်ရန် Knowledge Bridge မဂ္ဂဇင်း၌ အထူးစေတနာထား ရေးသားလိုက်ပါကြောင်း။

- (၁) အပြောယဉ်လျှင် ချစ်စရာ၊ သဘောစင်လျှင် မပစ်သာ။
Nice talks make love; Perfect attitude holds hands.
- (၂) သင်တိုင်းလည်း မပေါက်ပါ၊ ခင်တိုင်းလည်း မထောက်ညှာ။
Teaching is not in touch for all; Every liking is not sympathy.
- (၃) သွေးတိုင်းလည်း မထက်ပါ၊ ပေးတိုင်းလည်း မသက်ညှာ။
Sharpening always-never be. Paying always are not a good wish.

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

၉၀

- (၄) ဟောင်းတိုင်းလည်း မဆွေးပါ။ တောင်းတိုင်းလည်း မပေးရာ။
Every old thing is not damaged, Give not the asking (need) often.
- (၅) ကျွေးတိုင်းလည်း မခင်ပါ။ သေးတိုင်းလည်း မယဉ် ပါ။
Serving can not be liked. Every small thing is not attractive.
- (၆) သည်းခံလျှင် မမှားပါ။ အကျည်းတန်လျှင်လည်း မစားသာ။
It is right to be patient. Ugly face is to be avoided.
- (၇) ဆေးတိုင်းလည်း မစင်ပါ။ ပေးတိုင်းလည်း မကြင် နာပါ။
Every washing is not clean. Every giving is not for kindness.
- (၈) ပြောတိုင်းလည်း မမှန်ပါ။ ချောတိုင်းလည်း မဟန်ပါ။
Usually talk is not right; Beauty is only for the skin mark.
- (၉) မေးတိုင်းလည်း မဖြေရာ၊ ဆွေးတိုင်းလည်း မပြေပါ။
Don't be ready for any question; Sometimes regret never dies.
- (၁၀) တွေးလို့လဲ မရေရာ၊ ဝေးလို့လဲ မနေသာ။
Unsettled thoughts! Getting away is impossible.
- (၁၁) မေးတိုင်းလဲ မရပါ။ ဖွေးတိုင်းလည်း မလှပါ။
Inquiries won't be favoured always; Ever-white is not a beauty.
- (၁၂) မ,တိုင်းလည်း မကြွပါ။ သ,တိုင်းလည်း မလှပါ။
It is not a move trying to pick; Not lovely everytime making beauty.
- (၁၃) ပွဲတိုင်းလည်း မကပါ။ တွဲတိုင်းလည်း မရပါ။
Not to dance ever; Go together; Stay closely, but not in married life.

အယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၉၁

- (၁၄) သစ်တိုင်းလည်း မကောင်းရာ၊ ချစ်တိုင်းလည်း မပေါင်းပါ။
Every thing's new, not good quality; Love but not to be getting married.
- (၁၅) လူတိုင်းလည်း မအာပါ၊ ချူတိုင်းလည်း မရပါ။
Every body is not foolish; persuading is not the winning.
- (၁၆) ရစ်တိုင်းလည်း မယိုင်ပါ၊ ချစ်တိုင်းလည်း မပိုင်ပါ။
Not slant by winding; Possess not love.(Making love, but agree not)
- (၁၇) နောက်ကျန်လျှင် မထောင်းသာ၊ ဖောက်ပြန်လျှင် မကောင်းပါ။
It is not negligible being left; Not to be good changing for the worse.
- (၁၈) ဖြစ်လျှင် ပျက်တတ်သည်၊ သစ်လျှင် မက်တတ် သည်။
Occuring follows by winning; The new one is to be mostly fond of.

Knowledge Bridge Magazine
Vol:1, No.6, December 2009

Being In Love

ချစ်မိပြီဆိုမှဖြင့်

Love reasons without reason.

Shakespear

အကြောင်းမရှိ၊ အကြောင်းရှာ ချစ်မိတာပဲလေ။

ရှိတ်စပီးယား

ချစ်မိပြီဆိုမှဖြင့်

တလောက ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာ၊ ဒါရိုက်တာကြီး ဦးသုခ၏ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ကို ပြန်၍ဖတ်မိ၏။ အသက် ၉၀ကျော် (၂၀၀၅)ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သော ဆရာကြီးကိုလည်း အထူးသတိရမိသည်။ (၂၀၀၈)ခုနှစ်၌ ဆရာကြီး စာပေပါရဂူဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့စဉ်က ကျွန်တော်၏ ရွှေမင်းဝန်စာပေတိုက်မှ ဂုဏ်ပြုချီးကျူးပွဲလုပ်ခဲ့၏။

ဆရာကြီး၏ စာပေအနုပညာ၊ ရုပ်ရှင်အနုပညာ အောင်မြင်မှုများမှာ အတော်ကလေး အံ့ဩချီးကျူးစရာ ဂုဏ်ယူစရာကောင်းကြောင်းမှာ သမိုင်းဝင် သွားပြီဖြစ်၍ ထပ်တလဲလဲပြောစရာ ရေးစရာပင် မလိုတော့ပါ။

ကျွန်တော့်ကို တပည့်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ဆုံးမစကားများလည်း ပြောခဲ့သည့်ပြင် စကားပြောအတတ်ပညာအရာတွင် “အသံနောက်က ရုပ်လိုက်တယ်၊ အဲဒါအနုပညာလုပ်ငန်းမှာ . . . သိပ်အရေးကြီးတယ်နော်” ဟု ပြောခဲ့ဖူးရာ၊ မှတ်သားဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။

တခါက . . . ဆရာကြီးနှင့် စကားစပ်မိရင်း . . . ဆရာကြီးနှင့် ကျွန်တော်အကြိုက်ချင်းတူခဲ့သော ဆရာကြီး၏လက်ရာ ငယ်စဉ်လက်စွမ်း ပြု အချစ်ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် အကြောင်းပြောမိကြသည်။

“ဆရာကြီးရေးတဲ့ ‘ချစ်မိပြီဆိုမှဖြင့်’ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကို ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း (၁၉၄၈)မှာ ကျွန်တော် ဖတ်ရတယ်။ အဆင့်အတန်းချင်းမတူလို့ တဖက် သတ်ချစ်ရပြီး၊ ရင်ထဲမှာ မျိုသိပ်ထား၊ အနစ်နာခံရရှာတဲ့ အညာသား

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

အကြောင်းလေ”

“ဟာ - ဟုတ်တယ်၊ သိပ်ကောင်းတဲ့ ဝတ္ထုပေါ့၊ အဲဒီဝတ္ထုဟာ ပြင်သစ် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ဖောက်သည်ချတာနဲ့ Adaptation လုပ်ထားတာ ကလေးမလေးက မာဂရက်လေ ကွန်ဗင့်ကျောင်းသူ၊ ကောင်လေးက ‘မုန့်ဟင်းခါးသည်’ အဲဒါကို ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့ထားတာ”

“အဲဒါကို ကျွန်တော်အသဲစွဲတာ ဆရာကြီး ကျွန်တော်ကလည်း ဆရာကြီးဝတ္ထုဖက်ရတဲ့အချိန်မှာ၊ မုဆိုးမမိခင်ကြီးနဲ့အတူ မုန့်ဟင်းခါး ရောင်းရင်း၊ အထက်တန်းကျောင်း တက်နေတဲ့အချိန်၊ High School မှာ နေတာကလဲ ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်းဆိုတော့၊ ဇာတ်လမ်းအရအတော် စိတ်ကူးယဉ်မိခဲ့တယ်ခင်ဗျာ”

ဆရာကြီးက တဟဲဟဲ ရီမောလေသည်။ အနီးတွင်ထိုင်နေသော ကျွန်တော့်တပည့်၊ အကြီးအငယ်များမှ ပြုံးစိစိမျက်နှာထားများဖြင့် အံ့အား သင့်ကြည့်နေကြသည်။

အမှတ်တရဖြစ်မိ၍ ဆရာကြီး၏ ‘ချစ်မိပြီဆိုမှဖြင့်’ ဝတ္ထုတို့မှ စာသားအချို့ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ တက်စွမ်းသမျှ ပြန်ဆိုလိုက်ပါ၏။ ဆရာကြီးဦးသုခ၏ မြန် မာစာအရေးအသား နူးညက်ချောလွန်းသည့်အပြင် တရားသဘောယှဉ်နေတတ်၍ လေးနက်မှုရှိလှလေသည်။ ကျွန်တော့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်သည် ဆရာကြီး၏မြန်မာစာကို အပြည့်အဝလိုက်နိုင် မည်ဟု ကျွန်တော်မထင်မိပါ။ တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစားထားပါ၏။

ချစ်မိပြီဆိုမှဖြင့်
Being in Love

- (၁) သူ့ကိုယ်နဲ့ကလေးက ရွှေငွေပေါင်ဒါတို့နဲ့ ဘယ်တော့မှ မကင်းခဲ့လို့ တသင်းသင်းမွှေးရာက ဒီညကျတော့ ဖောက်ပြန်လာခဲ့ပြီ။
 - (1) To night her lovely body's changed into bad scent and getting worse although its fragrant smell scented for-
- လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

အယ်လီဘာသာပြန်မလဲ

ever.

(မှတ်ရန် ။ ။ မြန်မာဘာသာနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှာ အပြောင်းအလဲ၊ အချိန်အဆက်လေးများ မတူတတ်ပါ။ ဝါကျတစ်ကြောင်းချင်း ပြန်၍မရသလို အဆုံးပိုဒ်မှ လှည့်ပြီး ဘာသာပြန်ဆိုလျှင်လည်းကောင်း တတ်ပါသည်။)

(၂) သူ့မျက်နှာပြုံးပြုံးလေးက အခုတွေ့ရတော့၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းဆိုတဲ့ အရိပ်အကဲတွေ လွင့်ပြီးလောကကြီးကို ဥပက္ခာလုပ်ပုံမြင်ရပြီ။

Just now her sweet smile vanished away, I see, without love and hate, She made against all of things in the world.

(၃) ဝင့်ဝါနေတဲ့ အသားကလေးဟာ ညိုပုပ်ပုပ်ညစ်မဲမဲ အပုပ်ရည်တွေ လဲ ကျကုန်ပြီ။

Her delicated and bright skin's over riped and brown and it has fallen down rotten and disagreeable liquid.

(၄) အချိုးအစားပြေပြစ်တယ်၊ အလုံးအရပ် ညီညွတ်တယ်ဆိုတဲ့ သူ့ခန္ဓာကိုယ်လုံးကလေးကလဲ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဖူးဖူးရောင်လို့ တဖြိုးဖြိုးထဲလို ဖြစ်နေပြီ။

Her nice figure shaped body's swollen.

(၅) အဲသလိုဖြစ်နေတာကို အချစ်ဆုံး အစုံမက်ဆုံးဆိုတဲ့လူကို ခေါ်ပြချင်တယ်။

I wish that just to see the persons who loved her most.

(၆) အမလေး ဆိုပြီး နောက်တွန့်ရွံ့ကုန်ကြမယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ ရွံ့ရှာစက်ဆုတ်ပြီး နှာခေါင်းပိတ်ကြမယ်။

Surely, they would say - oh,my god! And also they would dislike and fear to touch. Besides they would shut their noses.

(၇) ကျွန်တော်ကတော့မရွံ့ဘူး၊ မကြောက်ဘူး၊ အစက်ဆုတ်ဘူး၊ တရားရတာတစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ 'မုန့်ဟင်းခါးသည် ဆရာကြီး'လို့ အိပ်လျက်က

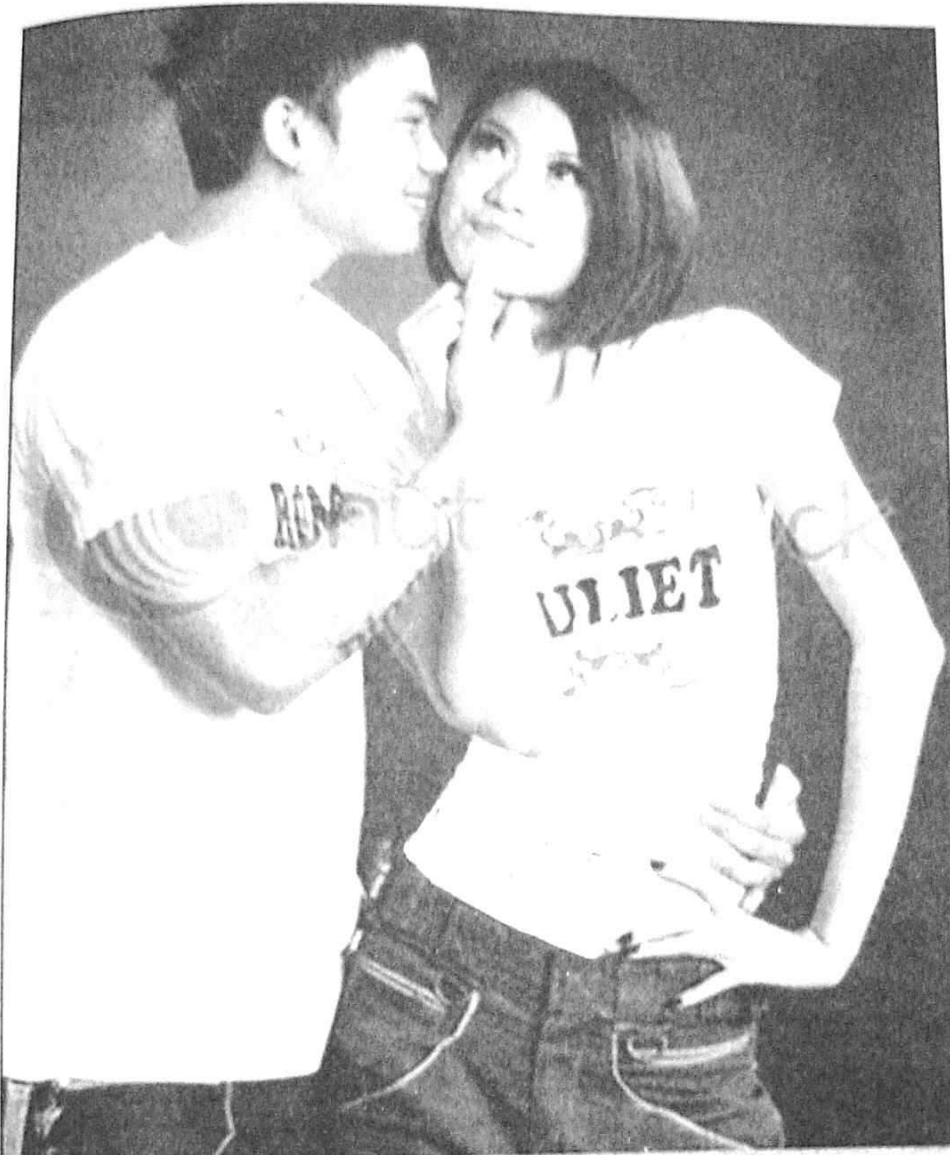
၉၆

ရွှေမင်းတင်္ဂါတော်မူခြင်း

မှတ်စုတလေးဖွင့်ပြီး ခေါ်လိုက်တဲ့တော့မလို ထင်နေ မိသောတယ်၊
I, myself, dare say that never fear and dislike. I have a
realization of Dhamma. (Doctrine) "I wonder if she
seems to call me-opening her eyes." Oh, Mohingar Sellar,
Sayagri.

*Knowledge Bridge Magazine
Vol 1, No 7, January 2010*

Just A Hundred times to kiss

အနမ်းပိုးရွာချင်

Upon they check I lay this Zealons kiss,
as seal to the indenture of my love.

Shakespear

ကျုပ်ရဲ့ ချစ်ပေတ္တာ နက်ရှိုင်းမှုတံဆိပ် ရိုက်လိုက်တာက
နမရဲ့ပါးပြင်ပေါ်ကို အားပါးတရ အနမ်းပိုးရွာလိုက်တာပဲလေ။

ရှိတ်စပီးယား

အနမ်းမိုးရွာချင်

ယခုလတွင် စိတ်ကူးတစ်ခု ပေါ်လာ၏။ “အရမ်းကာရော . . . ဘာသာပြန်”များ အကြောင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်အခါကာလ . . . မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာဘဝ တွေ့ခဲ့ကြုံခဲ့ရသော လက်တွဲစမ်း ဘာသာပြန်ဆရာကိုဟဝါများကို သတိရမိသေးသည်။

သူတို့ . . . တချို့နာမည်များ ကျွန်တော်မေ့နေပြီဖြစ်၏။ သေသူ ရှင်သူများလည်း ရှိမည်။ ထားလိုက်ပါတော့ ထိုစာပေမိတ်ဆွေတို့၏ စာပေ ဝါသနာထုံမှုများကိုလည်း တရေးရေးတွေးမိလျက် . . . တစ်ခါတစ်ရံလည်း လွမ်းမိ ပြုံးမိပါ၏။

တစ်ခါက ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတိုစာမူတစ်ပုဒ် ကျွန်တော်ဖတ်ရသည်။

“ဖုန်းတစ်ခါဆက်တဲ့ မိန်းကလေးကို အဆက်အသွယ် မလုပ်နဲ့”

ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းနှင့်အဆက်အစပ် မရှိသော ရေးသားချက် ဖြစ်နေ ၍ မူရင်းအင်္ဂလိပ်စာတို့ကို မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ ယူလာပါရန် ကျွန်တော်က ထိုစာရေးသူပေးထားသည့် လိပ်စာအတိုင်း ဖုန်းဆက်ပြောလိုက်၏။

ရန်ကုန်မြို့မှာ နေထိုင်သူဖြစ်၍ မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ နောက်နေ့ ရောက် လာလေသည်။ သူ့မူရင်းဝတ္ထုမှာ အချစ်ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည်။ ဘာသာပြန်နှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်လိုက်တော့မှ ကျွန်တော်ထင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်နေ၏။ မူရင်း အင်္ဂလိပ်လိုရေးထားသည်မှာ "Don't be in touch with a call-girl" “မိန်းမပျက်တစ်ယောက်နဲ့ အဆက်အသွယ် မလုပ်နဲ့” ဖြစ်သည်။ ထိုသူမှာ

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၉၉

call-girl ဆိုသောစကားလုံး နှင့် prostitute ဆိုသော စကား။ မိန်းမရွှင် 'ဝါ' (ဖာ) ဖြစ်သည်ကို သဘောမပေါက်ခြင်းတည်း။ "Call-girl" မှာ အမေရိကန် Slang ဖြစ်ပေသည်။

ဘာသာပြန်တစ်ပုဒ် မှတ်မိသေး၏။ "မြန်မာပြန် စာပိုဒ်မှာ တိုတိုလေးဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်ဦးနှောက် ချောက်သွား၏။ "Oh, my god! Everybody will see." ကို "ဘုရားရေ၊ သူတစ်ပါးတွေ့မြင်လိမ့်မယ် ရှင့်" ဟု မြန်မာပြန်ထားရာ၊ ကျွန်တော်က "အမြင်မတော်ပါဘူးရှင်၊ ရှက်စရာကောင်းလိုက်တာ" "အဲဒီလိုပြန်လိုက်ရင် . . . မတော်ဘူးလားဗျာ" ဆိုတော့မှ မှန်လိုက်တာဆရာရယ်၊ ကျွန်တော် မစဉ်းစားမိဘူး . . . တိုက်ရိုက်စဉ်းစားတာကိုး၊ Oh, my god ကို Shameful နဲ့ တသဘော တည်းထားပြီး မြန်မာပြန်ရဲရင် မြန်မာ့နားထဲ စွတ်ဝင်သွားတာပေါ့၊ ဟုတ်သား။

အမေရိကန်စာရေးဆရာက ခပ်ကြမ်းကြမ်း "Just a hundred times I want to kiss you. ဟု ရေးထား ရာ "မင်းကို အကြိမ် ၁၀၀ ငါ နမ်းချင်သကွာ" ဟု ခပ်ကြမ်းကြမ်းပင် ပြန်ဆိုသော အချစ်ပါရဂူစာရေး ဆရာကြီး၏လက်ရာကို ကျွန်တော် ဖတ်ခဲ့ဘူး၏။ "အနမ်းမိုးရွာချင်တယ်" ဆိုလျှင် လုံလောက်ပေပြီ။

တစ်ခါကလည်း ရုပ်ရှင်ရုံ၌ အမေရိကန်ရုပ်ရှင် ကားတစ်ကားကြည့် နေစဉ် ဇာတ်ဝင်ခန်းတစ်ခန်းတွင် 'Fuck -Know' ဟူသောစကားကို ပြောလိုက်ရာ ကျွန်တော့် အနားထိုင်နေသော လူတစ်ယောက်က သူ့အနား တွင်ထိုင်ကြည့်နေသော အမျိုးသမီးကို ဘာသာပြန်ပြချင်စိတ်လောပြီး 'နာခေါင်းကို ဟိုလို ဟာအလုပ်နဲ့' လို့ပြောတာ သိပ်ချိုင်းတဲ့ကောင်ပဲ ဟု ပြောချလိုက်၏။ 'Fuck-nose' ဟု accent ကို တလွဲကြားလိုက်ဟန်တူ၏။ 'မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်သေးပါဘူး' အဓိပ္ပါယ်ရှိသည့် အမေရိကန် ဘန်းစကား slang ကို သတိထားဖို့ လိုအပ်လေသည်။ ကျွန်တော့်မှာ ရယ်ချင်စိတ်ကို မနည်းအောင့်ထားရ၏။

တလွဲဘာသာပြန်လျှင် အတော်ကြောက်စရာ ကောင်းပါသည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၏ 'အထာ'ကို သဘောပေါက်ထားသင့်၏။ ယခုခေတ် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်တွင် တွေ့လိုက်ရဖူးသေးသည်။

'Japanese New Wrestler boy' ကို 'ဂျပန်နပမ်းသမားခလေး အသစ်ကြီး' ကို ထူးထူးဆန်းဆန်းပြန်ဆို ချက်ဖြစ်သည်။ ခလေးအသစ် အဟောင်းဟူသော ဝေါဟာရထူးထူးဆန်းဆန်း ဘာသာပြန်ဆရာလက်သစ် က ကလောင်စွမ်းပြခြင်းပေတည်း။ 'တက်သစ်စ' ဟူသော မြန်မာစကားကို မေ့နေလေရောထင် . . . ။

ဘာသာပြန်နည်းများကို ဆက်လက်လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့ . . . ။

1. It's the foot-lying close to you.
ခင်ရဲ့အနားမှာ မောင်လဲလျောင်း အိပ်နေတုန်းက ပေါ့ကွယ်။
2. Now the events are just-like the waters slip from the shore.
ခုတော့လည်း အဖြစ်အပျက်တွေဟာ . . . ပင်လယ်ကမ်းခြေက ရေစက်ရေပေါက်အလား လျှောကျကုန်ပါပြီ။
3. Down song and night song are increasing melody for me.
ညနေဆည်းဆာချိန်ရဲ့တေးသီချင်း၊ ညကာလရဲ့ တေးသီချင်းတွေ ဟာ မောင့်အဖို့တော့ ဘယ်တော့မှပျောက်သွားမှာ မဟုတ်တဲ့သံစဉ် လေးတွေပေါ့။
4. It is right to say the heart's undying ecstasy.
နှလုံးသားဆိုတာက ဘယ်တော့မျှမသေတဲ့ ခံစားချက် အမြင့်ဆုံး ပေါ့လေ။ အဲဒါ မမှားပါဘူး။
5. I'll try from sea to shining sea.
ငါက မဟာဇနကထုံး နှလုံးမူထားတာ ရေအဆုံး ကုန်းတစ်ဝက် စိတ်နဲ့ကြိုးစားမှာ။ (မဟာဇနက . . . မှာ ပိုထိအောင်သုံးခြင်းသာ ဖြစ်၏။)
6. I confirm my soul in seft-control.
ငါ့ရဲ့မနောအာရုံလေးကို ငါထိန်းချုပ်ထားတယ်။

ဘယ်လိုတာသာပြန်မလဲ

- 7. Value the patriot dream.
မျိုးချစ်စိတ်ကိန်းဝပ်တဲ့အိပ်မက်ကို တန်ဖိုးထားပါ။
- 8. Human tears for mother.
မွေးသမိခင်အတွက် ကျမျက်ရည်။
- 9. It is needed to know the right of it.
အမှန်တရားကို သိဖို့လိုတာပေါ့။
- 10. Study in all the spread of it.
အားလုံး . . . ကျယ်ပြန့်သွားတာကို သုံးသပ် လေ့လာပါ။
- 11. Heavenly view of it.
နတ်သိကြားတွေ သိပါတယ်။ (Heavenly ကို မိုးကောင်းကင်ဟု
ချည်း စိတ်စွဲမနေသင့်ချေ။)
- 12. Here's the whole of it.
ဒီမှာ အပြည့်အစုံပါတယ်လေ။
- 13. Here's the soul of it.
ဒီမှာလေ . . . မနောစိတ်သွင်းထားတာ။
- 14. I don't like such boasting.
ဒီလိုကြွားပုံမျိုး မကြိုက်ပါဘူး။
- 15. What's the voice I hear!
ဘာသံပါလိမ့်။
- 16. Our friendship last long, I hope.
ရာသက်ပန် မိတ်ဆွေရင်းတွေနော်။
- 17. The windows fill with light.
ပြတင်းပေါက်တွေ လင်းထိန်နေတယ်။
- 18. Let's go between the crosses, now and now.
ဖြတ်လမ်း နှစ်ခုကြားက အတန်းတွေကို သွား ရအောင်။
- 19. We are the dead. Short days ago We lived.
ဒို့ဟာ အသုဘကောင်တွေပေါ့။ နေရတာလဲ မကြာလိုက်ပါဘူး။

၁၀၂

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

- 20. Make a trip along the dusty ways.
ဖုံထနေတဲ့လမ်းတွေတစ်လျှောက် ခရီးနှင်ပေတော့။
- 21. I have seen you in the morning light.
မင်းကို ငါဝေလီဝေလင်းတွေရပြီ။
- 22. White mists drifted by.
မြူခိုးတွေဝေခဲ့ပြီ။
- 23. I have a ground with Death.
သေရမယ့်နေရာ ရွေးပြီးပြီ။
- 24. We drove up Taungyi out of the sun set glow.
နေဝင်ဖျိုးဖျာအချိန်လေးမှာ တောင်ကြီးကို ကားနဲ့ တက်တယ်။
- 25. She will not come, and still I wait.
သူမ မလာတော့ဘူးဆိုတာ သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်
စောင့်နေတုန်းပါပဲ။

Knowledge Bridge Magazine
Vol:1, No.8, February 2010

Come on Challenge

လာလေကွာ စမ်းကြည့်လိုက်ရအောင်

Yarma, Yarma, you're foolish and stubborn,
also without brain for present and future

ရာမ၊ ရာမ မင်းတယ်ခက်တဲ့ကောင်ပဲကွယ် ဟင် ...။
ရှေ့နောက်မြော်မြင် စဉ်းစားတတ်တဲ့ အသိဉာဏ်လဲ မရှိဘူး။

(ဗိုလ်အောင်ဒင် ဇာတ်ကားမှ)

လာလေကွာ စမ်းကြည့်လိုက်ရအောင်

ကျွန်တော်သည် ဆရာသမား နှစ်ဦးဖြစ်သော ဆရာကြီး ရွှေဒုံး ဘီအောင်နှင့် ဆရာကြီးဦးသုခတို့၏ ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံကို အိမ်ညွှန်ခံတွင် ချိတ်ထားပြီး နေ့စဉ်တွေ့မြင်၊ အမြဲဂရုပြု ပါသည်။ နှစ်ဦးစလုံးမှာ တစ်ခေတ်တစ်ခါ အလွန်နာမည် ကျော်ကြားခဲ့ ကြသည့် စာရေးဆရာရုပ်ရှင် ဒါရိုက်တာကြီးများဖြစ်ကြကြောင်း အထူး မောင်းခတ်စရာ မလိုပါ။ ဆရာကြီး ရွှေဒုံးဘီအောင်၏ 'ဗိုလ်အောင်ဒင် ပြန်လာပြီ' ဝတ္ထုကို ကျွန်တော်၏ရွှေမင်းဝန်စာပေမှ ဒုတိယ အကြိမ် ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခဲ့ဖူးပါသည်။

“ဗိုလ်အောင်ဒင်” ဇာတ်ကား ဆိုလျှင် စစ်မဖြစ်မီမှ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်တိုင် ရုံတင်ပြတိုင်း ရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်က အားပေးဆဲ ဖြစ်လေသည်။ ရုပ်ရှင်မင်းသား ခင်မောင်ရင် မှာလည်း တကယ့်ဗိုလ်အောင်ဒင် ဖြစ်သွားပြီး သရုပ်ဆောင် ဇာတ်လိုက် လိုမဟုတ်တော့ပဲ ရှေးဟောင်းဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်ထဲက သူရဲကောင်း Legendary Hero အဖြစ် ပရိသတ်၏စိတ်ဝယ် ထင်မြင်သွားစေတော့သည်။ သူ၏ မခန့်လေးစား၊ သွားပုံ၊ လာပုံ၊ ပြောဆိုပုံ ဆိုပုံ၊ တဟဲဟဲ ရယ်ပုံတို့မှာ တသ၊သ စွဲမက်သွားစေတော့ရာ 'ဗိုလ်အောင်ဒင်'မှာ Immortality အမြဲ တည်မြဲခြင်း တန်ခိုးသတ္တိထူးကို ရဘိ အလား။ ပြတိုင်းရုံလျှံအံ့ဩလောက် အောင် လူကြိုက်များလျက် ဝင်ငွေကောင်းသည့် ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကား ဖြစ်ပေသည်။ စစ်မဖြစ်ခင်ကစပြီး ယနေ့တိုင် နှစ်ပေါင်း ၇၀ နီးပါးပေတည်း။

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

၁၀၅

တလောက မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်နှင့် စပ်မိစပ်ရာ ပြောကြရင်း ဆရာရွှေခုံးဘီအောင်၏ ဗိုလ်အောင် ဒင် ဇာတ်ကားအကြောင်း ပြောမိကြ၏။ ထို့ကြောင့် 'ဗိုလ်အောင်ဒင်ဇာတ် ကား' မှ ပြောင်မြောက်သော မြန်မာ စကားပြောကွက်များကို အင်္ဂလိပ် ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုတင်ဆက်ရလျှင် စာဖတ်ပရိသတ်များ . . . အရသာ တစ်မျိုး ရှိလိမ့်မည်ဟု . . . မျှော်လင့် မိလျက် - 'Knowledge Bridge' မဂ္ဂဇင်း၌ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ တင်ဆက် လိုက်ပါသည်။

(၁) မင်း တယ်ခက်တဲ့ ကောင်ဘဲ ကွယ်၊ ဟင် ရှေ့နောက် မျှော်မြင် စဉ်းစားတတ်တဲ့ အသိ ဉာဏ်လဲ မရှိဘူး။

“ဖားတုလို့ ခရုခုန်ရင်၊ အိုင်ပျက် ရုံဘဲဟေ့”

"Yarma Yarma, you're foolish and stubborn also without brain for present and future." "Jumping up is nothing for the snail to imitate the frog."

(၂) ဒါကတော့ ပုလိပ်အထင်ကိုဗျ၊ ကျုပ်တပည့် ရာမ ဆိုတဲ့ ကောင်က ကျုပ်ကို မုန်းလို့ ပြောတိုင်း၊ ကျုပ်လူဆိုးဗိုလ် ဖြစ်ရတော့မှာလား။

'It is just a thought of cop. (police constable) Being hated, my man Yarma said ... against me .. 'Am I a lawless Person? (bandit?)

(၃) ဒီမယ် . . . ဦးဘချစ် ကျုပ် သေနတ်ကို ခင်ဗျားပြန် ပေး လိုက်။ မမြောင်းနဲ့ခင်ဗျားနဲ့ လက်ထပ်တဲ့အခါ ကျုပ်က ငွေတစ်သောင်း လက်ဖွဲ့မယ် ဘယ့်နှယ်လဲ။ မိတ်ဆွေချင်းတွေဗျာ။ ကူညီနိုင်တဲ့အခါ ကူညီပါ။

Here ... Mr. U Ba Chit. Please, give back my pistol (revolver). If that is so, my good will present even 10000 kyats for wedding reception of you and Ma Mya win. How about it? I say friendly help!

(၄) ခင်ဗျား . . . မမြောင်းကို တကယ်မချစ်ဘူးနဲ့ တူတယ်။ ဘယ်လောက်

သနားစရာ ကောင်းသလဲ။ သူများချစ်ချင်းကိုလည်း ကျုပ်မခွဲချင် ပါဘူး ခင်ဗျာ။

"you don't really love Ma Mya Win, do you? So pity! To break the other's love- I wish not."

(၅) လှေနှံနှစ်ဖက်နင်းသလို ဖြစ်နေရင်လဲ ကျုပ်ဖက်ကိုသာ တစ်ဖက် သတ် နင်းချလိုက်စမ်းပါ။ ကျုပ်က အရင်တွေ့တဲ့သူပါ မမြှင့်ရဲ့။
'You couldn't make a decision- just to love for both of us. (If it seemed to be pressed on both sides of the boat.) Press on my side, Please. Me, the first!. (I'm the first man!)

(၆) အခွင့်သင့်သလို နောက်မှပေါ်လာတဲ့ အချစ်သစ်ကိုလဲ အပြစ်လို့ မဆိုသင့်ပါဘူး မမြှင့်ရဲ့။

"New love, by opportunity, is not to blame, of course."

(၇) ရော့ သေနတ်၊ မင်းငါ့လိုပစ်စမ်း၊ မင်း ယှဉ်မပစ်ရဲပါဘူး။ တကယ် မပစ်ရဲတဲ့ကောင်ပါ။ ငါ့လို ပစ်နိုင်ရင် မင်းဗိုလ်လုပ်တော့။ နို့ပေတဲ့ မင်း ဘောက်ဆာလေး ဘာလေးတော့ ထိုးချင်ထိုးရဲမယ် . . . လာလေကွာ . . . ရာမ။

"Here pistol!" "Shot to the mark just like me. you dare not. No courage! If you can try, you lead the gang. However, you can dare fight- boxing. Come on- Challenge Yarma."

(၈) အိမ်က ငွေ ၃၀၀ ပါလာတယ်။ ၁၅၀ ရှုံးသွားပြီ။ အိမ်ကို ပိုက်ဆံပါ မသွားရင် မိန်းမက တစ်ပြစ်ဗျ။

"I have got-300 kyats. 150 has gone. Without money back home, I will be blamed by my wife."

(၉) လာစမ်းပါ။ ဝင်ကစားစမ်းပါ။ ကျုပ် ၂၀၀၀/၃၀၀၀ ရှုံး . . . ဘာမျှ မဖြစ်ဘူး။ မိန်းမ ကြောက်ရင် ကျုပ်နား မလာနဲ့။ (ငွေကြေးတန်ဖိုး

အသံလိုက်ကလာပြန်မလဲ

၁၀၇

ရှိသော ခေတ်ဖြစ်၍ ယခုခေတ် ငွေနှင့်တွက်လျှင် သိန်း ၁၀၀ ကျော်ပေမည်။)

"Come on, man, join us. Lost, money a lot for me is nothing - even 2000 or 3000 Kyats." "Are you afraid of Women? get away from me please!"

Knowledge Bridge Magazine

Vol:1, No.9, March 2010

Just to Rob

နံလိုက်ရအောင်

As just the same type-by
Playing Card __ I don't care. Going to be
separated against him. Also,
I have courage. Just like him

ဘူ ဘူချင်း အစားမခံဘူးဟေ့၊ ငါ့ဗိုလ်လုပ်မယ်။
အတင်းခွဲမယ်၊ သူ့လောက်တော့ ငါလဲ သတ္တိရှိတာပဲ။

ဗိုလ်အောင်ဒင်ဇာတ်ကားမှ

နံလိုက်ရအောင်

ယခင်လက ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ(၉)မှာ ဆရာကြီး ရွှေခုံး ဘီအောင်၏ ဗိုလ်အောင်ဒင် ဇာတ်ကားမှ စာဖတ်ပရိတ် စိတ်ဝင်စားနိုင် သော စာရေးသူမှတ်မိသမျှ အကြောင်းအရာလေးတွေကို မြန်မာကမူ အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ပေးခဲ့ပါသည်။ ယူ ထိုဇာတ်ကားထဲမှ မှတ်သား ဖွယ်ရာ လေးတွေကို ထပ်ပြီး ဘာသာပြန် ပေးလိုက်ပါသည်။

(၁) ရန်ကုန်သွားပြီး ကျဗန်းလုပ်ကိုင်စားသောက်ဖို့ ငွေလိုတယ်ကွာ၊ ကရင်ကြီးတွေကိုလည်း မပြောချင်ဘူး သုခရာ။

'Need money to go to yangon- finding out odd jobs. I don't want to say anything to Kayin, the old ones.'

(၂) "ကိုယ်ကောင်းသလို မကောင်းတဲ့ လောကကြီးမှာ တိုက်တန်တိုက်၊ လုတန်လုမှ အဆင်ပြေမှာ။ ဆရာ ကြီး ကောင်းစားစဉ်တုန်းက အနားကပ်တဲ့လူတွေ အခုရှိကြသေးလား၊ လာစမ်းပါ ဆရာကြီးရယ်၊ လမ်းသွား လမ်းလာကြည့်ပြီး နံလိုက်ရအောင်"

" You are good to all in this world, but against you. Robbery should be very nice this time. Once you become a man of prosperity, most-of your friends are closed by. Now nobody's near you. Come on, my

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

master, Just-to rob, any way, looking at the cars, driving on the way, and passers by.

(၃) ငါလိုလူမျိုးနဲ့ မဖြစ်ပါဘူးကွာ။
I'm not such a man! Impossible for me to do the wrong things.

(၄) အဆင်သင့်လိုက်လေ၊ ဦးသင်းပါလား၊ ခင်ဗျားနဲ့ ကျုပ်နဲ့ဟာ၊ ချိန်းထားရင် လွဲအုံးမယ်ဗျ၊ ပြော၊ ကျုပ်ဆီက မတရားသိမ်းထားတဲ့ လယ်ယာချောင်း မြောင်း၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ အိမ်တွေ ခုဘယ်မှာလဲပြော။
"Surprised! Here you U thin. I see you, but not appointed. Speak up! Where are the properties of mine - home, farm ; gold and money they are unlegally occupied by you."

(၅) “ကိုရာမ . . . ဒီနေ့ ဆရာကြီးတစ်ခေါက်မှ မလာသေးဘူးလား”
"Ko Yarma, our master doesn't come today or not?"

(၆) “သူလာတော့ ဘာအကျိုးထူးမလဲ၊ ဩဇာပေးတတ်ရုံပဲရှိတာ။”
"It he comes, nothing's effected, only showing his power."

(၇) “သည်လိုလဲ မပြောနဲ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ သူ့အစီအမံနဲ့ တိုက်လို့ခိုက်လို့ အောင်မြင်ခဲ့တာချည်းပဲ မဟုတ်လား။”

"Don't say like that. According to his arrangement, we had got success in nobbery forever."

(၈) “ဘူဘူချင်း အစားမခံဘူးဟေ့၊ အစမ်းခွဲမယ်။ ငါ့ဗိုလ် လုပ်မယ်။”
"I'll be separated against him. I'll make my self the leader of the gang." "He in a leader, so also I'm."

(၉) “ငါမနက်က ရတနာ့အလင်းစိန်တိုက်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။ စိန်လက်ပတ် ကြိုးတစ်ကုံးတောင် ဝယ်ခဲ့သေးတယ်။ အတော်ကြီးတဲ့ စိန်တိုက်ပဲဟေ့၊ နှံ့လိုက်ရရင်တော့ အပွဲပဲ။

I reached 'The Light of Diamond House' in the morn-

သက်တောင့်တော်မူမည်

ing. So big! I had bought diamond bracelet-going to get a lot.

(၁၀) "ရှေ့ သေနတ်၊ မင်း ငါ့ထားတဲ့စည်းကမ်းကို မစောက်ရဘူးနော်။"
Here's revolver. Keep your promise not to break the discipline.

(၁၁) "အဲဒါ . . . သိပ်ခက်နေတာပဲ ဆရာကြီး၊ သေနတ်ကို ချောက်ရုံ လှန့်ရုံလောက် သုံးနေရတော့ ကလေးကစားစရာ၊ ဂျပန်သေနတ် လေးနဲ့ တူမနေဘူးလား။"

It is hard to say, master. We have to use the gun to make a larm, just like that of playing gun doll for the kids by Japan-made.

(၁၂) "တူပါစေကွယ်၊ ပစ္စည်းတိုက်တဲ့ အသင်းဟာ လူသတ်တဲ့အသင်း ဖြစ်နေမယ်။ တိုက်လို့ခိုက်လို့ ပုလိပ်ကမ်းရင် ငါတွေနဲ့ပေါက် ထုတ်နိုင်တယ်။ လူသတ်မှုဖြစ်လာတော့ မလွယ်ဘူး၊ သိကြားမင်း ဆင်းကယ်တောင် မရဘူး။"

"Don't be worried about it my man. I don't want to be a gang of murder. Ours must be a gang of robbery, of course. If we are under arrest, Money can save us. None of the powerful man helps us for murder case.

(၁၃) "သူတို့က အပြောရ ခက်တယ်။ ဆရာကြီးပြောသလို လုပ်ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ။"

"He is hard to say. It will be very nice to do as you said, master."

(၁၄) "ဟေ့ကောင် ရာမ . . . တံခါးဖွင့်စမ်း၊ ဖွင့်ချို့၊ မင်းငါ့ အကြောင်း သိတယ်နော်။ အပြစ်လေးသထက် လေးသွားမယ်။"

Open the door, Yarma. Open it fast. you know me well of my anger, your sin will be more than ever.

ရွှေမင်းတန်ခိုးဘုန်းမြင့်

(၁၅) “ကျုပ်တို့ကလဲ . . . ခင်ဗျားလို မိုက်လို့ လူဆိုးလုပ်နေတာပေါ့။ တိုက်လို့နိုက်လို့ အမှုဖြစ်တဲ့အခါ၊ မင်းစိုးရာဖာနဲ့ ဆက်ဆံနိုင်တဲ့ အရည်အချင်း ဘယ်ကောင်မှာရှိလို့လဲ။ ငွေနဲ့ပေါက် ထုတ်ရတဲ့စရိတ် စခလဲ ရှိတော့ တိုက်ရတဲ့ ပစ္စည်းတစ်ဝက်ယူတာ တရားပါတယ်။ အားလုံးကလဲ သဘောတူကြမှာပေါ့။”

"We, just like you are bandits-foolish men. No other men to be friendly with the upper class just like that of our master. He had to use money for us to get out of jail. Therefore it is just and right-taking half properties. Everyone (the gangstars) too, will agree to that."

(၁၆) “ရန်ကုန်မှာ ခုတလော လူဆိုးသူခိုးသောင်းကျန်းနေတာ မင်းတို့ တစ်ယောက်တစ်လေမျှ မိအောင် မဖမ်းနိုင်တာ၊ ငါရုတ်သက္ကာ ဒီမှာ ကြည့်စမ်း၊ သတင်းစာတွေကလဲ ရေးကုန်ကြပြီ။”

"Now in yangon - the robbers of the gangs appear, you can not arrest any one of them. I feel ashamed of you. Here look at the papers Written at the head of the lines."

(၁၇) “ပုလိပ်တွေ ဘာလုပ်နေကြသလဲ၊ လူဆိုးတွေကပဲ အစွမ်းကောင်း လို့လား၊ သိပ်ရှက်စရာ ကောင်းတယ်ကွာ။”

"What are the policemen doing now?" Is it the bandit's power fluenced? "Shamefull!"

(၁၈) “မောင်ဘချစ် ရောက်လာတာနဲ့ အတော်ပဲ၊ ရန်ကုန်မှာ လူဆိုး သူခိုးတွေ သောင်းကျန်းလွန်းလို့၊ မင်းခွင့်ရက်မစေမီ ငါပြန်ခေါ်လိုက် တာပဲ။ မင်း အရည်အချင်းလဲ ငါသိတယ်။ မင်းနဲ့လဲ သင့်တော်ပယ် ထင်လို့ ငါစိမ့်လိုက်တာ၊ မင်းကလဲ ဒီလူဆိုးတွေမိအောင် အလူး ကြိုးစားရယ်ဟေ့။”

"Here you are. Very glad! Everywhere in yangon, most-

सुखसेमनोपुत्र

३३९

of the bandits, has been threatening the public, and so I sent for you to come back before your leaves are not due. Then, I know your sensibility and qualification to serve. My arrangement of it is that to arrest the bad men by your attempt."

Knowledge Bridge Magazine

Vol. 1, No. 10, May 2010

Mother

မွေးသမိခင်

No one friend look like mother.

(မွေးသမိခင်)သည် သစ္စာအာရုံဆုံး သူငယ်ချင်း ဖြစ်သည်။

Mother

"You don't know what a mother is sweet-heart. How should you? And how shall I tell you? Listen, She is the one who loves you first and last and always. When you are a baby, she suckles you and nourishes you and fondles you, and she watches for the light of your smile, and listen for the first accent of your tongue. When you are a young, child she plays with you, and sings to you, and tells you little stories, and teaches you to speak. Your smile is more bright to her than sunshine and yours childish lips more sweet than music. If you are sick she is beside you constantly, and when you are well she is behind you still. Though you sin and fall and all men spun you, yet she clings to you; and if you do well and God prospers you, there is no joy like her joy. Her love never changes, for it is a fount which the cold winds of the world cannot freeze ... And if you are a little helpless girl-blind and deaf and dumb may be then she loves you best of all. She cannot tell you stories and she cannot sing to you, because you cannot hear; she cannot smile into your eye, because you cannot see; she cannot talk to

လောကသရဖူစာအုပ်တိုက်

the touch of your little fingers and hear the sound of your merry laughter.

Your mother was like that, Naomi, long ago, in the days before you great gifts came to you. But she is gone, she has left us, she could not stay; she is dead, and only from the blue mountains of memory can she smile back upon us now."

-Sir Hall Caine

“မွေးသမိခင်”

“အမေတစ်ယောက်ဆိုတာ ဘာလဲ” . . . ဖေ့ဖေ့ချစ်သမီးလေး မသိသေးပါဘူးကွယ်။ သိဖို့ရာလည်း ဘယ်လွယ်မလဲ။ ပြီးတော့လည်း အဖေက ဘယ်လိုလုပ်ပြီးပြောရမှာလဲ။ နားထောင်နော်။ အမေဆိုတာက သမီးကို ချစ်တဲ့ လူတွေထဲမှာ ဦးဆုံးဖြစ်သလို သက်ဆုံးတိုင်ချစ်တဲ့သူလည်းဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ ထာဝရလည်း ချစ်သွားသူဖြစ်တယ်။

သမီးကလေးဘဝအရွယ်တုန်းက သမီးကို နို့ချိုတိုက်ကျွေးတယ်။ ဖဝါးလက်နှစ်လုံး၊ ပုခုံးလက်နှစ်သစ်ဆိုသလို ကြင်နာယုယစွာ ပြုစုခဲ့တယ်။ ပြီးတော့လဲ သမီးရဲ့ ဝင်းပကြည်လင်တဲ့ အပြုံးလေးကို စောင့်ကြည့်နေတာ၊ တိတိတာတာ ပြောတဲ့အသံလေးကိုလည်း နားထောင်နေရှာတာ။ သမီးအရွယ်လေးရောက်လာပြန်တော့ သမီးနဲ့အတူ ကစားတယ်။ သီချင်းဆိုတယ်၊ ပုံတိုပတ်စလေးတွေပြောတယ်။ ကုန်ကုန်ပြောမယ်ကွယ်၊ သမီးကို စကားပြောတတ်အောင် သင်ပေးတာလဲ သူပဲ။

နေရောင်ခြည်တောက်ပတယ်ဆိုတာ သမီးလေးရဲ့အပြုံးလောက် သမီးအမေအဖို့တော့ မတောက်ပပါဘူး။ ပြီးတော့ ပြောရအုံးမယ်ကွယ်။ သမီးလေးရဲ့ ကလေးသဘာဝ နှုတ်ခမ်းလေးတွေဟာ တေးဂီတ သာယာတာထက် ပိုပြီးတော့ သူ့အဖို့သာယာပေတယ်။

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

သမီးလေးဖျားနာတဲ့အခါမှာလည်း သမီးအမေဟာ သမီးရဲ့အနားကို ချက်ချင်းရောက်လာတယ်။ သမီးကျန်းကျန်းမာမာရှိတဲ့အခါမှာလည်း သမီးရဲ့ နောက်ကွယ်က အဆင်သင့်စောင့်ကြည့်နေတာ။ သမီးအပြစ် ကျူးလွန်မိမယ်၊ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုရှိမယ်ဆိုပြန်ရင်လဲ လူတွေက သမီးကို “ထို့ထွမ်” လုပ်၊ မထေမဲ့မြင်လုပ်ကြမယ်ဆိုရင်လဲ သမီးဘက်ကဘဲ သမီးအမေက ရပ်တည်ခဲ့တာ။ သမီးက ကျောင်းစာတွေလုပ်လို့ သမားဒေဝ နတ်ကောင်း နတ်မြတ်စောင့်ရှောက်မယ်ဆိုရင်လည်း သမီးအမေရဲ့ ပီတိလွှမ်းခြုံမှုဟာ အတိုင်းအဆမရှိတော့ဘူးကွယ်။ သမီးအမေရဲ့ မေတ္တာဟာ ဘယ်တော့မှ ပြောင်းလဲမသွားဘူး။

“မာတာမိခင်၊ ချစ်ရေစဉ်က၊ သွင်သွင်စီးကျ၊ စမ်းရေမျှသို့၊ မဝလွန်ကဲ၊ ချစ်စမြဲ” ဆိုတဲ့အတိုင်းပေါ့ကွယ်။ လောကကြီးရဲ့ အေးမြတဲ့ လေသင်ဒုန်းတွေ တိုက်လဲဘယ်လိုခဲသွားမှာတုန်း။

သမီးဟာ ခိုကိုးရာမဲ့တဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်၊ မျက်စိမမြင်၊ နားမကြား၊ စွဲအနေပါစေ သမီးအမေကတော့ သမီးကို ပြိုင်ဘက်မရှိအောင် ချစ်နေမှာဘဲ။

သမီးအမေဟာ သမီးကို ပုံပြင်လေးတွေ မပြောနိုင်တော့ဘူးကွယ်၊ သီချင်းလည်းဆိုမပြနိုင်တော့ဘူးလေ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သမီးက မကြားနိုင်တော့ဘူး။ သမီးမျက်လုံးလေးတွေကလည်း မပြုံးနိုင်တော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သမီးမှာ အမြင်အာရုံမရှိတော့ဘူးလေ။ သမီးအမေဟာ သမီးနဲ့စကားလက်ဆုံမပြောနိုင်တော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သမီးက စကားမှမပြောနိုင်တော့ဘဲကို။ နို့ပေတဲ့ သမီးအမေဟာ သမီးရဲ့ ကြောင့်ကြကင်းနေတဲ့ မျက်နှာလေးကို စောင့်ကြည့်နိုင်တယ်။ သမီးရဲ့ လက်ချောင်းလေးတွေရဲ့ ပွတ်သီးပွတ်သတ် ထိတွေ့မှုကိုလည်း ခံယူနိုင်တယ်။ သမီးရဲ့ ဆွဲလည်းသံကို ရယ်သံကိုလည်းကြားနိုင်တယ်။

သမီးရဲ့အမေဟာ အဲ့ဒီလို အမေမျိုးကွယ်။ နှစ်တွေကြာခဲ့ပြီလေ။ သမီးအခုဖြစ်နေတဲ့၊ ရနေတဲ့ ဆုလာဘ်တွေမတိုင်ခင် ရက်တွေပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမယ့်လေ သမီးအမေမရှိတော့ဘူး။ “ဒို့” ကို စွန့်သွားပြီ။ သူ့ဟာ ဒို့နဲ့

၁၁၈

ရွှေမင်းဝန်ဦးဘုန်းမြင့်

မနေနိုင်တော့ဘူး။ သေရှာပြီလေ။ အခုတော့ဖြင့် အတွေးအာရုံလှိုင်းဖြစ်တဲ့
ဖြစ်လေရာဘဝကနေပြီးတော့ဘဲ သမီးအမေဟာ “ဖေဖေ” တို့ကို ပြုံးပြနေရုံ
ရှိနိုင်တော့တယ် “သမီး”။

ဆာဟော(လ်)ကိန်း

ရှင်းလင်းချက်

Sweet-heart = ချစ်သမီး (ချစ်သူရိုးစားကိုလည်း Sweet-heart
ဟုပင် အင်္ဂလိပ်များ တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြ၏။)

First and Last and always = အမြဲထာဝရ (forever)

Suckles you and noursher you = နို့ချိုတိုက်ကျွေး မွေးမြူ

the light of your smile = အပြစ်ကင်းစင်သော အပြုံး

Childish Lips = တီတီတာတာ အပြောလေးများ

is beside constantly = မကြာမတင် ဘေးနားမှာရှိ။

She clings to you = မင်းဘက်ကရပ်တည်။

Lover you best of all = အစွမ်းကုန်ချစ်

She cannot smile into your eye = ကြည့်ပြီးပြုံး မပြနိုင်တော့။

the sound of your merry laughter = ဆွဲလည်းသံအလား

တခပ်ခပ်ရယ်မောသံ

The blue mountains of memory = ဟိုအဝေး... အတွေး
ကမ္ဘာမှ...။

Can she smile back upon = ဒို့ကို... ပြန်လည်ပြုံးပြနိုင်ပါ့မလား။

Read a lot, Think a lot,
And then decide.

များများဖတ်၊ များများတွေး၊
ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ပါ။
ဤဆောင်ပုဒ်မှာ
ကမ္ဘာကျော်အမေရိကန်သမ္မတကြီး
အီဗရာဟင်လင်ကွန်း၏
အဆိုအမိန့် ဖြစ်၏။

ယခု

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

The way to translation ကို

ဖတ်ကြည့်လျှင် --

စာဖတ်၊ စဉ်းစား၊ ဆုံးဖြတ် ဟူသော
ကောင်းမြတ်သည့်အချက်များကို

အခြေခံလျက်

မြန်မာ -- အင်္ဂလိပ်နှစ်ဘာသာ

အတွေးအခေါ်အယူဆ နက်ရှိုင်းမှု၊

ဆရာဆရာကြီးများ၏ အမြင်

လက်ရာအသီးသီးကိုလည်း

ပီတိဖြစ်သည့်အထိ ဖတ်ရှုရမည်

ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေမင်းဝန် ဦးဘုန်းမြင့်

ဘယ်လိုဘာသာပြန်မလဲ

THE WAY TO TRANSLATION

NEWS FOR EVERY MINUTE
E-BOOK FOR EVERY KNOWLEDGE
SOFTWARE FOR EVERY TECHNOLOGY

khtnetpc.webs.com
Address: khtnetpc.ueno.com

112/6/2010

